

Ardanzaren ustez
Madrilek Estatua
uniformizatzeko
obsesioa du / 5

De la Cerda: «Gure
eskubideak
monarkiarekin
desagertu ziren» / 11

Audrey Hepburn,
'My fair lady-ko'
protagonista, hil
egin da / 24

Egunkaria

Ostirala, 1993ko urtarrilak 22 / IV. urtea / 660. zenbakia / Salneurria: 90 pta. / 5 libera

KULTURA

Bihar abiatuko da Festaroa 93

Euskarazko emanaldi bat es-
kainiko du hilerro Donostian,
bihar hasita, A&M promotorak
antolatutako Festaro 93 ekime-
nak. / 23

EAEko langabezi tasa % 21,5era heldu zen iaz Eustaten arabera

Euskal Autonomi El-
karteko langabezi tasa
% 21,5era heldu zen iazko
azaroan, Eustat-ek atzo
plazaratu zuenez. 1991ko
azaroan baino 40.000 lan-
postu gutxiago eta 36.000
langabe gehiago zeuden
urtebete beranduago. Lan-
postu galera handiena
gazteen artean eta Gipuz-
koan gertatu da. / 13

Bost emakume, bi hispano eta hiru beltz Clintonen gobernu berrian

Bill Clintonek osatua du
EEBBetako gobernuak: he-
mezortzi lagunek osatuko
dute, eta horien artean bost
emakumeak dira, hiru bel-
tzak eta bi hispanoak. Wa-
rren Christopher Estatu
idazkaria, Lloyd Besnten
Altxorren idazkaria eta
Les Aspin Defentsa idaz-
kariaren karguak berretsi
ditu Senatuak. / 17

Irakiarren radar bati tiro egin dio EEBBetako hegazkin batek

Estatu Batuetako gerra
hegazkin batek irakiarren
aire erasoan aurkako de-
fentsarako radar baten
kontra tiro egin zuen atzo,
36 paralelotik iparraldera-
ko eremuan. Irakiarrek ra-
darra piztu zutelako egin
zuen eraso hegazkinak,
Pentagonoaren arabera.
Clintonek agintea hartu
zuenetik egindako lehen
erasoa da atzokoa. / 18

Justizia eta komunikabideak salatu ditu Santamaria zenaren alargunak

Hilketaren erantzukizuna ETArena bakarrik ez dela esan du Benegasek

Jose Antonio Santamariaren
hilketan Justiziak eta komu-
nikabideek ere erantzukizuna zu-
tela salatu zuten atzo Beatriz La-
sa, Santamariaren alargunak eta
Jose Maria Benegas PSOEko bu-
rukideak. Beatriz Lasak ukatu
egin zuen bere senarra zenak dro-
ga trafikoarekin loturarik zuenik,
eta 'Egin' egunkaria salatu zuen
izenik aipatu gabe, «hemengo
komunikabide hori» «ekintza
iraingarri horien bozeramaile»
bihurtu dela esanez.

Jose Maria Benegasek hilketan
ETAren erantzukizuna bakarrik
ez dela esan zuen. Bere hitzetan,
'Egin-ek' «epaiketa paraleloa»
egin zuen eta «Santamaria banda
kriminal baten ikusmiran jartzea
lortu du Justiziak».

Gorpua Donostiako Polloe hi-
lerrian lurperatu zuten atzo goi-
zean, eta hileta elizkizun jende-
tsua egin zen arratsaldean. / 4

Jose Maria Benegas eta Odon Elorza, hileta elizkizunetarako bidean.

ANDER GILLENEA

Bosniako serbiarren 'gobernuak' ez du etsi bere estatua osatzeko asmoan

Bosniako serbiarren 'legebil-
tzarrak' Bosnia-Herzegovina
estatu bakar modura egituratzea
proposatzen duen bake plana
onartu eta berehala, Radovan
Karadzicen 'gobernuaren' zere-
gin nagusia «estatu serbiarraren
proiektua» burutzea dela adierazi
zuen Vladimir Lukic 'lehen mi-
nistroak'. Cyrus Vance eta David
Owenek atzo azaldu zuten, ba-
ke plana baldintzarik gabe onar-
tzeko exigituko diote Karadzici.

Serbiar, musulman eta kroa-
ziarren arteko borrokak, ez dira
eten, eta atzo bertan hiru eskual-
detan serbiarrak erasoka ari zi-
rela jakinarazi zuten Bosnia Irra-
tiak eta Kroazia Irratiak. / 16

Radovan Karadzic, Ratko Mladic jeneral serbiarrarekin.

REUTER

BESTERIK

POLITIKA

Eli Galdosengan
«akordiorako
borondatea» antzeman du
EAE-EUEk / 7

GIZARTEA

Itoizko Koordinadorak
Nafarroako Gobernuaren
«kontraesanak» salatu
ditu / 9

KIROLA

Julen Guerrero eta Andoni
Imaz selekziora deitu ditu
Clementek / 19

Louis gaizoa

LUZIEN ETXEZAHARRETA

PENA da Valade Akitaniako Kontseiluaren lehendakariak ez Louis izena ukaitea. Louis Capet, alias Louis XVI hilarazi zutela Pariseko Iraultzaren plazan 200 urte direlarik kronika honetako alderatze bipiltzaile baten gaia eskaini baitzuelakotz azken egun hauetan.

Errege zenaren hobendun izaiteaz ala ez bada solasik. Giza gaizoa batentzat har arazi nahi digute 1774.ean, 20 urterekin errege izendatu zutena eta 19 urte beranduagon gillotinatuta zutena. Biktima behar gabekoa zen, heriotz zigorra behar gabekoa den bezalatsu: bere epaiketak ez du inor handitu eta Errepublikak bere odolak ez du maitasunez jantzi.

Hala ere errazegi ahazten da Erregimen Zaharreko handi mandiek jasanarazia jendea-ri, pobreen mespretxua, jainkotasunez jantzi botereen gehiegikeriak. Pariseko langileen presioak ditu deputatuak heriotzaren bozkatza bortxatu azken batean. Urteetan zehar bidegabekeriek indartu mendekua zen.

Jacques Valade Louis-ekin alderatzera jar-rrera berdintsu zenbaitzuek ekar lezakete. AHT treinen kasuak 'Monsieur Veto'ri pen-
tsa arazten du: behin bai eta bestean ez, nola doan herriko haizea eta berdin Tuileries jau-
regian bezala txapela buruan janzteko prest iraultzalariek eskaini baso ardoa hustuz.

Esku batez Ipar Euskal Herrian bide berria-
ren ildo erraldoia egitarautzen eta bestearekin
herritarren protestaren firfira entzun orduko,
hauteskunderen zelai gudutsuaren ertzean, ho-
rra demokraziak omen agindu vetoa jalgitzen
duela.

Ainhoako Herriko Etxean, pentsaturik eus-
kara indar lezaketa 'Ainhoako Itunak', kaze-
tari enuxent batek gehituz Nafarroa eta Eus-
kadin euskarak toki ofiziala zuela, Valaderi
eskatu zion nola nahi zuen indartu 'kultur ha-
rremana' hiru erregioen artean. Frantziako
legeen gain zela kontua jakin zen orduan. Ve-
toa beraz euskararentzat. Batek burua galdu
zuen horrelako baten gatik.

Otsoa beti otso

LONTXO OIHARTZABAL

PUBLIKO-
TASUN biderei ekin
dion hainbat ikastola bere
erabakiaren ondorio kez-
kagarriak sumatzen hasia
da dagoeneko. Egunka-
rietatik jaso ahal izan dugunez, ikastola bati
hamaika (11) irakasle aldatu zizkion kolpetik
Buesa jaunaren gidaritzapeko administrazioak
ikasturte honen hasierarako. Lehengo irakasle
euskaldunen ordez euskararik ez dakiten ira-
kasleak bidali dizkie Buesa jaunak hango eta
harutzagoko ikastola batzuei. Hemengo eta
oraingo publikotasunaren penak eta kalteak
noizten hasiak dira, beraz, ikastola hoietako
arduradun kezkatu eta guraso arduratuak.

Arazoa konpondu nahiean Buesa jaunarekin
elkarriketatzen hasi zirenean, edozein kon-
ponbiderako atak itxi dizkie Hezkuntza Sai-
leko buru nagusiak: horrelakoxeak omen dira
publikotasunaren baldintzetako batzu gaur eta
hemen sare hori hauta dezaten ikastetxeentza-
ko.

Nik, behintzat, eskertu nahi nioke Gasteizko
botikari-semeari bere gogoa eta asmoa argi eta
garbi adierazi digulako ikastola gehienek be-
ren erabakia har dezaten baino lehenago. Otsoa,
oraingo honetan, otso moduan agertu
zaigu ardi-narruz mozturatu gabe. Eta hori es-
kertzekoa da.

Orain badakigu eskola-hitza nola nolako
izpirituz irakurri eta interpretatuko digun po-
litikari sozialistak. Eta hori ere eskertzekoa da.
Erabakia hartu aurretik ondorioak garbi au-
rreikus ditzakegu horrela. Eta hori komeni zi-
tzaigun.

HEMEROTEKA

diana bezala aurkeztuz. Badaki-
gu gure izena harrotzen dute-
nean gure borroari ari zaizkio-
la xaxaka. Oso ongi dakigu nork
nori apuntatzen dion.

EDITORIALA

● EL DIARIO VASCO

Jaia lutoz jantzirik

Alde batera utzirik hiltzaileek
krimena 'justifikatu' nahian
erabiliko dituzten 'arrazoiak',
ETari inoiz ez zaio zinetan axo-
la izan drogaren kontrako borro-
ka. Besterik gabe, hori baliatu
egiten du lokailu makabro mo-
duan hainbeste sufrimendu sor-
tzen duen arazo baten aurrean.
Halaber, krimenak errotik
mozten ditu balizko tregua bati
buruzko espekulazioak, jendar-
tean zabaldu zirenetik dagoe-
neko nahiko murriztuak. Berriz
ere, terrorismoak bere hizkera
zitala erakutsi du, berradiski-
detzeari atak itxiz eta goardia
ez jaistera behartuz gure elkar-
bizitzako lotsa den hau behin-
betirako erauztekotan.

EDITORIALA

● egin

Nork nori dio
apuntatzen?

Joan zen asteartean, San Se-
bastian bezperan, Donostiako
soziedade ezagun batean, tiroz
hil zuten Jose Antonio Santama-
ria. Oso gizon ezaguna zen me-
dio periodistiko eta judizialean.
Egin den behin behineko kon-
taketa baten arabera, korrupzio,
kontrabando eta narkotrafikoan
inplikaturik omen zegoela esan
da komunikabideotan: (...).

Halarik ere, atentatua burutu
zen egun berean eta atzo egun
osoan, prentsak, irratiak eta te-
lebistak egindako erreferentzia

guztiak 'Egin-en' hilaren 16an
agertu ziren informazioei ba-
karrik zegozkien. Informazio
horien artean hor dago Donos-
tian PP partiduak duen zinegotzi
erotu batena, kausa-efektuaren
arteko erlazio larria eta axolaka-
bea eginez. Egunkari honek,
atzo, komunikabideetara fax-ez
nota bat bidali zuen, honi guz-
tiari buruz beste medioetan
agertu diren artikuluen berri
zehatza emanez. 'Egin-en' pu-
blikatu zen informazioa ere
oso-osorik igorri zitzaion. Nar-
kotrafikoarekin eta orain erre-
ferentzi-puntu izan den 'infor-
me Navajas' delakoarekin erla-
zionaturik dagoen ezer ez zen
aipatzen egunkarian publikatu
zen informazioaren parrafoetan.

OROZ / DIARIO DE NAVARRA

Alabaina, atentatua burutu
eta berehala, periodistak —be-
ren memoria, beren profesio-
naltasuna bezain amutsa iza-
ki—, botereari lausenguka ari-
tzeak ematen dien inpunitatean
babestuz, egunkari honentzat
ezartzen prestatu ziren delituan
jausi dira. Nagusiekin ongi ge-
ratzeko aukera berri hau usandu
dutenean, atentatuaren eta gure
egunkariaren artean erlazio
arriskugarri bat jarri dute, beti
ere gure informazioa faltsifika-
tuz eta beste medioek publikatu
dituzten larriagoak makurki isi-
lean gordez.

Zenbait kazetariren arinkeria,
profesionaltasun eza eta tzar-
keria interesatuak su eman diote
bolari, 'Egin' egiten dugunok

ZUZENDARIARI

Hilak 24, Lemoizko
Martxa

Lemoizko zentral nuklearrak hamar urte
t'ardi eman ditu geldirik. Zentral nuklearrak
gabe euskaldunok kobazuloetara itzuli
beharko genuela aldarrikatzen zuten horiek
jan behar izan dute orain dela hogeitau urte
esandako guztia.

Istoria, dena den, ez da guztiz amaitu, eta
azken momentura arte ezingo dugu behar
bezala disfrutatu.

Madrilgo Gobernuak joan den urtean
onarturiko Plan Energetico Nacional (PEN)
berrian Lemoizko proiektuak 'bizirik' dirau,
nahiz eta moratoria mantendu. Hau da, arri-
ku nuklearra ez da behin betirako urruntzen,
alde batetik, eta, bestetik, milioiak eta mi-
lioiak gastatzen dira zentrala mantendu eta
militarki 'babestu' ahal izateko. Esan beha-
rrik ez dago milioi guzti hauek kontsumi-
tzaileen poltsikoetatik ateratzen direla, nos-
ki. Guk, ekologistok, aspalditik proposatu
genuen konponbidea: zentrala suntsitzea eta
Basordaseko kalatxoa ahal den heinean ze-

goen bezala uztea. Aurreztutako milioiak
askoz interes sozial handiagoa duten beste
proiektutan gasta litezke. Energia garbien
ikerkuntzan, adibidez. Baina, noski, dirutza
hauek gure poltsikoetatik ateratzen direnez,
haiei ez zaie xahutzea axola. Horra hor ar-
gindarraren erreziboan izan dugun igoera
berria, % 4.5ekoa. Konpainia elektrikoez
dute galduko, ez.

Baina energiaren auzi honetan bada askoz
kritikagai gehiago. Joan den irailean Ener-
giari buruzko Nazioarteko Kontseiluaren
XV. Biltzarrea egin zen Madril. Mundu
zabalean energiari buruzko politikak bide-
ratzen dituzten pertsonak eta konpainia
elektriko handien ordezkariek bildu ziren.
Eta, besteak beste, honako hau adierazi zu-
ten: energia nuklearrari bultza egin behar
zaio, berotegi efektuari aurre egiten lagun-
duko duelakoan. Proposamen honen alde-
koek 'ahantzi' egiten dituzte arrisku nuklea-
rrak, hondakinen arazoak oraindik ere kon-
pondu gabe dirauela 'ahantzen' duten beza-
laxe. Baina, gainera, berotegi efektuaren
kausarik garrantzitsuena erregai fosilen
gehiegizko erabilpena da eta konpainia han-

diak berak dira petrolioaren deribatuen neu-
rriz gainera kotsumoa promozionatu dute-
nak. Hori ere 'ahantzen' dute. Estatu espai-
nolean, esate baterako, neurri ezberdinei
'esker' (besteak beste, trenaren bidezko ga-
rraioa baztertu karreteraren bidezkoaren
onerako), biztanle bakoitzeko gasolina
kontsumoa % 31.50 igo da 1985. eta 1989.
urte bitartean.

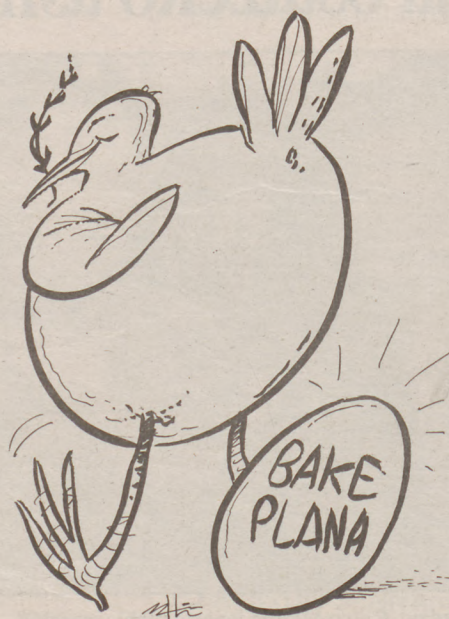
Energia garbirik? Haize-indarra? Eguz-
ki-indarra? PENek adunurako baizik ez du
kontuan izaten. 2000. urteari begira, eoli-
koak, adibidez, kontsumoaren % 0.2 baizik
ez du betekio. Baina, benetako energia gar-
bia, alternatiboa eta merkea aitorroa eta era-
bilpen errazionala dira. Eta bide honetatik
barrena ere ezer gutxi ibili da Plan Energe-
tico Nacional delako hori.

Orain arte esandako guztia erregatik eta
askoz gauza askorengatik ere, EGUZKIK, eta
Euskal Herriko Mugimendu Ekologista
osoak, Lemoizko zentral nuklearraren erai-
spena exigitzen du.

GABI ISASA

Donostia

GAIA JARRITA

Bosniako
serbiarrak

Paleko erabakiek
poz anitz dakarte,
guztion galdera da:
hitz hauek noiz arte?
Herri eskubideak
zer tratatu daukate?
Oinarria hor dago
eta ondo bete...
Bestela Balkanetan
kontuak aparte
berriro ere armek
hitzegingo dute.

MIKEL MENDIZABAL

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDEKontseilu Editorialeko Zuzendaria:
JOAN MARI TORREALDAI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: INAKI URIA

Zuzendariordea: LUZIEN ETXEZAHARRETA

Zuzendari Komertziala: JUAN INAZIO HARTSUAGA

Sustapena: NEREA AZURMENDI

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02.
Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 / Faxa: 36 54 93Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso
Jakituna, 16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 /
Faxa: 23 38 73Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irritzi dorrea) /
31011 Iruñea / ☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskua. / 48002 Bilbo /
☎ 423 90 62 / Faxa: 423 94 60Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 503 Posta kutxatila,
/ 64105 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Bostgarren mundua

FELIX Guattari zena 1980eko hamar kadan bostgarren munduaz mintzatu zen. Kontzeptu horren barnean mugimendu nazionalitariak (abertzaleak dei ditza-kegunak euskara garbian) sartu nahi zituen Guattarik.

Baina mugimendu abertzaleekin batera bertze zenbait gizarte mugimenduen eginkizunak aipatu zituen pentsalari frantsesak. (Parentesi artean erran behar da Guattarik, ohizko Lacanzalea izanik, izugarritzko lan interesgarri egin duela psikoanalisi, Freud, Lacan eta enparau guzti horien hitzontzikeria salatuz).

Guattarirendako, mugimendu abertzaleak Hirugarren Munduan ezezik, Lehen Munduan eta Bigarren Munduan ere agertu dira: Palestindarrak, Armendiarrak, Euskaldunak, Irlandarrak, Korspak, Lituandarrak, Amerindioak, Kurdoak,... Menperatu diren herri horiek Laugarren Munduan, hots, miseria gorrian bizi dira (miseria fisikoa zein kulturala eta beti politikoa). Guattarik zioenez, definitugabeko herrien nebulosa horrek gero eta garrantzia handiagoa izanen du nazioarteko harremanetan. Are gehiago, berarendako, Bostgarren Mundu Nazionalitari horren eginkizuna ez da izanen gehiagorik defentsiborik, baizik eta gaur egungo balore kulturelei, praktika sozialei eta gizarte-modeloei berrikuntza erabakiorra ekarriko diela. Hortaz, lurraldekotasun nazionalitarien bereganatzea izan beharko du eginkizun garrantzitsuenetarikoa, hots, homogenokeria kapitalista eta estatuetatik at, eta gose eta hilketatik kanpo dagoen bizitzaren aldeko burruka.

Guattarirendako, arazo nazionalitaria ez datza arrazan, etnien, hizkuntzan edo eta kulturen. Herriak antolaketa subjektibo konplexuak izanik, osagai heterogenoak eta are desakortak dauzkate. Beraz, azpimarratu nahi

zuen zera da, singularitasun-prozesuaren sorrera bera, askatasunaren, desioen eta sormenaren espazioak (lurraldeak) eraki nahi izatea. Bostgarren Munduko burruka horiek ez dira ohizko askapen nazionalaren aldekoak, zeinak Nazio-Estatua lortzearen aldekoak baitira.

Mundu-Kapitalismo Integratuak lortu duena zera izan da, kapital sozialduaren bidez, medio informatikoen bitartez, gizabanako bakoitzari sistemak nahi (eta behar) dituen lanerako disziplina, balore-hierarkia, eta baztertze soziala 'emaitea'. Hortaz, zenbait gizatalderi bizitzen irauteko lurralde esistentzialak beharrezko zaizkien heinean, kapitalismo mota berri horren aurka zenbait gizarte mugimendu azaldu dira: inmigratio mugimenduetatik hasi, mugimendu ekologista desberdinetatik pasata eta intsumisoengana, justizian oinarrituriko benetako bakezaleengana eta antimilitaristarengana iritsiz; bai eta antinuklear eta emakumezko mugimenduak ere, hau da, gatazka sozialean ohizko eskemak eta politikokeriak alboratuz, bertze politika mota berri bat praktikan ezarri nahi duten gizarte mugimendu berriak.

Hori honela izanik, argi dago ezinezko dela 'amankomuneko' programa soil batetan, edo eta erakunde soil batetan mugimendu horiek guztiok daukaten aberastasuna sartzea. Izan ere, talde desberdin horien helburuak, metodoak, sentiberatasunak eta logikak berak ere, ezberdin dira oso. Berorien pluraltasuna, aniztasuna eta kontrastatua nabariak izan arren, bakoitzak, bere erara, kapitalak eta bere Estatuak murrizten eta ezabatzen nahi duen bilbe sozial baten birrosatzearen ahaleginean parte hartzen du. Bilbe sozial berri horren antolaketa da, hain zuzen ere, gauzatzeko politika mota berria, esoterismo, leninismo eta maois-

mo mota guztietatik at egonen dena. Ondorioz erran daiteke beharturik gaudela geure herraminta kontzeptualak birrasmatzera, errealtate horren aberastasunaz jabetzekotz.

Hortaz, eginkizun teoriko-praktiko baten aurrean gaudela baieztatu daiteke, non ekintzek, ekintzengatik berengatik ez garamatzate inora edo eta, are okerrago, hondamendira eramanez gaitzakete, baldin eta ekintza horien gida teorikoaren garrantziaz eta sakontasunaz jabe ez bagara. Agian, egun eta hemen, herraminta kontzeptual berrien beharra gero eta beharrezkoago da, batzu ohizko marxismo-leninismoan ezkatzen diren bitartean, eta bertze batzu esoterismo maoistan erortzen direnean.

Guattarirekin diogun guk ere, ezen burruka nazionalitarien orain arte errekontziliaezinezko izan diren bi perspektiba bateratu beharko dutela: Alde batetik, osagai bakoitzaren autonomia gordez eta kanpoko aparailu politikoen eskusartzerik gabe, askapen-burruka desberdinen baldintzak sortzea; eta bertzetik, botere-zentzugune hegemonikorik bilakatu barik, errepresioaren erasoaren kontra babesturik egonen diren burrukarako informazio eta erabakitze-aparailuak ezartzea.

Burruka abertzale horiek okertze nazionalista-estatualistik aldertzen diren neurrian, kapitalista ez diren mekanismo sozialak bul-tzatzen dituzten heinean, Metropolietaiko proletalgo berriekin eta Hirugarren Munduko zapalduekin bateratzen diren arabera, gauden krisi sakonetik atera gaitzakete.

Guattarik zioenez, XXI. mendea mugimendu nazionalitarien mendea izanen da. Hala biz!

JOSEBA TOBAR ARBULU
INGENIARIA

Oiartzungo erregeak: intosikazioaren kabalgata

LATZA izan da, pentsaezina. Beldur gara azkenean ez ote den heriotzaren zalduna zerutikan jeitsi bere sega zorrotzarekin geure buruak moztera... Are gehiago, zaldian jeitsi beharrean abiadura handiko trenarekin hartu duela dirudi.

Alde guztietatik hitzegin da: Udaleko oposizioa, prentsa, intelektualitatearen eta jakinduriaren bandera eramanez ohi dutenak, demokraziaren salbatzaile sutsuak, irratia, guraso, irakasle, baserritar, langile... agian haurrak eta mintzatu dira. Debate baten abiapuntuan ote gaude?

Tronpetak soinu ozenez eta ez dakigu oraindik zenbat mila milioi batioko indarrez (zaila bait da neurtzea) belarriak txikitu dizkigute diktadura batean bezalaxe ez diogula jendea-ri aukeratzen utzi errepikatuz, gure 'estrategia marxistaren' barruan kokatu behar dela egin duguna esanez, inposaketaren arrazioa berterik ez dugula berretsiz, armada serbiarrekoko buru den Milosevicenkin parekatuz!

Bat batean duela hilabete batzuk gertatu zenaren susmoa hartu diogu asuntuari. Hartan bezalaxe, oraingoan ere gezurra goraituz pintzelada zorrotz eta pozoinadutako tintez apaindu dituzte koadroak: paisajea desberdina izan arren, egilea eta markoa bera da. Iaz, herriarrek mehatuak jaso omen zituzten Oiartzungo bakearen aldeko ekintzetara joaten baziren (gogora dezagun Diario Vascok idatzitako 'kulebroia'). Oraingoan, aldiz, inposaketaren arrazioa! Zinez ez genuen sekula pentsatuko manipulazioak eta intosikazioak (esan eta egin ez dena sinesgarri eta egia bihurtzearen Arteak) horrelako neurriak hartuko zutenik.

Herri Batasunaren postura eta jokaera garbia izan da. Joan den urtera jo behar dugu, hasieratik hain zuzen ere. Kabalgataren antolatzaileek jakin bazekiten aurrean HBk zein postura erakutsiko zuen, ez zela dirulaguntza ematearen aldekoa hain zuzen ere. Ez da beraz bat bateko su 'patriotiko' baten ondorioz hartutako erabakia. Beste edozein herrietan ez bezalaxe, gure herriko haurrek bi egun ospetsu izaten dituzte. Hamabost eguneko tarte horretan bi aldiz jasotzen dituzte telebistan iragarritako opariak: Olenzero menditik jeisten denean eta Erregeak zaldiz etortzen direnean. Nahiz eta ohartzen garen helburu berarentzako kulturalki arrazoiak diren bi pertsonai hauek (guturiko askok Erregeetan jaso ditugu Gabon-opariak) aukeraketa baten beharra ikusi genuen eta ikusten dugu. Beraz, herriko errealtatera gehiago hurbiltzen denez, Olenzeroen irudia goraitutzea normala iruditzen zitzagun eta horrela egin dugu.

Baina, kontuz! Ez gaude Erregeen kontra (antimonarkikoak izan arren, noski) eta ez dago zalantzarik guraso bakoitzak ikusi beharko duela zer nolako heziketa eman nahi dion bere haurrari. Eta mintzatu diren gehienek ez badakite ere, Udaletxearen laguntza jaso dute. Eskatu bezala Herriko plaza itxi zen, behar zituzten tablado eta gainontzekoak erabili zituzten, Udaltzaingoa bere lana bete zuen eta haurrak ilusioz beterik Erregeen magalean eseri ziren.

Gezurra badirudi ere, norbaitek Ertzaintzari deitu zion Udaltzaingoa bere lana beteko ez zuelakoan edo eta Kabalgata hasi baino ordu erdi lehenago irati batek hots egin zuen Udaletxera istilurik egon ote zen galdezka. Duela hogeitaz guztiok argi ikusten genuen Olenzero bultzatu behar zela. Orain, ordea, gauza bera egiteagatik urte haietan ados zeuden batzuk lepoa moztu nahi digute. A! Ia ahaztu egin zitzaigun: bazenekiten Donostiako Udalak ez zuela xentimorik ematen Olenzeroentzat? Hemen esatera aldatu beharko dugu: «Etxean otso, kanpoan uso» alegia.

IMANOL BARRENETXEA URKIA
JOKIN IZAGIRRE ELIZONDO
HB-KO ZINEGOTZIAK

BERRIAKZIRI

VICTOR GARRIGORDOBIL
Sabino Arana
sariduna
DEIA

«Gotzai-
nek herria-
ren egoera ezgutu behar dute»

FELIPE GURRUTXAGA
Abokatu
EGIN

«Estatuak
etekin poli-
tikoa ateratzen dio droga tra-
fiko ilegalari»

SPIKE LEE
'Malcolm X'
pelikularen
zuzendaria
DIARIO DE
NAVARRA

«Ezein
zuzendari
zurik ez zukeen hobeki eginen
pelikula hau»

JAIME UGARTE
Euskal Ziklismo
Federazioko
lehendakaria
EL MUNDO

«Izkarak
egin deza-
keen gauzarik hoberena zi-
klismotik desagertzea da»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Santamariaren alargunak Justizia eta komunikabideen jarrera salatu du

Donostiako Santa Maria elizan egin zuten atzo arratsean bere aldeko hileta

Herenegun Donostian hil zuten Jose Antonio Santamariaren alargunak ukatu egin du bere senarra droga trafikoari lotua zegoenik. Beatriz Lasak gainera, «iraina eta gezurra gaiztakeriaz zabaldu zuten komunikabideak» eta Justizia bera salatu ditu. Atzo arratsaldean egin zuten hiletara buruzagi sozialista ugari joan zen.

DONOSTIA

Jose Antonio Santamaria enpresari eta Real Sociedad futbol taldeko jokalaria ohia Donostiako Polloe hilerrian lurperatu zuten atzo goizean. Ondoren, Beatriz Lasa bere alarguna komunikabideen aurrean agertu zen hiru seme-alabek lagundurik. Agiri bat irakurri zuen, bere senarrak narkotrafikoarekin lotura zuenik edo droga auziren batean ikertu zutenik ukatuz.

Beatriz Lasak, bere senarrari buruz zenbait komunikabidek kaleratutako informazioa gaitzetsi zuen, eta «iraina eta gezurra gaiztakeriaz zabaldu zuten komunikabideak» salatu zituen. «Hemengo komunikabide hori salatzen dut, hiltzaileen babesle, gordeleku eta islada dena, eta ekintza iraingarri horien bozemaile bihurtu dena» azaldu zuen 'Egin' egunkariari zuzenduz.

Erakunde juridikoak ere salatu zituen Beatriz Lasak, «ustez arlo judizialek zetozen gezurrak ikusita modu pasiboan jokatu zutenak». «Horrela hautatu zuten hiltzaileak noren kontra egin behar duen tiro» gaineratu zuen hildakoaren alargunak.

Santamaria kontrabandoarekin eta goardia zibilak 'erostearekin' lotzen zuen informazioa kaleratu zuen 'Egin' egunkariak, iturri judizialak aipatuz, joan den larunbatean. Aipatu egunkariak narkotrafikoarekin ere lotu zuela hildakoa esan zuten hurrengo egunean 'El Mundo' egunkariak eta 'Ser' irratiak, eta 'Egin-ek' azalpen agiri bat kaleratu zuen. Bertan gogoratzen duenez, 'Diario 16' eta 'Interviú' aldizkaria izan ziren, orain hilabete batzuk, Santamaria narkotrafikoari buruzko sumario judiziala

Santamariaren alargunak (erdian), bere seme-alabek lagunduta, agiri bat irakurri zuen prentsaurrian. EFE

letan zegoela kaleratu zutenak eta inoiz ez 'Egin-ek'.

Bestalde, 'Diario 16' egunkariak atzo zioenez, Jose Antonio Santamariak ETArekin hitz egin zuen bere kontrako atentaturik egin ez zezan eskatuz. Zentzu horretan, akordio bat lortu zuela dio aipatu egunkariak. Bere izena Luis Navajas fiskalak narkotrafikoari buruz egin zuen txostenean agertu zenean, Jose Maria Benegas PSOEko buruzagi eta laguna zuenarekin bildu zen Santamaria. Navajas txostena geldierazteko laguntza eskatu zion, 'Diario 16' egunkariak azaldu duenez, baina Benegasek ez zuela auzi honetan konprometitu nahi erantzun zion.

Navajas fiskalarengana jo zuen Santamariak, bere alargunak atzo baieztu zuenez. Narkotrafiko sare baten ikerketa daraman Fernando Andreu Donostiako epailearengana ere jo zuen droga trafikoarekin loturarik ez zuela zioen ziurtagiri bat eskatuz, baina orain artean ez zuen erantzunik jaso.

JENDE UGARI HILETAN

Jose Antonio Santamaria atzo goizean lurperatu zuten Donostiako Polloe hilerrian, eta arratsaldean egin zuten bere aldeko hileta elizkizuna Parte Zaharreko Santa Maria elizan. Jendez bete zen eliza; familia eta

lagunez gain, nabaria zen PSOEko buruzagien presentzia, bai eta Real Sociedad futbol taldeko jokalaria eta zuzendaritzako kideena ere.

Jose Maria Benegas PSOEko antolakuntza idazkaria, Jesus Egiguren Gipuzkoako sozialisten idazkari nagusia, Odon Eloza Donostiako alkatea, Jose Ramon Rekalde sailburua eta Roman Sudupe Gipuzkoako diputatua aipa daitezke Santamariaren hiletan izan ziren politikoen artean. Luis Uranga Realeko zuzendaria, Iñaki Alkiza eta Marco Antonio Boronat zuzendari eta entrenatzaile ohiak, eta Imanol kantaria ere bertan zeuden.

Benegas: «Santamariaren hilketaren erantzukizuna ez da ETArena bakarrik»

DONOSTIA

Jose Antonio Santamariaren «hilketaren erantzukizuna bakarrik», esan zuen atzo Donostian Jose Maria Benegas PSOEko eraketa arduradun eta hildakoaren lagunak hileta elizkizunak hasi baino lehenago. Komunikabideei, 'Egin-i' bereziki,

eta Justiziari leporatu zien Benegasek hilketaren erantzukizuna.

«Epaiketa paraleloa izan da, 'Eginek' egina, eta Justiziak erraztua, honek egin dizkion akusazioak ez baititu frogatu hiru urtetan eta akusazio horiek ezabatzeke gai ez baita izan», adierazi zuen Benegasek Donostiako Santa Maria elizako atarian. «Santamaria banda kriminal baten ikusmiran jartzea lortu du Justiziak», gaineratu zuen.

EGI ERE EGIN-EN KONTRA

Euzko Gaztedik (EGI) 'Egin' egunkaria eta Pepe Rei kazetariaren kontra agiri bat kaleratu zuen atzo. «Ez da lehen aldia heriozko gertaeren aurretik Pepe Reik eta bere ikerketa taldeak

izenpetutako eta 'Egin' egunkariak argitaratutako idazlanak agertzea», adierazi zuen atzo EGI erakundeak.

'Egin' egunkariak berak gezurtatu egin zuen herenegun Santamaria narkotrafikoarekin inoiz lotu duenik eta aipamen bakarria tabakoaren kontrabandoari lotua zela zehaztu zuen. Aldi berean, 'Diario 16' eta 'Interviú' argitalpenen artikulua erakusten zuten atzoko edizioan.

Hala ere, EGik Santamariaren hilketaren eta 'Egin-en' artikulua lotu zituen atzo. «Kanpaina informatibo hauek maiztasun sumagarriak luma jartzen duten tokian ETak pistola, bomba edo bestelako biolentzia jartzen du», adierazi zuen EGik bere agirian.

Hiru gazte kartzelaratzeari agindu du Garzon epaileak

MADRIL

Baltasar Garzon Entzutegi Nazionalako epaileak Aitor Arruabarrena, Rafael Ugarte eta Xabier Zaldua gazteak espetxeratzeko agindua eman zuen atzo, Entzutegiko iturriek jakitera eman zutenaz. Hiru gazte hauek beren borondatez azaldu ziren 5 zenbakidun Instrukzio Epaitegi Zentralean, sabotai ekintzak ikertzeko Entzutegi Nazionalak irekitako sumarioan beren izenak azaldu ondoren.

Sumario honen barruan epaileak dagoeneko bederatzi gazte espetxeratu ditu. Joan den abenduan Iñaki Larrea, Asier Guriñi, Gorka Pike, Haritz Egida-zu, Iker Fernandez eta Jose Maria Zugasti atxilotu eta kartzelan sartu zituzten. Mikel Ganuzak eta Iker Loitik 500.000 pezetako (25.000 libera inguru) fidantza ordaindu behar izan zuten aske geratu ahal izateko eta Oscar Arenas eta Asier Alzelanek 200.000 pezeta.

'Elkarrizketa eta negoziatzia, bake bidea' lema HB manifestatuko da

BILBO

'Elkarrizketa eta negoziatzia, bake bidea' lema izango du otsailaren 6an Herri Batasunak egingo duen manifestaldiak. Manifestaldi hau Santi Brouard eta Josu Muguruzak ustez hil zutenen kontrako epaiketen giroan egingo da, «erakusteko berriro ere euskal gizartearen gehiengoak Euskal Herria eta Estatuaren arteko gatazkan elkarrizketaren aldeko apustua egiten duela».

Manifestaldia bost t'erdietan abiatuko da Baserriko Aita Donostia plazatik. Autonomia kalea, Zabalburuko plaza, Hurtado de Amezaga eta Buenos Aires kaleak zeharkatu ondoren Bilboko udal-txean amaituko da.

Idigoras eta Julen Aginakok baimen eskaria aurkeztu zuten atzo Gobernu Zibilean. Idazkian, bi burukideek jakinarazten dute manifestaldi barneko dinamika bermatzeko antolatzaileek zazpiehun pertsonako ordena zerbitzua prestatuko dutela.

U

EIBAR EUSKALTEGIA

Matrikula irekita:

Otsailetik Ekainerarterako ikastaroetarako.

Tel.: 70 09 12 Casa del Pueblon, 4. pisuan.

Ardanzak uste du Gobernuak estatu «simetrikoa ezarri» nahi duela

Espainiako Konstituzioarekiko leialtasuna azaldu zuen Madrilén

Jose Antonio Ardanza EAEko lehendakaria Madrileko Gobernuaren asmo «uniformizatzaileen» beldur azaldu zen atzo 'Euskadi Autonomien Estatuan' izenburupean, Madrileko Unibertsitate Autonomoan eman zuen hitzaldian.

MADRIL

Ardanzaren ustez, Estatuko Administrazioa kudeatu duten alderdiek «uniformizatzeko obsesioa» izan dute Espainiako Konstituzioa onartu zen egunetik bertatik. Autonomi Hitzarmena ere bide horretatik joango litza-teke, Jose Antonio Ardanzen ustez.

Joera «berdintzaile» horren azken adibidea autonomi elkar-teetako lehendakarien bidaiei buruz Administrazio Publiko-entarako Ministerioaren txostena dela esan zuen Ardanzak. Txosten horrek adierazten duen jarre-ra «kezagarritzat» jo ondoren honako «erabaki politiko baten aurrean egotearen beldurra» adierazi zuen: «Estatuan erabateko simetria ezartzea».

Ardanzaren ustez, «Estatuaren ikusmolde asimetrikoak» Espainiako Konstituzioaren barnean badu lekuri eta ikusmolde simetrikoak ez ordea.

ESTATUA Etorkizunari begira, Estatu-Nazioa bi-kotearen haustuari buruz mintzatu zen EAEko lehendakaria. «Gure ustez, eraiki nahi dugun Europa berrian posible eta komenigarria da gure indarrak estatu obsesiorik gabeko erainkuntzan biltzea», azpima-

Ardanzak hitzaldi bat eman zuen Madrilén.

EFE

rratu zuen Ardanzak. «Gure aldetik, prest gaude Nazioa Estatuarekin lotzen zuen lokarria askatzeko. Galdera honako hau da: ea Estatua alderantziz gauza bera egiteko prest dagoen», gaineratu zuen.

Felipe Gonzalezen Gobernuak bere burua «ez nazionalistatzat» behin baino gehiagotan jo duela eta Europar horrela jokatu duela kontuan harturik, Jose Antonio Ardanzak «Estatuaren barruan» modu berean jokatzeari eskatu dio Gobernuari.

«Orain arteko garapen autonomikoa —jarraitu zuen Jose Antonio Ardanzak— ez dago abaguneari dagokion tokian. Guk pauso oso garrantzitsuak eman ditugu. Gobernu zentralen pausorik ez dugu ikusi. Nazio bat beste nazio baten barruan lekuri izatea nekez bete daitekeen asmoa da. Nazio bati Europa berriko egitura estatal eta komunitarioan tokia egitea lor daitekeen helburua da».

Bere hitzaldiaren hasieran, Euzko Alderdi Jeltzaleari Konstituzioa ez onartzeagatik egotzi zaion «anbiguetatea» baztertu nahi izan zuen Jose Antonio Ardanza EAEko lehendakariak. Bere esanetan, Espainiako Konstituzioaren aurrean, «Euskal Herriaren ustezko arbuioa» «ez da inoiz izan».

«Mespregagarria» da Jauregik dioenez Elkarri-ren jarrera

BILBO

Elkarri bake eta elkarriketaren aldeko mugimendua-ren jokaera «mespregagarria» dela uste du Ramon Jauregi PSE-PSOeko idazkari nagusiak, «ETAk herritar errugabe bat hil ondoren euskal gatazka deitu denari amaiera emateko elkarriketa eta akordioaren bidea eskatzen duelako».

Elkarri-k ez duela inoiz «biolentoen kontrako hitzik altxako» adierazi zuen atzo Jauregik. «Bere estrategia hori da, bere aurretiko, buruzagi eta filosofoiak erakusten duen bezala» gaineratu zuen.

Bakeaz hitz egiterakoan zera argitu behar du Elkarri-k Ramon Jauregiren ustez: «Ajuria Eneko Itunak finkatutako elkarriketari buruz ari diren, edota terroristek planteatzen duten negoziazio politikoaz ari diren». Elkarriketak noren artekoa izan behar duen, eta «noren menpe» dauden ere argitu egin behar duela Elkarri-k adierazi zuen Jauregik.

Elkarri-k bakearen alde lan egin nahi badu, «demokraten

Ramon Jauregi.

OLALDE

ondoan eta Ajuria Eneko Itunaren ondoan daudela adierazi beharko dute garbi asko», Jauregik dioenez.

Bestalde, Elkarri-k herenegun Iruñean aurkeztu zuen inkesta baten arabera, euskal herritar gehienak elkarriketaren aldekoak dira. Elkarri-k horrelako inkestak egitea «lotsagarria» da buruzagi sozialistaren ustez. «Iraganera bueltatu eta espazio faltsu baten kokatu nahi izatea da hori» esan zuen.

EUSKARAZ

Badugu zer irakurria!

Aurtengoa irakurketarik ez zaizu faltako

Foru Aldundiaren Kultura eta Turismo departamentuak, euskarazko 50.000 liburutik gora banatu dituelako Gipuzkoako ikastetxe guztien artean.

Eta gainera liburu hauen autore ugari ezagutzeko aukera izango duzu, zenbait euskal idazle zure ikastetxera hurbilduko bait dira.

Ez geratu atzean, zeren EUSKARAZ BADUGU ZER IRAKURRIA

Kultura eta Turismo Departamentua
Departamento de Cultura y Turismo

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

NETWORK

Senideak akusazio partikularra izango da jipoiketa kasuetan

BILBO

Preso, erbesteratu eta errefuxiatuen senitartekoak biltzen dituen Senideak elkarteak akusazio partikular gisa ariko da presoei emandako jipoien salaketetan. «Senitartekoak defentsa eta biderik gabe sentitzen gara instituzio eta Zuzentza erakundearen erantzun ezagatik, eta gure salaketak behin eta berriro artxibatzen direla ikusteagatik» adierazi zuten atzo.

Alderdi politiko eta zenbait erakunderekin harremanetan sartu, eta jipoiketen berri plazaratu arren, gauzek beren horretan segitzen dutela azaldu zuten. Zentzu horretan, nabarmen utzi zuten 1992an berrogeita hamar preso egurtu egin zituztena.

Iazko azaroaren 26an Senideak elkarteak bilera bat izan zuen Eusko Legebiltzarreko Giza Eskubideen Batzordearekin, espetxeetako egoera azaltzeko asmoz. Senideak kexu da EAEko Parlamentuko batzordeak salatatutako gauzak ikertzeko konpromezua hartu arren, erasoak berdin berdin gertatzen direla. Elkarrekin honek ezagutzera eman zuen bilera hura izan ondoren beste hamabi jipoi gertatu direna, azkena urtarrilaren 18an.

Gauzak honela, Senideak erakundeak, «Gasteizko Giza Eskubideen Batzordeak ez du eraginkortasunik edo ez du borondatearik espetxe zein trasladoetan gertatzen diren gehiegikeriak desagerrarazteko» ondorioztatu zuen.

PSE eta EAJk Bizkaiko udaletako liskarrak konpondu nahi dituzte

Portugalete, Abanto, Getxo, Garape eta Iurreta mahai gainean

EAJren BBBko hiru kide PSEren Bizkaiko batzorde eragileko beste horrenbeste kiderekin bildu ziren, Ezkerraldeko udaletan sorturiko gatazka eta ezinikusiei aterabide bat emateko. Bileran Garape, Getxo eta Iurretan bederen EAJ-PSOE udal gobernu berria sortzeko aukera aztertu zuten.

I. URIARTE / BILBO

EAJ eta PSE-PSOEko Bizkaiko arduradunek asteazken arratsaldean bildu ziren bi ordu t'erdiz Ezkerraldeko eta Meatzaldeko hainbat udaletan sortu diren funtzionamendu istiluei konponbidea emateko. Bizkaiko batzorde eragileek amaiera eman nahi izan diete iragan astean bi alderdietako burukideek elkarri egin dizkieten akusazioei. Gobernu batzorde berriak koalizioan osatzeko aukera aztertzen ari dira halaber.

Gaitasunik ezaz eta gardentasun faltaz akusatuz, zinegotzi jeltzaleek desadostasun nabarmena erakutsi zuten PSOEk alkatetza Portugalete eta Abantongo duten jokabidearekin. Ezkerraldeko udaletxe honetan jeltzaleek lanak bertan behera laga zituzten. Meatzaldeko herrian, Zierbenaren bereizketak sortu zituen haserreak. Gaur egun Abanto PSOEn esku dago, eta Zierbenaren berri, Iñigo de Loiola Ortuzar jeltzalearen pean. Max Cente-

Nicolas Redondo eta Ricardo Ares PSOEk kideak.

KEPA

✓ **Rodolfo Ares**ek argi utzi zuen bi alderdien asmoa dela koalizio gobernuak hedatzea orain arte akordiorik egon ez den herrietara.

rreko gorabeherak ere bi alderdien arteko giro txarra areagotzen lagundu zuten Barakaldon.

KOALIZIO GOBERNUAK HEDATU Rodolfo Ares ezinbestekotzat jo zuen egun dauden ezadostasunak gutxitzea. «Ahalegina egin behar dugu udaletan hitzarmenak egokitzeko» gaineratu zuen. Bilboko zinegotziak nabarmen utzi zuen bi alderdien asmoa dela koalizio go-

bernuak hedatzea orain arte akordiorik egon ez den herrietara.

Horrela, PSOEk Getxoko gobernu batzordean utzitako tokia bete dezake aurrerantzean. Alkatetzak EAJren esku iraungo du, gehiengo berria EAJ-PSOE izanik (EAJk 11, PSOEk 3).

Beste udaletxe batzuetara ere koalizioa zabaltzeko asmoa erakutsi zuen Ares. Sozialisten ikusmiran Garape (egun EAren alkatetzaz) eta Iurreta daude (orain EAJ-HB-EA).

Atzo bildu zen, bestalde, Bizkaiko PSOEn Herrialde Batzordea, gaur Espainia mailan alderdi honek burutuko duen Batzorde Federala prestatzeko. PSOEn biltzar arteko erabaki gune nagusiak hauteskunde egitaraua aztertuko du bereziki. Burukide sozialistak esan zuen alderdiaren egokitzapenerako antolaketa biltzarra egingo dutela.

Hauteskunde kutsuko bidaia egin du Aznarrek Nafarroara

A. UNANUE / IRUÑEA

Jose Maria Aznar Partidu Popularreko lehendakaria Zangoza, Iruñea eta Tuteran izan zen atzo, hauteskunde kutsu nabarmena izan zuen bisitaldian. Aznar Zangozako alkatearekin elkarriketatatu zen goizean eta Alfredo Jaime Iruñekoarekin eguerdian. Juan Cruz Alli Nafarroako gobernuburuarekin ere bildu zen, hurrengo hauteskunde nagusiez eta UPN-PP hitzarmenaz hitz egiteko, baina ez zuten adierazpenik egin bilera ondotik.

Aznarrek elkarriketa aurretik esan zuenez, «harreman onak ditut Allirekin. Sarri garrantzi handiegia ematen zaie adierazpen batzuei, baina inporta dena sako-neko mezua da eta sakonean ados gaude». Aznar Iruñean egon zen azken aldian ez zuen Allirekin elkarriketatzerik izan, lehenda-

Allirekin bildu zen Iruñean Jose Maria Aznar.

karia Argentinan baitzegoen, eta Nafarroako Gobernuak sailburuek —Calixto Aiesak ezik— ere ez zioten kasurik egin. Geroztik, gainera, Alli nahiko kritikatu izan da Aznarren strategi politikoz. PPko buruak, hala ere, gai horiek saihestu eta UPN-PP hitzarmena «ezin hobeki» dabilela ziurtatu zuen. Bere esanetan, «Iruñeko Udalean eta Nafarroako Gobernuan agintzeko balio

izan digu eta aurki Espainiakoa eskuratzea ahalbidetuko digu». Tonu berean, Espainiak «bentatzko aldaketa» bultzatzeko aukera paregabea duela gehitu zuen.

Azkenik, UPNk bere IV. kongresuari begira prestatu duen txostenarekin bat datorrela azaldu zuen, «alderdia zentrokoa eta foralista dela esatea guztiz zuzena baita».

Berdeak eta GE elkarrekin martxoko hauteskundeetara

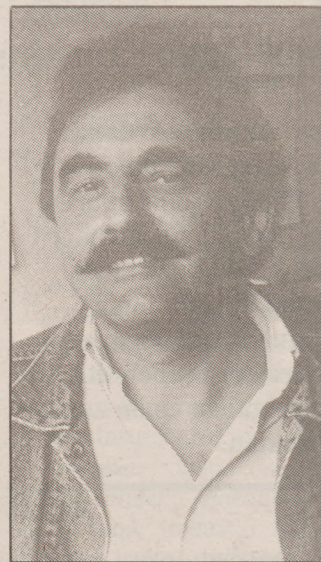
L.E. / BAIONA

Martxoko diputatu hauteskundeetarako, Frantzia izenpetua daukaten hitzarmenari jarraituz, Ipar Euskal Herrian Berdeak eta GE, Ekologia Belaunaldikoak, elkarrekin joango dira.

Baionan Jean Lissar, Iparraldeko Berdeen zuzendaria, hautagai da, eta bere ordezkari Françoise Come da. Lapurdi Beherean Michel Veunac GEko departamenduko burua da eta Miarritzeko zinegotzia da hautagai eta talde berekoa den Christian Sauv , eta Donibane Lohizuneko zinegotzia ordezkari. Iparralde barnealdeko zirkunskripzioan, Biarnoko hegoaldearekin lotu denean, Biarnoko Berdeen burua, Daniel Langlatte Biarnoko Berdeen lehendakaria hautagai da, Jenofa Cuisset, Iparraldeko Berdeen lehendakaria ordezkari duelarik.

1992ko azaroaren 17an Brice Lalonde GEko buruzagiak eta Antoine Waechter Berdeenak Frantzia mailako itun bat onartu zuten hauteskunde buruz, ekologista gehienek biltzeko. Luzaz bi alderdiak etsai izan ziren Berdeen GE PSren morroi izateaz akusatzen zutela, Lalonde gobernuaren zelarik bereziki eta GEkoek Berdeen errealismo eskasa aipatzen zutelarik.

Departamenduan itunaren egokitzeko egin dute: sei zirkunskripzioetan postuak erdizkatu dituzte. Hiru puntu nagusien inguruan bat dira: gaurko lurralde antolakuntza gai nagusietan, kohesio sozialaz eta kultur nortasunari

Jean Lissar.

L.E.

begira. Ohizko ingurugiroaren defentsako gaietan bat dira, Xiberta, Somport, golf zelai edo etxe eraikuntzan. Pabetik Canfranceraingo trenbidearen irekitzea eskatzen dute. Langabeziak diote lana «partekatu» egin behar dela.

Hauteskunde kanpaina, Veunacek azpimarratu zuenez aurkezpenean, azalduko dute «ekonomi garapen arazoak ez daitezkeela konpondu ingurugiro arazoak konpondu gabe». Gizarte aldakuntzari buruz diote «laguntza politikatik partekatzea joan behar da, ekonomia jendearen zerbitzurako jarrit, eredu produktibista baztertuz».

Sauv k, bera industriari izanez badakiela «ekologia ez dela ekonomiaren garapenaren etsai». Lassus Akitaniako kontseilariak, GEkoak golf zelaiaren alde kaltegarriak ikutu zituen eta alternatibak ere proposatu zituen.

Borotarak sostengua eman dio Miarritzeko UDFko hautagaiari

M.E. / BAIONA

Atzo emandako prentsaurrekoan, Didier Borotra Miarritzeko alkateak bere sostengu ofiziala eman zion Juliette S gu la UDFko hautagaiari, Miarritze Ekialdeko kantonamenduko hauteskunde partzialaretarako.

Datorren igandean, bigarren itzulia izanen da eta UDFko hautagaia RPRko Monique Garaten aurka aurkeztuko da.

Ipar Euskal Herrian RPR eta UDFren arteko lehiak oihartzun handia du, batez ere alderdi horietan. Erran daiteke ohizko koalizioa ez dagoela Miarritze Ekialdeko hauteskundeetan. Hala ere, martxoan izanen diren Legebiltzarrerako datorren hauteskundeentzat ez daiteke ondorioz izan behar Iparraldean. Igandean iragan zen le-

hen itzulian RPRkoak % 28,24 boto lortu zituen eta UDFkoak % 24,37. 8 hautagaietatik azken bi horiek geratu dira bigarren itzulirako.

Hala ere, Borotarak adierazi zuen «Miarritzen bi alderdien artean ez dago harreman onik» eta RPR oposizioan dagoela udalbatzarrean. Baina urrutia joan zen Borotra erranez Paben den Pirinio Atlantiar departamenduko Kontseilu Nagusian RPR eta UDFren arteko harremanak «ez dira hain onak».

S gu lak azpimarratu zuen Michel Gimond ezkeriarra, Jakes Abeberri abertzalea eta Jean-Marie Survielle MRGkoak beren sostengua eman ziotela, «udal gehiengoaren printzipioarengatik». Politika sosegileak pentsatzen dute UDFkoak irabaziko, duela datorren igandean.

SUITZAKO GAZTAK

Kategoria	Gazta	Puntuak	Berriketa
Ezkerreko zutabea	PRYCA	PRYCA	PRYCA
Goieneko eremua	EMMENTAL SWITZERLAND <i>Urza gustoa duen gazta, Suitzak emme haranekoa.</i> 1345 pta. 895 kilo	SBRINZ SWITZERLAND <i>Gorputza eta kalitatea duen gazta, Suitza Erdialdekoa.</i> 1595 pta. 1150 kilo	GRUYERE SWITZERLAND <i>Gazta fina, mamitsua eta usain gozo handikoa, Suitza Romandakoa.</i> 1385 pta. 1095 kilo
Beheko eremua	APPENZELLER SWITZERLAND <i>Gazta fuertea eta errefinatua, Appenzell Kantoiako bereziotasuna.</i> 1695 pta. 1395 kilo		
Ondoko zatia	GAZTARIK ZAPORETSUENA PREZIORIK ONENETAN		
Zatiaren azpitxurra	Urtarrilaren 21etik Otsailaren 13era		
BEHEKO ERAMAILERA	PRYCA		

PPk Jaurlaritzaren hezkuntza legeak onar ditzake azken eztabaida saioetan

Euskararen Legea «ez gainditzea» da berak jarritako oztopo nagusi bakarra

PPk baiezkota eman diezaieke azkenean Eusko Jaurlaritzak osatutako Euskal Eskola Publikoaren eta Irakaslegoaren legeei. Alderdi honek jartzen duen oztopo nagusi bakarra Euskararen Legea «ez gainditzea» litzateke. Gasteizko Legebiltzarreko ponentzia atzo hasi zen bi testuok eztabaidatzen.

JOSE MARI PASTOR / DONOSTIA

Jaurlaritzak talde parlamentarioei aurkeztutako lege biek Partidu Popularraren onespina jaso dezakete alderdi politikoak testuak eztabaidatzen hasi diren azken etapa honetan. Gainontzeko talde guztiek jarritako zuzenketek PPkoen baldintzek baino zailago egiten dute akordioa.

Atzo hasitako eztabaida sortak asteartean izango du segida, testuak ondoren Hezkuntza Batzordeari eta azkenean Legebiltzarri bidaltzeko. Tarte honetan zuzenketak proposatuko dituzte oposizioko alderdiek aldaketa hauek Jaurlaritza osatzen duten talde politikoekin negoziatzeko.

Leopoldo Barreda PPko parlamentari eta ponentzian ordezkariak atzo EGUNKARIARI adierazi zionez, bi lirateke talde honen Jaurlaritzari egingo lizkiokeen eskakizunak Gobernuak hiru kotearekin adostasuna lortzeko: batetik, indarrean dauden hiru hezkuntza ereduak eustea. Bestetik, Euskararen Legearen esparrua «ez gainditzea» izango

Legeek EAEko hezkuntza mundua arautuko dute.

OLALDE

litzateke bere hitzetan.

«Ez gaude adostasuna lortzeko irrikitan baina hurbilketa alderdiak gara» eman zuen adierazpena Barredak. «Euskal Eskola Publikoaren Legeak A, B eta D hezkuntza ereduak beren horretan uztea nahi dugu, eta hirugarren artikuluan planteiatzen diren hizkuntza helburuak Euskararen Legearen inguruan lortu zen adostasunetik hurbil egotea», argudiatu zuen.

PPren iritzia, funtsean, ez litzateke urrun egongo Hezkuntza Sailak erakutsi eta ezarri dituen ikuspuntuetatik. EAJK, PSE-PSOE eta EEK eskoletan hiru ereduak eustea proposatu dute

lege proiektuan. Euskararen Legearen eremua, bestalde, erreferentzia gisa erabili eta aipatu izan da Euskal Autonomi Elkartearen euskalduntzeko prozesua zehazteko orduan, hezkuntzaren arloa barne.

«Euskal gizartearen aldeketa ez da Euskararen Legea aldarazteko adinakoa izan» gaineratu zuen PPko parlamentariak afera honetaz.

EA ETA EUE Adierazpen hauen eta Jaurlaritzaren zenbait kideren irizpideen artean ikuspuntu kontrajarriak izan litezkeen arren, PPkoak ados jartzeko borondatea agertu zuen:

«Gure jarrera akordioaren aldekoa da erabat eta horretan ahalginduko gara» bukatu zuen Barredak.

Eusko Alkartasuna eta Euskal Ezkerra taldeak ere negoziatzeko prest azaldu ziren atzo bertan kaleratutako agirian. Hezkuntza eskaintza arautzea eta plangintzaren irizpideak zentro publiko zein kontzertatu guztientzat izatea, bi hizkuntza ereduak izatea ikasleen jatorrizko mintzaera kontuan izanik, irakasleak euskalduntzeko bi profil izatea eta eskola publikoaren autonomia bermatzea lirateke, besteak beste, akordioa lortzeko funtsezko eskabideak.

Programa aurkeztu du Maspalomaseko Udako Unibertsitateak Donostian

J.M.P. DONOSTIA

«Gure helburua pentsamendu eta izpiritu kritikoak bultzatzea da», adierazi zuen atzo Roman Reyes Maspalomas-eko Udako Unibertsitatearen zuzendariak Donostian erakunde hau aurkezteko egindako prentsurrekoan.

Reyes Madrileko Unibertsitate Konplutenseko irakaslea da eta Gipuzkoako hiriburuan hitz egin zuen atzo Kanariar Irletan gauzatu den ekimen hau eta aurtengo edizioaren programa jakinarazteko. Berarekin batera, Esther San Juan unibertsitate honetako idazkaria eta Fito Rodriguez Bonaetxea eta Koldo Gorostiaga EHUKo irakasleak izan ziren.

Udako unibertsitate hau iaz sortu zen Kanaria Handian «Espainian kritika eta pentsamendu kritikoaren beharra aldarrikatu eta defenditzeko», orduan kale-

ratutako agirian ideia honen bultzatzaileak adierazi zuten.

Aurtengo ikastaroek bi hilabete iraungo dute, uztailaren 11tik abuztuaren 29ra arte, eta hainbat arlotako gai eta adituak elkartuko dituzte. Lehenengo astean emakumeak buruzko ikastaro monografikoa emango dute, «Zer da emakumea? Emakumezkoa sinbolikoaren historia eta garapenean», Maite Larrauriaren koordinazioaz. Almudena Guzmanek, bestalde, «Amorantaren ikusmen femeninoa literaturan barrena» jorratuko du.

Merkatu bakarraren gaiak ere isladatu izango du «Maastricht: Europaren diskurtsoa» deritzon ikastaroaz. Praxi artistiko alternatiboa, eta neoliberalismoa ere aztertuko ditu udako unibertsitate honek, besteak beste.

Bukatzeko, «Pentsamendu alternatiboa: pentsamendu erradi-

Aurtengo edizioa Zorroagan aurkeztu zuten atzo.

GILLENIA

kala' izeneko hitzaldi sorta antolatuko dute. 1968ko maiatzaren 25. urteurrena dela eta, pentsamolde erradikalaz eta utopiaz arituko dira. Cohn-Bendit, Baudrillard, Arzallus, Albiac, Sadaba eta hainbatek hartuko dute parte honetan.

Roman Reyesek esan zuenez,

Estatuko unibertsitateekin akordioak lortu dira ikasleei dirulaguntzak emateko —50 lagun unibertsitate bakoitzeko—. Beka hauek bidaia eta matrikula izango lirateke. Maspalomaseko Udako Unibertsitateak, bestalde, egonaldia ordainduko die bekadunei —alojamendua eta jana—.

LABURREAN

HAMAIIA kilo haxix harrapatu dituzte Ribabellosan

Ertzaintzak lau lagun atxilotu eta hamaika kilo haxix harrapatu zituen atzo A-1 eta A-68 autopisten arteko lotunean, hain zuzen ere, Ribabellosako udalerrian (Araba). Bestetik, Mugetako Kontrol Zerbitzuak 395.000 pakete tabako gorri harrapatu zituen atzo Nafarroan. Harrapaketa honekin Iruñean bere egoitza zuen tabako kontrabandorako talde bat desegin zuten ●

EUSKAL Herritik laguntza Bosniara

Sabino Arana Fundazioak beste laguntza kamioi bi bidaliko ditu datorren astean Bosniara. Horrela, bukatutzat jo du azken hilabeteetan egin duen 'Bosniar herriari laguntza' kanpainaren lehen fasea. Nafarroako Mepamsa enpresak, bestalde, berogailuz beteriko kamioi bat bidaliko du Austrian dagoen Bosnia-Herzegovinako errefuxiatuen kanpamendu atera ●

AXULAR ikastolako gurasoek itxialdia hasi dute

Axular Iruñeko Udal Ikastolako 15 haur oraindik eskolatu gabe daude, Udalak ez duelako onartzen gurasoen eskaera. Hori dela eta, eta Udalarri presio egiteko asmoarekin, haur horien guraso batzuk Arturo Kanpion ikastetxean itxi egin ziren atzo. Gurasoek haurrak beren auzoan eskolatzea eskatzen dute, eta Udala eta Gobernuarekin elkarriketatzeko prest azaldu dira ●

EHEK Nafarroako Diputazioaren legehaustea salatzen

Iruñeko Azpilagaña ikastetxeko A ereduaren aritzeko euskarazko irakasle lanpostua kendu du Nafarroako Diputazioak, ereduaren ezartzeko behar hainbat eskaera bazeuden ere. Erabaki hori «onartezina» dela dio EHEK. Halaber, Lesakan Diputazioak eskualdeko mediku lanpostuak betetzeko euskara jakitearen ezinbestekotasuna ez duela ezarri salatu du EHEK ●

«Ezin da uren lekualdaketen aurka egon eta aldi berean Itoitz eskatu»

Itoizko Koordinadorak Nafarroako Gobernuaren «kontraesanak» salatu ditu

Itoizko Koordinadorako kideek aurreko egunetan Miguel Sanz lehendakariordeak esandako hitzak aztertu zituzten atzo, «kontraesan handiak» dituela eta uren lekualdaketen aurka egonda, Itoizko urtegiaren kontra ere egon behar zuela esanez. Brusselan urtegiaren aurkako proposamena gauzatzen saiatuko da Itoizko Koordinadora.

T. SATRUSTEGI / IRUÑEA

Espainiako Hidrologi Plan Nazionalaren aurreproiektua onartzeko bidean dagoela azaldu zuen atzo Maria Jose Beaumont Itoizko Koordinadorako kideak, gaur onar daitekeela esan zuen, martxoan eztabaidatzeko. Plangintza egiterakoan, «ezkutuka» aritu direla, eta erakunde publikoek eta alderdi politikoez ez dutela eza gutzen. «Guk badugu, eta kopia bat Gobernuari eman diogu».

Plangintza hau «Estatuak uraren erregulazio guztia kontrola dezan egin dago, Espainiako herri guztien bateratasuna lortu nahi dute», beren hitzetan. Plangintzaren helburua uren lekualdaketa zehaztu eta koantifikatzea da, «eta gai horretan Ebro ibaia da ur gehien duena, garrantzitsuena uraren aldaketarako».

Bestalde, pozik agertu ziren

«Nafarroako Gobernuak, orain arte isilik, uren lekualdaketen aurka azaldu delako». Orain «inoiz baino argiago dago Itoizko urtegia ez dela Nafarroarako, Estatuko interes arabera egin beharrik», Beaumonten hitzetan. Hala ere, Sanzen hitzak kontraesanak direla gaineratu zuen, «Itoitz egitea uren lekualdaketa bideratzea da, gaur egun ezinezkoa baita». Uren lekualdaketen aurka egoteko modu bakarra, «urtegia ez egitea da». Eta horixe bera eskatu dio berriro Gobernuari, Itoizko lanak has ez daitezzen. «Uren lekualdaketen aurka egonez gero, Itoitzen kontra agertu beharra dago», esan zuen.

Datorren astean Brusselara abiatuko dira Koordinadorako kideek bi lan betetzera. Alde batetik, pasa den urteko ekainean aurkeztutako salaketa-kexaren tramiteak ezaugarri nahi dituzte. Jakina denez, Espainiako Gobernuak salatu zuten urtegiarekin ingurugiroari buruzko arautegia betetzen ez zuelako. Bestalde, ekimen bat gauzatzen saiatuko dira, hau da, Europako Batzordearen adierazpen bat lortzea, Itoizko urtegiari buruz.

Europarlamentari askok egin dako proposamen-erbazpena lortzea nahi dute, «kontuan hartuz Itoizko proiektua ingurugiroaren babesarako arautegiaren aurka dagoela eta egitasmoan agertzen diren helburuak aurka egiten diotela nekazaritzarako dagoen politika europarrari», azaldu zuen Fermin Leatxe Koordinadorako kideak.

Eibarko saihasbidearen bigarren zatia 1994a arte atzeratuko da

DONOSTIA

Eibarko saihasbidea osatuko duen bigarren zatia egiteko lanak datorren urtera arte «atzeratu» egingo direla baieztatu zuten atzo Roman Sodupe Gipuzkoako Diputazio-ko Herrilan diputatuak eta Aurora Baskaran Eibarko alkateak. Goizean kontu horren inguruan sortutako nahasketa argitzeko Donostian egin zuten bileraren ondoren, Gipuzkoako aurrekontuetan saihasbide horretarako aurrez zuten Sodupe, baina lanak egingo direna ez dela zailtzat jarri, «atzeratzea» baino ez dela izango.

Urte honen buruan Diputazio-ko Herrilan Sailak dituen beste lanetatik dirurik gelditzen bada, eta saihasbidearen bigarren zatiko proiektuak burutuak badaude, dirua hara bideratu eta

lanei ekiteko borondate politikoa dutela nabarmendu zuten bileran egindako adierazpenetan Sodupe zein Baskaranek.

Saihasbidearen lehendabiziko zatia, —Azitain auzoa Barakaldo eta Estazio kaleekin lotuko duena— udaberri honetarako amaitzea espero dute Eibarko udal arduradunek. Segidan bigarrenari ekiteko asmoa zuten. Izan ere, trafiko arazo handiak ditu Eibarrak egun, herria zeharkatzeko errepide bakarra N-634 delako. Saihasbidea egiteak trafikoa arintzea ekarriko luke Eibarko erdialdera, baina horretaz gainera, erdialdeko kale nagusi batzuk beste zeregin batzuetarako erabiltzeko aukera utziko lioke Udalarri. Ur zikinetarako, gasa pasatzeko eta telefono hariak pasatzeko erdialdeko kaleetan lehenbait lehen lanean hasi beharra adierazi baitu behin eta berriz Eibarko Udalak.

Miguel Sanz lehendakariordea.

LACALLE

Telefonikak 903 harien zerbitzuak deskonektatzeko aukera emango du

MADRIL

903 harietako zerbitzu bereziak deskonektatzeko aukera eman beharko die Telefonikak bere abonatuiei Gobernuak atzo ezaugarritako arau berrien arabera. Hala ere, telefono hariak zaharrak direlako edo beste zerbaitegatik deskonektatzeko modurik ez duten abonatuiei 903 zerbitzuak erabiltzeko aukera kendu egingo die, besterik gabe, Telefonikak. Beste abonatuiei, (% 40) 903 zerbitzu bereziak erabili edo deskonektatzeko aukera utziko die Telefonikak. Aurretik, zerbitzu horiek zertan diren eta zenbateko tarifa duten informazioa eman beharko du Telefonikak.

2 segunduko haur bat hiltzen da

2 segunduko haur bat hiltzen da munduan laguntza faltagatik. Zenbat denbora itxaron behar duzu laguntza emateko? AYUDA EN ACCIÓN-en LAGUNTZAILE bihur zaitez, eta egunero bakarrik 70 pezeta emanez milioika haurren bizitza ziurtatu ahal izango duzu

LAGUN ITZAZU!
EZ DAGO GALTZEKO DENBORARIK.

MOZTU ETA BIDALI KUPOI HAU:

INFORMAZIOA NAHI DUT KONPROMEZURIK GABE

IZEN-ABIZENAK
HELBIDEA P. K.
HIRIA TEL.

C.L. 4

Ayuda en Acción

Barquillo, 8, 1. esk.,
28004 Madrid
Tel.: (91) 523 23 35
Faxa.: (91) 523 25 29

Aragón 159
08011 Barcelona
Tel.: (93) 453 51 51
Faxa.: (93) 453 57 70

Egunkaria

IRAKURLEGO

ZABALENA ZURE

EUSKARAZKO

IRAGARKIARENTZAT

(943) 46 90 22

Egunkaria

ESKERRIK ASKO GIDARI

- ☼ Gu ikustean abiadura jaisteagatik.
- ☼ Gu aurreratzean bozina jotzeagatik.
- ☼ Arretarekin gu aurreratzeagatik.
- ☼ Aurreratzen ari zarenenean geuregandik urruntzeagatik.
- ☼ Geure bazterbidean, dagoenean, bihurtunera ez inguratzeagatik.
- ☼ Errepidean ahulak garela ulertzeagatik.
- ☼ Zu ere seguruenik bizikletan ibiliko zinenez, gu ulertzeagatik.
- ☼ Noizbait gurekin izan duzun pazientziagatik.
- ☼ Istripua genuela ikusi duzunean laguntzeagatik.
- ☼ Eskerrik asko baita ere gaurtik aurrera gidari gehienek ulertu eta tratatzen gaituzten bezala ulertu eta tratatuko gaituztenei.

EUSKAL HERRIKO ZIKLISTA ETA ZIKLOTURISTAK

EUSKADIKO TXIRRINDULARITZA FEDERAZIOA
FEDERACIÓN VASCA DE CICLISMO

Gaur hasiko da emititzen Aezkoa bailarako Irati irrati berria

Programazio elebiduna duela, bertako Batzar Nagusiak sortu du

Gaur eguerdian hasiko da emititzen Aezkoan Irati Irratia, programazio elebiduna duena eta bertako Batzar Nagusiak sortutakoa. Bere helburuen artean «euskara bultzatzea» nabarmendu zuten arduradunek, hala nola bertako jendearen harremanak sendotzea. Egunero bi ordu t'erdiko programazioa izanen du.

T. SATRUSTEGI / IRUÑEA

Ikerketa sozioekonomikoa egin ondoren ateratzen irratia sortzeko ideia Aezkoa bailaran, eta dagoeneko martxan dago, gaur eguerdian hasiko baita emititzen Irati Irratia, Aribetik zuzenean. «Helburua, aldeko sakabanatzea gainditzuz, elkarren arteko komunikazioa hurbiltzea eta euskara bultzatzea da», adierazi zuen Karmele Galarza Aezkoako Batzar Nagusiko kideak.

Aezkoako Batzar Nagusia da iratiaren jabea, baina gestioa beste elkarte baten esku utzi du, Irati Elkarte, horretarako sortu dena. Dagoeneko 60 bazkide ditu, bakoitzak bere kuota ordaintzen duela, eta aurrerantzean bazkide gehiago izatea espero dute. Programazioa, finantzaketa eta kontu tekniko guztiak zuzenduko ditu elkarte honek, Peio Zabaltza kideak azaldu zuenez.

ETB eta TVGren arteko lankidetzak akordioa

DONOSTIA

Euskal Telebistak eta Galiziako Telebistak hitzarmen bat sinatu dute galizieraz eginiko saioak zabaltzeko. ETBk eta TVGk asteazkenean Donostian izenpetu zuten akordioaren arabera, katea hauen lankidetzak bultzatuko da Euskal Herrian bizi diren galiziarrek sorterrian ekoiztutako programak ikusteko aukera izan dezaten.

Hitzarmenaren ondorioz, 'Luar'

Irrati berriaren arduradunak, atzo Iruñean.

JOXE LACALLE

Finantzaketari dagokionez, Batzarrak erosi du emisora, eta osotara, sei milioi pezetako (300.000 libera inguru) aurrekontua dauka. Bestalde, Nafarroako Gobernuak Hizkuntz Politikarako Zuzendaritzak 1.400.000 pezetarekin lagundu du proiektua. Era berean, publikitate izanen dute, eta «inguruko udalek emandako subentzioak izango ditugula espero dugu» esan zuen Zabaltzak.

Irratiak bi langile izango ditu, bat egunero zortzi orduz ariko da eta bestea lau orduz. Egunero bi ordu t'erdikoa izanen da programazioa, eguerdian, euskaraz zein erdaraz, «alde honetan gehien goa erdalduna izanda, ez zitzailgun egokia iruditu irratia euskara

hutsen egitea», azaldu zuen bertako euskara teknikariak. Programazio hau asteburuetan ere emateko asmoa dute, eta horretaz gain, irrati libreak bezala funtzionatuko du, «edozein etor daiteke bere programa egitera», azaldu zuen Tati Zalba irrati langileak. Bertako informazioaz gain, musika saioak, informazio orokorra, herrietako kronikak eta abarrekoeak eskainiko dituzte.

Irratia Aezkoa osoan entzungo da, hala nola Aurizberri, Auritz, Olalde eta Orreaga, orokorrean, 1.800-2.000 entzule potentzial dauden tokian. «Gure asmoa eremua zabaltzea da, ahal bada aurreten, beste alde batzuetara, Luzaide, Orotz-Betelu, eta Erroibare-ra, 3.500 entzulerari iristea».

sustrai eta garapenak azalduz.

Saioaren aurkezlea den Xose Ramon Gayosoren eskutik folk galiziarren talderik ospetsuenak eta herri kantagintzako artistak azalduko dira pantailetara.

TVGren programa honek musika eta umore ekitaldiz osaturiko zazpi emanaldi eskaintzen ditu astean: Galiziako bost talderen kantaldiak, Portugaleko batek eta Estatu espainolean entzute handia daukan beste abeslari batek hartzen dute parte bertan.

Basurtoko psikiatria zerbitzua «bikaina» dela dio zuzendaritzak

G. AGIRRE / BILBO

Bilboko Basurtoko Ospitaleko psikiatria zerbitzu burua den Jose Guimon-ek unitatearen kalitate «bikaina» aldarrikatu zuen atzo Bilbon, azkenaldi honetan komunikabideetan kontrakoa zioen informazioa gezurtatzeko.

«Psikiatria zerbitzuko bi aretoak Espainia zein Europako onenetarikoak dira. Urtero 500 gaixo ingesatzen dute zerbitzu honetan eta 20 bat eguneko egonaldia egiten dute. Gaixok tratamendu berrienak jasotzen dituzte», azpimarratu zuen Guimonek.

Dena dela, Joseba Ibarria Ospitaleko zuzendariak adierazi zuen, «espetxe unitatean ingesatzen dituzten arazo psikikodun gaixok jasaten duten egoera ez da egokiena. Unitate hau gaixo arruntentzat baitago diseinatu eta ez ospitale psikiatrikoa izateko».

Basurtoko espetxe unitatea 1987. urtean zabaldu zuten eritetxea eta Espainiako Gobernuaren arteko akordioaren ondorioz. Gaixo arruntak eta presoak gela berberetan ingesatzeak arazo anitz eragiten zituen.

Unitatea Jado pabilioian dago eta elkarren artean banatuta dauden hamar ohez dago osatua. Unitate honetako gaixok egunean 24 orduz daude isolatuak eta espetxe araudian aurrikusten diren asteroko bi bisitak izateko aukera dute.

Ibarriak adierazi zuenez, «presoak espetxe unitatean biltzeari esker eritetxeak eskaintzen duen atentzioaren baldintzak hobetu egin dira». Hala ere, iturri berberen esanetan, «ospitalak behin eta berriaz salatu duen bezala, egoera ez da egokiena».

«Unitate honetan lehentasuna ematen zaio presoek zainketari eta osasun arloa bigarren mailakoa da. Helburu terapeutikoak partzialki betetzen dira epe laburrez egon behar duten gaixoen kasuetan, baina ez dira betetzen arazo psikiatrikoak dituztenekin».

Espetxe unitateko gaixo gehienak Basauriko espetxetik ekartzen dituzte, batez ere, drogari loturiko arazoak dituztelako.

Egonaldi luzeak egiten dituzten presoak prebentzioan daudenak dira eta ezin dira espetxe ospitaletan ingesatu zigortuak izan arte. Ondorioz, gaixo batzuk zortzi hilabete egon izan dira Basurton.

C hepatitis gaitza oso zabaltzen ari ote den beldur dira medikuak

NEW YORK

Gibelari eraso egiten dion C hepatitis gaitzak oso kezkatuta dauzka ikertzaileak, eta oraindik ez dute antzematen birusa nola sartzen den gorputzean, ezta ere nola hazi eta nola eraldatzen den.

Ikertzaileen ustez, C hepatitis izurritea isilik zabaltzen ari daiteke. Hamarretik zazpitan, gaixok ez du gaitzaren inolako sintomarik, eta horrek kezkatzen ditu batez ere ikertzaileak. Gaitzaren bisura isolatzea 1978an lortu zuten, eta gorputzean dagoela jakiteko modua orain bi urte arte ez zuten izan.

Gaitza nola kutsatzen den ez dakite oraindik ikertzaileek, ez oso argi behinik-behin. Kutsadura kasu gehien odolaren bidez gertatu dira. Hala ere, ikertzaile batzuen iritziz, litekeena da sexu-harremanak medio ere kutsatzeko arriskua izatea. Edozelan ere, salbuespen ugari ezagutu dira orain arte, eta horregatik ez dago ezer zehazterik.

Robert Perillo Saint Louiseko (EEBB) medikuaren ustez, «egoera beldugarria da». Izan ere, Perillo eta beste ikertzaile batzuen ustez, litekeena da gaitza eltxoek, edo belarritakoak jartzean, edo tatuaiak egitean kutsatzea.

HILDAKOAK

BIZKAIA

- BILBO Libe Ugartetxe Gonzalez, Cristino Mardaras Urkiaga, 85 urte. Juan Arroyo Uruga, 79 urte. Esperanza Navarro San Vicente, 56 urte. Jose San Nicolas Palomares, 75 urte. Faustina Perez Andueza, 62 urte.
- ARANGOITI Albina Lopez Alonso.
- BALMADEA Carlos Urbasos Gomez, 63 urte.
- BARAKALDO Juan Onaindia Hormaetxea, 81 urte. Celedonia Rivero Diaz, 93 urte. ■ LEIOA Patxo Agirre Andonegi, 68 urte.
- MUNDAKA Mariano Kogollor Argiario, 83 urte.
- PLENTZIA Fernando Alonso Castellanos.
- SPUERTA Adolfo de Miguel Madrazo, 69 urte.

GIPUZKOA

- DONOSTIA Jaime de la Cruz Calahorra, 29 urte. Eduardo Sarabia Martinez, 49 urte. Jose Antonio Santamaria Vaqueriza, 46 urte. Julia Diaz Fernandez, 64 urte. Joaquin Inda Lezea, 83 urte. Benito Zinkunegi Urruzmendi, 63 urte. Antonio Egia Nazabal, 78 urte.

- AZKOITIA Maria Salegi Egaña, 77 urte.
- BEASAIN Catalina Perez Cuadrillero, 86 urte.
- ERRETERIA Salustiana Zeliueta Fernandez, 92 urte.
- PASAI SAN PEDRO Manuel Falque Frade, 71 urte.

ARABA

- GASTEIZ Jesus Jimenez de Aberasturi Iñiguez de Heredia, 71 urte. Iñaki Garcia de la Yedra Lopez de Foronda, 41 urte. Margarita Larrasturi Ortiz, 77 urte.
- ARAIA Javier Lopez de Munain Garcia de Amezaña, 54 urte.

NAFARROA

- IRUÑEA Angel Perez Jalon, 66 urte.
- ALLO Victorina Garamendi Alvarez, 70 urte.
- ARTAXONA Jose de Urrea Ganuza, 86 urte.
- AZKETA Teodoro de Antonio Ruiz, 90 urte.
- BERRIOZAR Quintin Hidalgo Caro, 76 urte.
- ELIZONDO Alfonso Etxenike Urruzola, 85 urte.
- NAZAR Marcelino Ortigosa de Carlos, 74 urte.
- ZIRAUKI Maria Luisa Laita Martinez de Arizala, 75 urte.

LAPURDI

- BAIONA Yves Gimet, 76 urte. Henri Charles, 73 urte.
- ANGELU Marie-Louise Francastel-Galin, 84 urte.
- URKETA Juliette Bernet-Labarthe, 83 urte.

ESKELAK

ESKELAK HARTZEN DIRA:
ARRATSALDEKO

4ak ARTE: (943) 46 90 22
4etatik 7etara: (943) 37 15 45

«Iparraldeko eskubideak monarkiarekin desagertu ziren» dio De la Cerdak

Luis XVI.aren heriotza Iparraldean ere gogoratu zuten atzo

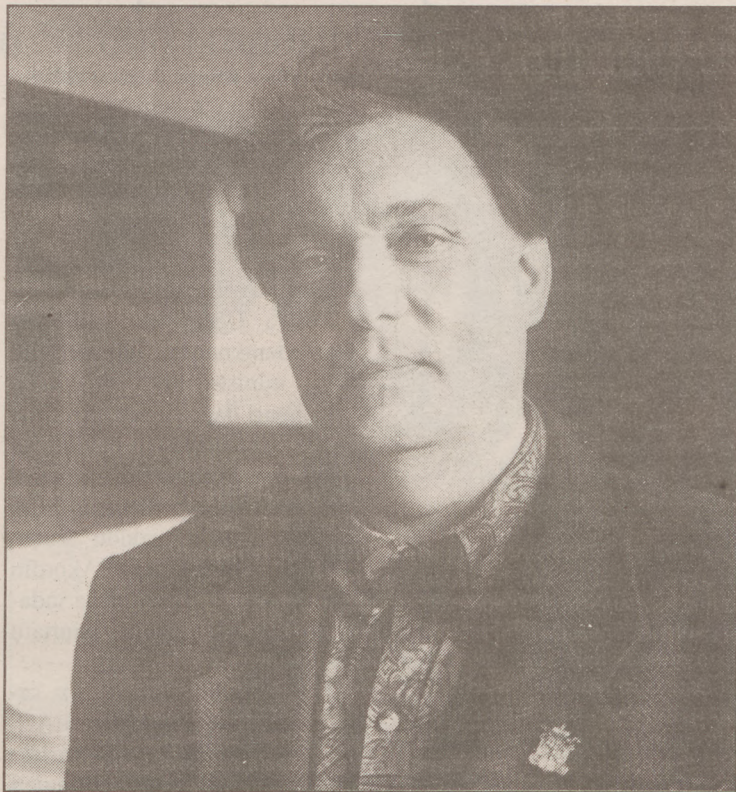
Baiona eta Donibane-Lohizunen, erregetiarrek Luis XVI erregearen heriotzaren II. mendeurrena gogoratu zuten atzo. Baionako katedralean 250 pertsona eta Donibane-Lohizunen 50 bildu ziren goizean izan ziren oroimenezko mezetan. Oroitzapen honetaz hitz eginez, Alexandre de la Cerda erregetiar eta euskaltzaleak EGUNKARIARI zehaztu zion nola posible den monarkista izatea Ipar Euskal Herriko gaurko gizartean.

MIXEL ESTEBAN / D. LOHIZUNE

«Luis XVI erregea eta iraultzaren martirarentzat otoitzak egin ditzagun» erran zuen apezak, Donibane-Lohizuneko elizatik hurbil kokatzen den Mixel Garikotz Sainduaren kaperan izan zen meza batean atzo goizeko zortzi t'erdietan. Orain dela 200 urte, 1793ko urtarrilaren 21ean hil zuten Luis XVI erregearen oroitzapenaren ospatzeko bi meza egin ziren atzo Ipar Euskal Herrian: Baiona eta Donibane-Lohizunen.

De la Cerda monarkismoaren defenditzaileak esplikatu zigunez, «horrelako ospakizunarentzat nostalgia eta erromantizismoa dago zenbaitentzat, batez ere familia erregetiarrarentzat. Beste batzuentzat ideia politikoa da motibazio nagusia. Guk euskal herritarrek beste arlo batean gaude zeren Luis XVI erregearen heriotzarekin hasi ziren arazoak Ipar Euskal Herrian».

De la Cerdak Iparraldeko deportazioez hitz egin zuen: «Orain dela 200 urte, otsailean, iraultzaileek deportazioak hasi zituzten batez ere mugatik hurbil kokatzen diren Lapurdiko herrietako biztanlegoarekin. Sara, Itsasun eta beste herrietan biztanleak deportatu zituzten Landak eta Gers departamenduetara. Milaka jende deportatu zituzten, gizon eta emazteak, adinekoak eta haurrek. Urte baten buruan, herrita-

Alexandre de la Cerda.

MIXEL ESTEBAN

✓ «Orain dela 200 urte, otsailean, iraultzaileek deportazioak hasi zituzten batez ere mugatik hurbil kokatzen diren Lapurdiko herrietako biztanleekin».

rrak itzuli zirelarik, etxeak erreak aurkitu zituzten eta beren gauzak lapurtu zizkieten iraultzaileek».

Azalpenak emateko, De la Cerdak gaineratu zigunez, «Frantziako Errepublika gerran sartu zen Espainiako Erresumarekin. Euskal herritarrek ez zuten gogo handirik gerran parte hartzeko, batez ere muga aldekoek, zeren familia asko zeuden mugaz bi aldeetan. Bestalde desertatze asko zeuden Lapurdiko hegoaldeko herrietan bereziki».

Bestalde, De la Cerdarentzat, erresumaren desagertzearekin, iraultzaileek euskal herritarren eskubideak «murriztu» zituzten: «Iparraldean ziren foruak desa-

gertu dira garai honetan, errepublikarekin, pribilegioak ez dira desagertu nobleziarentzat. Nik, nere erredola eta partikula erabiltzen dut. Baina desagertu direnak dira eskubide kolektiboak hala nola herri eta probintziako foruak eta elkarte, ofizio, taldeen eta korporazioen legeak».

Aldiz, noblezia «klase argia» da. De la Cerdaren iritziz, hau agertzen da batez ere sistema politikoari buruz: «Monarkia federalismoaren alde dago eta hau Europako herri guztietan. Aldiz, errepublika, gure herriarentzat ikusten dugun bezala zentralismoaren garailea da. Belgikan adibidez, flandriarra eta walloniarrak daude, baina jakin behar da beste gutxiengo bat dagoela alemanez hitz egiten duena. Azken hau herri txikia da Belgikan baina beste eskualdeak bezalako eskubideak ditu monarkia sistemari esker. Frantzian bezalako errepublika Belgikan bazen, demokrazioaren izenean eskubide gutxi ukanen zutela pentsatzen ahal da gehiengoaren printzipioarengatik».

Monarkia balego Frantzian, Ipar Euskal Herriko funtzionamendu administratiboak aldakuntza lortuko luke, De la Cerdaren ustez: «Federalismoa edo konfederalismoa bultzatzeko prest izango litzateke erregea. Beraz zerga sistema ezberdina lor genezake». Gaurko gizartean horrelako ideiak defenditzeko arazorik ez du De la Cerdak. Berarentzat monarkiaren sistema utopista baldin bada ere Frantzian, «herritarrak ez dira errepublikarrak». «Gaur egun biztanlegoak beste kezka dituzte langabezia eta gizarteko beste arazoekin. Errepublikarrak erregetiarraren antzera minoritarioak dira», esplikatu zuen.

Bilbo eta Portsmouthen arteko ferrya apirilean martxan

G. AGIRRE / BILBO

Bilbo eta Britainia Handiko Portsmouth hiria lotuko dituen ferry sare finkoa datorren apirilaren 25ean hasiko da martxan, Jose Alberto Pradera Bizkaiko diputatu nagusiak atzo ezagutzera eman zuenez.

Ferries Golfo de Vizcaya S.A. enpresaren untziak joan-etorriko bi bidaia egingo ditu astero. Bilbotik astelehen eta ostegunetan aterako da arratsaldeko ordu bi t'erdietan eta Portsmouthetik, berri, igande eta asteazkenetan abiatuko da arratsaldeko lau t'erdietan.

Bidaiak 27-28 orduko iraupena izango du. Bidai txartelak 20.000 pezetako (1.000 libera inguru) prezioa izango du neguan eta hamar mila pezeta gehiago, 30.000, uda garaian. Prezioak, Martin Martinez Garraio diputatuaren esanetan, «maila ertain zein beheko hiritarren esku daude».

Bidaia bakoitzean ferryak 2.500 bidaiari, 600 auto eta 62 kamioi eraman ditzake. Bidaiariak «zerbitzu anitz eskainiko dizkion ur gaineko hotel batean» bidaiatuko dutela azpimarratu zuen diputatuak.

Jaurilaritzak eta Bizkaiko Foru Aldundiak 910 milioi pezetako bidai txartelak erosi dituzte, «hurrengo hiru urteetan enpresaren bideragarritasuna bermatzeko bide modura». Praderak argi utzi nahi izan zuenez, «erakundeek ez dute

Jose Alberto Pradera. SIMAL

inolako dirulaguntzarik eskaini zerbitzu hau martxan jartzeko. Erabilera bermatu dugu bidai txartelak erosiz».

Bizkaiko Foru Aldundiak dirutza honen % 75 jarri du, hain zuzen, ere 710 milioi pezetako bidai txartelak erosi ditu eta Eusko Jaurlaritzak, bestalde, 210 milioioak. «Bidai txartel hauek erakundeek erabiliko dituzte beren programetan», argitu zuen Rosa Diez Turismo kontseilariak.

Ferry sare hau erakunde publikoek zerbitzu sektorearen alde egiten duten apustuaren barnean kokatzen dela adierazi zuen Diezek. Ildo beretik, «industriaren kultura zerbitzuen kulturak» ordezkatu behar duela aldarrikatu zuen Praderak.

Gasteizko bortxaketengatik 138 urteko zigorra eskatu dute

GASTEIZ

Fiskalak eta salaketa partikularrak guztira 138 urteko kartzela zigorra eskatu dute Juan Carlos R.B. eta Juan Carlos M.F. ustezko bortxatzaileentzat. Bi gazte hauei, 1990eko udako bi gauetan Gasteiz inguruetan kotxe barruan zeuden bikoteak eraso, neskak bortxatu eta lapurreta egin izana leporatu diete. Itxura denez, 14 urteko beste lagun batek ere hartu zuen parte eraso haietan, baina adin txikikoa denez, ez dute epaitu. Auzia epaiaren zain geratu zen asteazken gauean Gasteizko Auzitegi Probintzian.

Fiskalak egindako salaketaren arabera, 1990eko uztailaren 7an, Armentian, aizkoraz kotxeak kristala hautsi, labana eta ezpata koskor batez mehatxatu, biktimek zeuzkaten balioko gauzak ostu, mutilak kotxeen atzealdean sartu eta ondoren neskak eraso zituzten. Biluztarazi, ukitu eta, kotxetik kanpo, bortxatu egin zituzten, fiskalaren arabera. Gero bezperan Lizarran (Nafarroa) ostutako kotxean egin zuten ihes.

Hirugarren eraso Sagastietan egin zuten abuztuaren 12an. Bikote alemaniar baten kontra egin zuten orduan. Fiskalak adierazi zuenez, aurrekoetan bezalatsu ekin zioten Juan Carlos R.B. eta Juan Carlos M.F.k. Hala ere, alemaniarren kasuan, batek labanaz lagundurik mutilari eusten zion bitartean, besteak kotxe barruan bortxatu zuen neska.

Biktimei ostutako gauzak eta erasoetan erabilitako ezpata, eta aizkora Juan Carlos R.B.ren etxean aurkitu zituen Poliziak.

Defentsak absoluzioa eskatu zuen, «frogarik ez dagoelako», eta erasotzaileak ezagutzeko saioetan biktimei artean kontrastesan agertu zirelako.

SOSLAIA

Monarkiaren printzipioen defenditzaile

Alexandre de la Cerda erregetiarra nahikoa ezaguna da Ipar Euskal Herrian batez ere Euskal Herriazale eta Radio Adour Navarre irratiaren sortzaile izateagatik. Erregetiarra da baina ez du alderdi politikoetan parterik hartzen. Ildo honetan, ez du bere burua sartzen erregetiar erakundeetan. Bi talde nagusi daude Frantzian: Ekintza Frantziar Berria (NAF) ezker eta ekologista mugimendua, eta Ekintza Frantziarra eskuineko alderdi zaharra. Bestalde bi joera ere daude Borbon eta Orleans-zaleen inguruan. De la Cerdaren ustez, «Monarkiaren printzipioa da inportanteena».

HENDAIKO IKASTOLAK

Kantinarako laguntzaile euskalduna bilatzen du, haurrez arduratu eta garbiketa lanerako. C.E.S. kontratupean Dei (07 33) 59 20 07 10 telefonora.

CSIren plana Brusselan aurkeztu baino lehen EBrekin negoziatuko du Madrilek

UGT: «Ez dugu inoiz onartuko produkzio murrizketa jasotzen duen plana»

Bizkaiko labe garaiak eta Ensidesa birmoldatzeko plana Europako Batzordeko komisiarekin negoziatu beharko du Madrileko Gobernuak, Brusselan Industria ministroen aurrean aurkeztua izan aurretik. Plan hau ez duela «inolaz ere onartuko» ziurtatu zuen atzo Bilbon UGT-Metaleko idazkaria den Manuel Fernandez 'Litok'.

M. ARREGI / **BILBO**

Karel Van Miert belgikarra da Europako Batzordeko Konpetentzia komisiari berria eta berarekin negoziatu beharko du Claudio Aranzadi Espainiako Industria ministroak siderurgiaren birmoldaketa plana. Akordioa lortu ondoren azken erabakia Brusselan hartuko dute Europako Komunitateko Industria ministroek, zenbait eurodiputatu jakitera eman dutenez.

Beraz, CSI korporazioak eta Madrileko Gobernuak defenditzen duten birmoldaketa planari buruzko erabakia otsailaren 25ean Brusselan izango den Ministroen Kontseiluan hartuko dutela zalantzan jarri du honek.

Litoren esanetan birmoldaketari buruzko erabakia atzeratzea «astakeria galanta» litzateke, enpresen egoera «jasanezina» bihurtuko litzatekeelako.

Brusselan gerta litekeen «onena» Madrilen birmoldaketa plana onartzea litzateke UGTren iritziz, baina sindikatuak ez duela bere alde egingo ziurtatu zuen Metal Federakundeko idazkariak. «Planak 4,5 milioi tonako produkzioa proposatzen du eta

Manuel Fernandez 'Lito' UGTko beste buruzagiekin.

Ezkerralderako kapital arrisku elkarte

M.A. / **BILBO**

■Madrileko Gobernuak prest agertu da siderurgiaren birmoldaketaren ondorioz kalteak izango dituzten eskualdeetan kapital arrisku elkarteak lortzeko. Horrela, Euskal Herrian Nerbioi Ezkerraldean kokatuko litzateke «berrindustrializazioa bultzatzeko» elkarte eta Asturiasen Aviles inguruan.

Dena den, UGTren iritziz autonomietako gobernuak eta udalak bideratu beharko litzukete.

Ildo horretatik Gasteizko Gobernuaren erantzunik jaso ez dutela adierazi zuten sindikatuok.

Bestalde, Lanbide heziketari buruzko akordioa sinatu dute UGT, USO eta Koadroen Konfederakundeak Luis Martinez Noval Lan ministroarekin. Akordio honen arabera siderurgiaren birmoldaketak jotako tokietan lanbide heziketa sistema berezia jarriko da martxan. «Gazteak etorkizunean egon daitekeen enplegu alternatiborako prestaketa» da akordioaren helburua.

guk inolaz ere ez dugu onartuko 5 milioi tonatik beherako ekoizpenik, ez litzatekeelako errentagarria izango» adierazi zuen. Dena den, Europako ministroek Madrilek proposatzen duen produkzioa are gehiago murrizten saiatuko direla onartu zuen Litok.

UGT, USO eta Koadroen Konfederakundeak Industria eta Lan ministroekin sinatutako akordioari dagokionez, erretiroa har lezaketenen tzako baldintzak orain Lan Agintaritzak kontratuak eteteke espedientean isladatuko dituela azaldu zuten UGTko ordezkariak. Akordio hau ez dela «CSIren plana indarrean jartzeko abala» ziurtatu zuten.

Gainontzeko sindikatuak salatu zituen Adolfo Alonso EAEko UGT-Metaleko idazkariak. «Hobe lukete beren afiliatuen erreibindikazioei kasu egingo baliete». UGTko ordezkariak ELAren jarrera salatu zuten, honek erretiroa har lezaketenen tzako akordioa ontzat jo arren «inbertsioetarako garantiarik ez egoteagatik» ez zuelako sinatu.

Litok azpimarratu zuenez «guk ez dugu CSIren plana onartuko, baina beste sindikaturen batek inbertsioen garantiaren truke onespina ematen badu berak ikusiko du». Aranzadiren hitzak aipatu zituen jarraian UGTko buruzagiak, ministroak «ELAk bakarrik» onartzen duela birmoldaketa plana alegia.

«ELAk UGTrekin batera sinatu zuen AHVn 1,5 milioi tonako produkzioari eustea jasotzen duen industri plan alternatiboa eta orain 900.000 tonako ekoizpena izango lukeen altzairutegia jarriko den garantiak eskatzen dituzte» esan zuen Litok, ELAri «jarrera argitu dezan» eskatuz.

Aldasoro «kezkatuta» dago Papelerako aldaketekin

GASTEIZ

Carlos Aldasoro Gasteizko Gobernuako industri Politikako sailburuordeak Papelera Española konpainiako zuzendaritzan izandako aldaketengatik «kezkatuta» dagoela adierazi zuen atzo prentsa agiri baten bitartez.

Aldasororen ustez «komenigarria da enpresako administrazio kontseiluan kapitalaren ordezkariari eustea baina ziur nago talde berriak bideratuko duela bere sarrera kontseilu berrian».

Aldasorok berretsi zuenez, Brusselak Papeleraren bideragarritasun planari oniritzia eman ondoren Gasteizko Gobernuak agindutako laguntzak bideratuko ditu «enpresara eta langileak aurrera ateratzeko». Dena den, laguntza hauek «zuzendaritza taldeko kontratu eten durak ordaintzeko» ez direla izango azpimarratu zuen Jaurlaritzako kideak.

Papelerako administrazio kontseiluak ia osotasunean dimititu ondoren konpainiaren zuzendaritzan jarri direnak «enpresa eta langileen etorkizunarekin konprometituko» direla espero du Aldasorok. Gainera, aldaketa honek «azken bi hilabeteotan oso hondatua egon den kudeaketa sendotzen lagundu» dezakeela adierazi zuen.

Ercroko pentsiodunak mobilizazioetan hasi dira

BILBO

Ercros taldeko pentsiodun talde bat Eusko Jaurlaritzak Bilbon duen egoitzaren aurrean bildu zen atzo, euskal Administrazioa enpresa honen arazoez jabetu dadin eta jubilatuen interesak defenditzeko.

Guztira 2.000 inguru dira pentsiodun hauek EAEn eta Ercros taldearen egoera txarra dela medio iragan hilabeteetan pentsioen osagarria jasotzeari utzi zioten.

Euskal erakundeetatik jubilatutako hauen eskakizunei jaramonik egin ezean presio neurri handiagoak hartuko dituztela iragarri dute, hala nola manifestazioak edo gose greba bat.

Egurgintzako 32 enpresak Sogesa eratu dute

J. AIARZA / **BILBO**

Egurgintza alorreko EAEko 32 enpresak Sogesa elkarte eratu zuten atzo Bilbon. Sogesaren helburua sektorearen konkurrentzialtasuna hobetzea izango da, elkarte berriko iturriek atzo jakinarazi zuten.

Sogesan bildutako 32 enpresak EAEko hiru herrialdeetakoak dira: Arabako bederatzi, Gipuzkoako beste bederatzi eta Bizkaiko 14. Enpresa guzti hauek egurgintzaren produkzioaren % 85 eta langilegoaren % 72 hartzen dute, iturri berek ziurtatu zuten.

Elkarte hau sortzeko arrazoiak egurgintza sektorearen krisi egoera da. Krisi hau 1989. urtean sumatu zen, baina aurrean areago

tu egin liteke Europako Merkatu Bakarraren eraginez, honek konkurrentzia zuzena ekarriko baitu.

Konkurrentzia hau sektore indartsua duten lurraldeetatik etorriko da. Europar Suedia, Portugal, Frantzia eta Errusia eta Amerikan Txile dira lurralde hauek.

Euskal Administrazioak begi onez ikusi du elkarte honen sorrera, Sodesaren bidez sektoreko enpresa ekimenen arrazionalizazioa ahalbideratuko baita.

Enpresen bategiteak bultzatu, merkatuak bilatu, langileen formakuntza hobetu eta produktuen kalitatea hobetu izango dira, besteak beste, elkarte berriak bete behar izango dituen helburu zehatzak.

SEKTOREAREN KRISIAREN ARRAZOIAK

Elkarte berri honetan egurraren tratamenduan parte hartzen duten sektoreak biltzen dira, zuhaitzen landaketatik egurraren azken erabilera arteko prozesuan parte hartzen dutenak hain zuzen. Prozesu honek garrantzi handia dauka Euskal Herriko lehen ekonomi sektorean.

Egurraren eraldakuntzan (oihangintza, altzarigintza, pargintza...) 17.000 lagunek dihardute zuzenean EAEn. Langile zuzen bakoitzak zeharkako beste 1,5 lanpostu sorarazten dituzenez, egurgintzaren inguruan 43.000 langile inguru dabilta euskal komunitatean.

Sektorearen urteko produkzioa 220.000 milioi pezetakoa

da, egurgintzaren inguruko azpi-sektore guztien lana aintzat hartuta.

Krisiaren arrazoiak, berriz, hainbat dira. Lehenik, lehengaien kostu altua, lurralde konkurrenteetan baino garestiagoa. Enpresen zorpetzea da bigarren arrazoiak, hemengo finantza kostu altuek eraginda.

Krisiaren hirugarren zioa lan kostu handiak dira. Azkenik, produktuen merkaturaketak dakartzan arriskuak eta eskariaren beherakada dira egurgintzaren egoera txarra eragin duten azken arrazoiak.

Arrazoi hauek direla medio, azken bi urteetan egurgintza alorreko 20 bat enpresa itxi egin dira EAEn, 1989. urtean zeuden guztien % 20 alegia.

EAEko langabezi indizea % 21,5era iritsi zen 1992. urtearen amaieran

Datozen bi urteetan 50.000 lanpostu gehiago gal daitezkeela uste du ELAk

Euskal Autonomi Elkarteko langabezi tasa iazko azaroan % 21,5era iritsi zela jakinarazi du Eustatek. Iazko bukaera aldean urtebete lehenago baino 40.000 lanpostu gutxiago eta 36.000 langabe gehiago zeuden. Datozen bi urteetan 50.000 lanpostu gehiago gal daitezkeela uste du ELA sindikatuak.

BILBO

Lanpostu bila dabilzan baina aurkitzen ez duten pertsonen kopurua erakusten du % 21,5eko indize honek. Iazko azaroko datua izan arren 1992. urteko azken hiruhilekoari ere badagokiola ziurtatu du Euskal Estatistika Erakundeak (Eustat).

Euskal Autonomi Elkartean azkenotan jaiotzak gutxitu arren, 16 urte betetzen dituen biztanleria etengabe gehitzen ari da oraindik. Horren ondorioz, krisiaren eraginez lanpostuak gutxitu eta langileak gehituz doazenez, langabeziak bi aldeetatik gora egiten duela dio estatistika erakundeak.

Iazko azaroko datuak 1991koekin alderatuz gero, urtetik urtera 40.000 lanpostu galdu direla eta 36.000 langabe gehiago daudela ondorioztatu du Eustatek. Gizonezkoen artean emakumezkoetan baino bi aldiz lanpostu gehiago galdu dira, nahiz eta langabe kopurua bi sexuetan antzera gehitu den.

Lurralde historikoei begira, lanpostu galerarik handiena Gipuzkoan gertatu da eta, langabeak EAEko hiruretan gehitu

Lanpostu galera etengabea da EAEn.

arren, langabezi indizearen hazkunde nabarmenena ere Gipuzkoan gertatu zen iaz.

Azarotik azarora arteko denboraldi horretan enplegu galera adin talde guztietan gertatu zen, baina gehien handitu dena gazteen langabezi tasa izan da, gazteen erdiak baino gehiago langabezian daudelarik.

Ekonomi sektoreei dagokienez, industrian gertaturiko enplegu galera eta arlo guztietan antzemandako langabe kopuruaren gorakada azpimarratu du Eustatek. Industrian eta erai-kuntzan langabezi tasa lau puntutan handitu da eta lehen lan-

postuaren bila dabilzanak 10.000 gehiago izan ziren iazko urtearen amaieran.

LANPOSTUAK ETENGABE GALDU

«Langabezi indize hauek ez dira ezagutzen ezezin lurralde aurreratutan, beraz ezin zaio egotzi nazioarteko abagune txarrari» adierazi zuen ELA sindikatuak Eustaten datuen inguruan.

Lanpostu galera honek ondoko urteetan ere jarraitu egingo duela uste du ELAk. Eduardo Markinez sindikatu honetako Arabako idazkariak atzo ziurtatu zuenez, datozen bi urteetan beste 50.000

lanpostu gal litezke EAEn.

Arabako industiaren egoera larriaz ohartarazteko egin zituen adierazpenok ordezkari sindikalak. Araba eta EAEko langabezia eta industri egoera konpontzeko soluziobide azkar eta premiazkoa beharrezkoa dela esan zuen Markinezek. Soluziobide horiek aurrera eramateko Eusko Jaurlaritzaren lidergoa ezinbestekotzat jotzen du ELAk.

Proposamenen artean euskal INEM erakundearen sorrera aipatu zuen ordezkariak. Horretarako konpromezua har dezaten eskatu zien Administrazio zentralari eta autonomikoari.

Erakunde horren funtzioa «dagoen enpleguari eutsi eta lanpostu berriak sortaraztea» izango litzateke. helburu horrekin berriindustrializazio egitasmo bat aurrera eraman beharko luke erakundeak, enpresarien partaidetzarekin.

Adibide adierazgarria Aiara eskualdearen egoera dugu. Koldo Gabiña bertako ELAko arduradunak krisiak bailara horretan duen eragin sakona azpimarratu eta «ehun langiletik gorako enpresa guztiak krisiak jota daude» ziurtatu zuen.

Datozen hilabeteetan Aiaran metalgintzako 1.500 lanpostu eta zerbitzueta beste 2.000 galtzeko arriskua dagoela azaldu zuen.

Azkenik, ELAko arduradunek behin-behineko kontratazioa gaitzetsi zuten. Iazko urtean EAEn egindako 37.000 kontratuetatik finkoak 788 soilik izan zirela salatu zuten eta enplegu erregulaziorako espedienteak erruz gehitu direla nabarmendu zuten.

Tren zerbitzuen murrizketa salatu dute Renfeko langileek

F.I. / GASTEIZ

Urtarrilean Renfek 'Sol de Levante' eta 'Picasso' trenak kendu egingo ditu, oporraldi garaietan ezik. Langileak ez datoz bat erabakiarekin zerbitzua beharrezkoa dela uste dutelako, eta ehun lanpostu inguru galdu direlako. Renferen jarrera salatzen enpresa batzordeko kideak Gasteizko Garraio Sailaren aurrean bildu ziren, eta bide batez Jaurlaritzak esku hartzeko eskatu zuten.

Langileek uste dute bi tren hauen zerbitzua beharrezkoa dela, «neguan edadetuek batez ere erabiltzen baitute Espainiako hegoaldera joateko». «Trenen zerbitzuei eusteko arrazoiak eta jendea badago», esan zuen Eduardo del Cura Bizkaiko batzordeko lehendakariak.

Erabiltzaileen kopurua jaitsi egin denik, hala ere, ez zuten ukatu. Jaitsiera honen arrazoiak Renferen jarrera izan da Del Cura eta batzordeko gainontzekoen ustez: «Piskanaka tren zerbitzu batzuk kendu egin dituzte, kotxeak trenean eramatekoa eta biltokia besteak beste». Langileek salatu zuten zerbitzuak kentzeko erabakia larria izan daiteke geroari begira, zerbitzuak ez erabiltzeak «hobekuntzak ez egitea ekarriko duelako».

Renfek hartutako erabakiaren ondorioz ehun langile kalera joango dira, Renferekin lotuta dauden enpresetako langileak hain zuzen ere.

La Papelera Española administrazio kontseilukide gehienek kargua utzi dute

BILBO

La Papelera Española administrazio kontseiluko kide ia guztiek dimisioa aurkeztu zuten atzo. Enpresaren gestioa Gestpaper 3 izeneko elkarteak hartuko du bere gain, papergintza enpresako kontseilu berriak hala erabakita. Atzo arte enpresaren kontseilari ordezkaria izandako Enrique Garran kendu egin dute kargutik, beraz.

Papeleraren administrazio kontseiluak 9.545 milioiko obligazioak jaulkitzea ere onartu zuen. Akordio horrekin, enpresaren hartzekodunek ordainketa etendura altxatzeko jarri zituzten baldintza guztiak bete egin direla ziurtatu zuten enpresako iturriek.

Enpresaren administrazio kontseilu berrian Rafael Puntónet eta Rafael Luco izango dira elkarteko presidente eta presidenteordea, hurrenez hurren.

ORDAINKETA ETENDUA ALTXATU

La Papelera Española administrazio kontseiluak Enrique Garran eta bere zuzendaritza taldea aldatzeko arrazoi nagusia enpresaren egoera ekonomiko larria izan da. Iazko ekitaldiari dagokion balantzea aurkeztean 5.000 milioi pezetako diru galerak aurrikusita daude. Halaber, enpresaren hartzekodunek 22.000 milioi pezetatik gora jaso behar dituzte enpresatik.

Akordio hauek direla medio

enpresaren strategi plana aurrera eraman nahi du La Papelera Española. Plan hori Europako Batzordeak onartu beharko du eta, ondoren, Eusko Jaurlaritzak emandako 4.500 milioi pezeta kobratu ahal izango ditu enpresak. Laguntza hauekin enpresak bere jardura suspertzeko behar dituen inbertsioak egin ahal izango ditu.

Ordainketa etendura altxatzea laster gertatuko dela dirudi. Akordioa inpugnatuta zeukaten hartzekodunekin ados jarri eta gero, prozesua burutzeko Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak bere onspena ematea falta da bakarrik. Batzorde honek argi berdea ematen duenean etendura berehala altxatuko da.

USURBILGO UDALA

Lanpostua: Administrazio Laguntzaile bat liburutegiko lanetan aritzeko (behin behingoz, 6 hilabetetarako, egun erdiz).

Eskaerak aurkezteko epea: 1993ko urtarrilaren 28tik otsailaren 2arte, eguerdiko ordubata bitartean.

Oinarriak eta Eskaera Orriak: Udak Idazkaritzan, 9-1era

Usurbil, 1993ko urtarrilak 20 ALKATEA

USURBILGO UDALA

Udal honek, bi ikastaro aurrera eramateko, bi monitore behar ditu. Monitore hauek adituak izan behar dute lan hauetarako:

-Jardineria lanetarako
-Enkofradore lanetarako

Oinarriak: Udaletxeko Idazkaritzan

Eskaerak aurkezteko epea: Urtarrilaren 22tik Otsailaren 2 arte, 9-1era.

Kontratua: Abendua bitartean

Usurbilen, 1993ko urtarrilak 20 ALKATEA

Frantziak eta Alemaniak 30 urteko adiskidetasun ofiziala ospatu dute

Bi herrialdeen arteko Armada Gorputzean sartzeko gonbitea egin du Joxek

Charles de Gaulle eta Konrad Adenauer Frantzia eta Alemaniako lehendakari izandakoek 1963ko urtarrilaren 21ean sinatutako Eliseoko Hitzarmenaren 30 urteurrena ospatu zuten atzo Bonnen. Frantzia eta Alemaniak sortutako Armada Gorputzean sartzeko gonbidapena egin zuten.

BONN-BRUSSELA

Mende batean zehar Frantzia eta Alemaniaren artean izandako gerra eta liskarrei amaiera ofiziala eman zien ituna sinatu zuten duela 30 urte De Gaulle eta Adenauerrek. Ordutik hona, Frantzia eta Alemaniaren arteko lankidetzaz oso sakona izan da eta Europako Komunitatearen «motore nagusia» da, atzo François Mitterrand eta Helmut Kohlek Bonnenko Erakusketa Jauregian nabarmendu zuten. Danimarka eta Erresuma Batuak Maastrichteko Ituna aurten bertan onar dezaten espero zutela adierazi zuten bi herrialdeetako agintariek.

Ekitaldi honen aurretik, Alemaniako Bundestageko diputatuek eta Frantziako Asanblea Nazionaleko Atzerri Batzordeko ordezkariak batek Eliseoko Hitzarmenaren alde osoko bilkura egin zuten. Bertan, Klaus Kinkel Atzerri ministro alemaniarrek bi herrialde hauek eta EEBBk osatzen duten «adiskidetasunezko hirukiaren» lana goraipatu zuen.

Ospakizun honekin batera, Volker Ruhe eta Pierre Joxe Defentsa ministroak Mullheim herrian izan ziren, bertan egoitza duen Armada Gorputza bisitatzeko. Ruhe eta Joxek gonbitea

Mitterrand eta Von Weizsaecker Alemaniako lehendakaria.

AP

egin zieten Europako beste herriei Armada Gorputz honetan parte har dezaten. Espainia, Belgika eta Luxemburgetz adituen ustetan Europako Armadaren hastapena izango den Armada Gorputz honetan sartzeko gogoak erakutsi dute eta jadanik begiraleak bidali dituzte maniobra eta bileretara. Frantziar-Alemaniar Armada Gorputza 1995ean egongo da ekiteko prest eta 35.000 soldadu izango ditu.

Kohlek ere aipagai izan zuen Frantziar-Alemaniar Armada Gorputza, bi herrialdeetako gazteek soldadutza bertan egin ahal izango dutela esateko.

NATO-REN AGINDURA IZANGO DA

Alemania eta Frantziak osatutako Armada Gorputza NATOren agindupean jarriko duen akordioa sinatu zuten atzo Bruselan. Joan den aben-

duan lortutako akordio honen arabera, NATOko kide diren herrialdeen defentsan eta hemendik kanpoko gatazketan bake indar modura aritzen bada, Frantzia eta Alemaniaren arteko Armada Gorputza Batasun Atlantikoaren menpe izango da.

Klaus Naumann Alemaniako armadaburuak ukatu egin zuen Armadako talde hau «etorkizunean Europako Armada izan litekeenaren hasiera denik»,

bere esanetan «hasieran egindako interpretazio okerra baita hau». Naumann jeneralak azpimarratuz zuenez, «Frantzia prest dago bere indarrak NATOren agindura uzteko eta hau NATOra gerturatzen ari dela erakusten du bere independentzia nazionalari uko egin gabe». Frantziak 1966an utzi zuen NATOren egitura militarra De Gaulle lehendakari zela, eta harrezkeroztik egitura zibileko kide besterik ez da.

Pedro Pacheco
PATik botatzeko
zorian dago
zuzendaritza

SEVILLA-JEREZ

Alderdi Andaluzistaren (PA) batzorde nazionala gaur bilduko da Sevillan Pedro Pacheco Jerezko alkateari diziplina espedientea ireki behar zaion erabakitzeko. PAko buruen esanetan, Pachecok muzin egiten die alderdiko zuzendaritzaren aginduei.

PAren batzorde nazionalak diziplina espedientea irekitzea —«gauza ia ziurra» Miguel Angel Arredonda idazkari nagusiaren ustetan—, Pacheco alderdi andaluzistatik kanporatzeko lehen urratsa da. Arredondak atzo azpimarratu zuenez, «ez dago arazo ideologikorik» Pacheco eta zuzendaritzaren artean eta guztia errua Jerezko alkatearen diziplina ezari leporatu zion.

Pacheco eta bere alderdiaren batzorde eragilearen arteko azken desadostasuna datozen hauteskundeetarako hautagaitzak izan dira. Pachecok bere burua Cadizeko probintziako hautagai modura aurkeztu zuen, PAk alkateak hautagai ez direla erabaki arren.

Pachecok, andaluzismoaren buruzagi historikoak, bere kanporaketarako arrazoirik ez dagoela aldarrikatu zuen atzo.

Luis XVI.aren omenez 3.000 erregezale bildu zen Parisen

PARISE

Hiru mila erregezale inguru bildu ziren atzo Pariseko Concorde plazan Luis XVI Frantziako azken erregearen heriotzaren bigarren mendeurrena oroitzeko. Erregezaleak Luigi Cherubini-ko Luis XVI.aren omenez idatzitako «Requiem» bozeragailuz entzuten zela iritsi ziren Concorde plazara, duela 200 urte azken errege borbondarra gilotinatu zuten lekura. Goizeko 10.22etan, erregearen exekuzioaren ordu berberean, Concordeko bildutakoek minutu bateko isilunea gorde zuten, beraien artean Walter

Curley Estatu Batuetako enbaxadorea eta Bruno Megret FNko burua. Jean Pierre Darras aktoreak erregearen testamentuaren zati bat irakurri zuen.

Plazaren beste ertz batean, monarkiaren aurkako manifestari talde batek Antzinako Erregimenaren nobleziak zituen pribilegioak erakusten zituzten testuak irakurri zituzten.

Egun osoan zehar eta aurreko gauean ere, Luis XVI.aren aldeko meza ugari izan zen. Garrantzitsuenak, Pariseko Saint Denis elizan —Frantziako errege gehienak bertan lurperaturik daude— eta Versaillesen izan ziren.

A. DIAZ-EFE

Errefuxiatu bosniarrak Cartagenan jadanik

Joan den igandean Rijeka (Kroazia) hiriko portutik ateratako 384 errefuxiatu bosniarrak Cartagenara (Murtzia) iritsi ziren atzo Espainiako Armadako «Aragon» gerrauntzian. Errefuxiatu hauek, 116 Manjacako kontzentrazio gune serbiarrean egon ziren preso. Gehienak Itsaso Txikian dagoen Costa Calida izeneko kanpian biziko dira datozen hilabeteak, osatu eta bizitza arruntera itzuli bitartean. Errefuxiatu politikoaren estatusa izango duten bosniar hauek, Espainiako Gobernuak hartuko zituela agindu zuen mila errefuxiatuetatik lehenak dira. «Gerra amaitu ez denez» gainontzekoak datozen asteetan iritsiko dira Espainiara Santiago Varela Barne Arazoetako idazkariordeak Cartagenan ziurtatu zuenez.

PP: «Kode Penal Corcuera legearen autoritarismoan oinarrituta dago»

Abortatzeko trabak oraingo moduan utzi nahi ditu alderdi eskuindarrak

Partidu Popularrak salaketa gogorak egin zizkion atzo Kode Penalaren aurreproiektuari, Federico Trillo diputatuaren esanetan, «1978tik hona prestatutako txarrena da, utopikoa da eta 'Corcuera legearen' autoritarismoan oinarritzen da».

MADRIL

Herenegun PSOE eta CiUk egin moduan, atzo PP eta IU izan ziren Kode Penalaren aurreproiektuari aurkeztutako zuzenketak azaldu zituztenak. PPk 400 baino gehiago aurkeztu ditu atzo Trillo Kongresuko lehendakariordeak iragarri zuenez. Trilloren esanetan, Tomas de la Quadra Justizia ministroak egindako aurreproiektua «1978an UCDe aurkeztutakoa baino okerragoa da, baita 1983an sozialistek egindakoa eta Enrique Mujika Herzogen baina kaskarragoa». Diputatu honen iritziz, «kode hau ez dago askatasunetarako prestaturik», eta hori dela eta ez da baliagarri, «eskubide eta askatasunak direlako Zuzenbidezko Estatutaren funtsa». Kode Penal honek ezartzen dituen zenbait zigor betezinak direla uste du PPk.

PPren zuzenketak beste Kode Penal bat prestatzeko adina dira

PPk aurkeztutako 400 zuzenketekin beste Kode Penal bat presta litekeela esan zuen Trillok.

EFE

Trilloren arabera, hauen artean, arrazismoa delituaren astungarri izatea, espetxean sartzeko gutxienezko adina 18 urtekoa izatea, droga trafikatzailer eta terroristek ezarritako zigor osoa betetzea eta bortxaketa guztiak parakatzeari.

Abortoari dagokionez, alderdi eskuindarrak gauzak orain beza-

la utzi nahi ditu, Gobernuak sartu nahi duen laugarren baldintza —amaren estuasunarena— «ez doalako Auzitegi Konstituzionalak dioenarekin bat».

Beste zuzenketa multzo bat, ustelkeria delituei dagokiena da. Multzo honetan, bulego publiko bat erabili duen pertsona pribatuari zer-nolako zigorra ezarri

behar zaion finkatzen du PPk Juan Guerra buruan edukita. Funtzionari publikoek delitua egiten dutenean, zigor txikiagoren ordez «handiagoa jaso behar» dio PPk. Damututakoaren irudia, desakatoa, eta «ezkutuko izenbelzte» delituak kentzea eskatu zuen Trillok eta delitu fiskala onartzea.

Arrazakeria delitu izatea eskatu du IUK

MADRIL

Arrazakeria delitu izatea eskatu du IUK Kode Penalaren aurreproiektuari jarri dizkion 175 zuzenketetatik batean. Gainontzeko alderdiek arrazakeria delitu baten astungarria izatea —zigor gehiago jasotzea— eskatu dute, baina hori ez da nahikoa Iurentzat, atzo Nicolas Sartorius bozeramaileak iragarri zuenez. Delitu honen adibide moduan, «persona bati arraza eta etnia kontuengatik lana, etxebizitza bat alokatzea eta eskolara joatea eragozte» jarri zuen Sartoriusek.

Beste zuzenketa batean, IUK eutanasia aktiboaren alde egiten du, «beti ere gaixoak heriotza duina nahi duela zehazki frogatzen bada». Abortatzeari dagokionez, IUK epearen legearen alde egiten du lehen 16 asteetan abortatzea aske izatea eskatzen baitu.

EAJren moduan, IUK ere «delitu terroristak eta narkotrafikoari loturiko lagunek egindakoek» gainontzeko delituen tratamendu berbera edukitzea eskatu du, «inork pentsa ez dezan terrorista baten delitu ekintzek kutsu politikoa dutela». Delitu ekologikoen zigorrak handitu nahi ditu koalizio ezkertiarrek eta izenbelzte eta desakatoa delitu moduan ez segitzea. Ustelkeriari dagokionez, tartean dirua izan ez arren, influentzi trafikoa delitu izatea nahi du IUK.

Greba egin dute Fesa-Enfersako lantegi guztietan 1.900 kaleratzeak salatzeke

CARTAGENA-SEVILLA

Espainia osoko Fesa-Enfersa lantegietako langileek greba eguna egin zuten atzo, enpresa honetako zuzendaritzak 1.900 langile kaleratu nahi dituelako. Cartagenako bi lantegietako 46 langilek zazpigarren gose greba eguna bete zuten atzo.

Fesa-Enfersa eta Asur ongari enpresetako —guztiak KIO taldeko kide ohiak— ehundaka langile kalera irten ziren atzo beren egoera salatzeke eta konponbidea eskatu nahian. Grebariek manifestazioa egin zuten Cartagenan hiri erdian eta gose grebarien protestaleku den Santa Florentina elizara abiatu ziren.

Cartagenako Udalak Fesa eta Enfersako zuzendaritzak aurkeztutako kontratu etenduren aurka ekitea onartu egin zuen atzo aho batez, ongari enpresa honetako krisiak eragindako pleno berezian. Aranzadi Industria ministroarekin elkarriketatzeke eskaera ere onartu zuen.

Gose greban daunenetako ba-

Ongari sektoreko milaka lagun manifestatu ziren atzo.

EFE

tek, Jose Hernandez Murtziako UGTko industria eta energia sailko arduradunak, gogor kritikatu zuen Juan Antonio Alonso (PSOE) alkateak bisitan agertu ez izana. «Agian, txistuka jasoko duten beldur izango da, baina honela botoak irabazi beharrean, galdu egingo ditu».

Cartagenan ezezik Andaluzia, Aviles (Asturias) eta Madrileko

lantegietan ere greba egin zuten Fesa eta Enfersako langileek. Huelvako lau lantegietako eta Sevillako bietako 3.000 langilek manifestazioa egin zuten Andaluziako hiriburuan. Avilesen 300 langile bildu ziren eta Jordi Sole Tura Kultura ministroarekin eta Juan Luis Rodriguez Vigil Asturiaseko lehendakariarekin elkarriketatu ziren.

DEPARTAMENTO DE HACIENDA
FINANZAS Y PRESUPUESTOS
OGASUN, FINANTZA ETA AURREKONTU SAILA

ZERGADUNAREN INTERESARAKO DEN 1993KO URTARRILEKO BETEBEHAR FISKALEN INGURUKO KONPLIMENDUA

PEMUGA: 1993ko URTARRILAREN 25a

SORBURUKO ATXEKIPENAK: Lan errendimenduen eragindako Sorburuko Atzekipenak (1992ko abendua eta 1992ko 4. hirulabetekoa - 111, 110 Ered.) eta kapital mobiliarioak eragindakoak (1992ko abendua eta 1992ko 4. hirulabetekoa - 123, 124, 126, 127 Ered.).

Importantea: Autokitapenekin batera, irabazi gordinak eta buruturiko atzekipenak aurkeztuko dira. Lan errendimenduen 190 Ered.; Kapital errendimenduen 193, 194, 196 eta 198 Ered.

Direlako zerrendak ordenagailu bidez aurkezten diren kasuetan, epea, otsailaren 10ean amaituko da. Arauak, 1993ko urtarrilaren 13ko dataz ALHAO-eko 4. zenbakia duen Gehigarrian (Lan Errend.) eta 88-2-24ko dataz, 22. zenbakia duen Gehigarrian (Kapital Errend.) argitaratu dira. Edonola ere, eragiketa guztien ondoko kuotak 1993ko urtarrilaren 25ean sartuko dira.

MAKINA AUTOMATIKO EDO ITSUMUSTUKO JOKO MAKINEN GAIKOR ZERGATASA (% 25a, 1. epea 1993 bitartean).

PEMUGA: 1993ko URTARRILAREN 30a.

BALIO ERANTSIAREKIKO ZERGA:

- 1.—1992ko azken garaian dagokion kitapenaren aitorpena. Abendua: 330/331, 320/321. Laugarren hirulabetekoa: 300/331, 310/311, 370 Ereduek.
- 2.—Urteko Aitorpen-kitapena: 391 eredu, Erregimen Sinplifikatuan dauden subjektu pasiboei zuzendua.
- 3.—Esportatzaileen Erregistroan egin beharreko sartzeko edo bajaren eskaria.

OHARRA: 110-111 eta 190 (Atzekipenak) eta 300-310-311-390 eta 391 (BEZ) ereduak inprimakiak Ogasun Zerbitzuetako Bulegoetan eta, Tabacalera S.A.-ren bidez, Estanko guztietan eskura daitezke.

Vitoria-Gasteiz, enero de 1993.

ALBERTO ANSOLA MAIZTEGUI SAILEKO FORU DIPUTATUA

DIPUTACION FORAL DE ALAVA ARABAKO FORU ALDUNDIA

Bosniako serbiarrek ez dute beren estatua osatzeko asmoa baztertu

Owen eta Vancek baldintzarik gabeko «baietza» eskatuko diote Karadzici

Bosniako serbiarrek Palen Berrepublika honetarako bake planari baiezkua eman eta ordu batzuk geroago, Radovan Karadzicen 'gobernuak' herenegun gauean adierazi zuen bere zereginik garrantzitsuena «estatu serbiarraren proiektua amaitzea» dela. Borrokak ez dira eten oraindik eta fronte nagusietan piztuta segitzen zuten atzo.

KOLDO ALDABE / DONOSTIA

Serbiarren jarrera horrek, Bosniaren barnean estatu etnikoen sorrera baztertzeko duen bake planarekin erabat kontrajarria, musulman eta kroaziarren arteko gatazkak eta fronteetako borroken jarraipenarekin batera, zalantza ere du biharko Genebako bilera-aren aurrean.

Bosniarako Cyrus Vance eta Lord David Owen Jugoslaviarako bake konferentziako lehendakariak egituratutako bake plana onartu eta gero, hiru aldeek errepublikaren probintzietako zatiketaren mapak zehaztu beharko dituzte Geneban, Konstituzioa idatzi, eta, batez ere, borrokei amaiera eman.

Bosnia Irratiak eta Kroazia Irratiak serbiarren erasoan jarraipen berri eman zuten atzo. Eraso hauek Gradac eta Brcko iparraldean, Bihac mendebaldean, eta Srebrenica ekialdean izan ziren. Baieztatu gabeko iturri serbiarrek, berriz, musulmanen eta kroaziarren arteko borroken berri eman zuten.

✓ Serbiarren jarrerak, musulman eta kroaziarren arteko gatazkak eta fronteetako borroken jarraipenarekin batera, zalantza ere du biharko bileraren aurrean.

Bosniako serbiarrek autoprotoklamatutako 'Errepublika serbiarreko' lehen ministroak, Vladimir Lukicek herenegun gauean azaldu zuenez, bere gobernuak zereginik nagusia «osatzen ari garen estatuaren indartzearen bidez herri serbiarraren interesak defenditzea» izango da. Estatu horrek «beste estatu serbiarrekin bat egingo du, ahal den moduan» eta bategite horren erritmo eta bideak, barneko zein kanpoko faktoreek erabakiko dute. Lehendabiziko urrats moduan, defentsa sistema indartuko da, gerora diru sistema bakarra osatzeko Jugoslavia berria eta «Krajinako (Kroazia) errepublika serbiarrekin batera».

Asmo hauek, serbiarrek Vance eta Owenen plana onartzen dutela baino gehiago aprobetxatu egin nahi dutela pentsarazten du.

Horregatik, Jugoslaviako Bake Konferentziako lehendakariak Bosniarako egindako planaren «bederatzia puntuen baldintzarik gabeko onarpena» exigituko diote serbiarren buruzagiarri, atzo Fred Eckhard Bake Konferentziako bozeramaileak esan zuenez. «Baiezkoi baldintzak jartzen hasiko balitz, duela aste bete elkarriketak eten zireneko egoerara itzuliko ginatke» gaineratu zuen. Eckharden arabera, «mapen gaineko negoziaketak —errepublika hamar probintzietan zatitu eta Sarajevo hiri ireki bezala utzi— zailak izango dira, eta errealistik izanda, luze joko dute». Konferentziak gehienez hiru egun iraungo du.

ramaileak esan zuenez. «Baiezkoi baldintzak jartzen hasiko balitz, duela aste bete elkarriketak eten zireneko egoerara itzuliko ginatke» gaineratu zuen. Eckharden arabera, «mapen gaineko negoziaketak —errepublika hamar probintzietan zatitu eta Sarajevo hiri ireki bezala utzi— zailak izango dira, eta errealistik izanda, luze joko dute». Konferentziak gehienez hiru egun iraungo du.

Kasko urdin talde bat Sarajevoa iritsitako laguntza antolatzen.

Akordioaren testua

PALE

■ Honako hau da Bosniako serbiarren 'legebiltzarrek' herenegun Palen onartu zuen akordioaren testua:

«Interpretazio okerrak, serbiar herriaren kontrako mehatxuak eta presioak nagusi diren nazioarteko komunitatearen egoera politikoaren bilakaera negatiboagatik guztiz arduratuta».

«Gatazkako aldeek borrokan jarraitzeagatik eta gerra eskualde handiagoetara hedatuko den beldurrez haserretuta».

«Borrokan amaiera, bakearen

ezarpena eta Genebako elkarriketen jarraipenarekin estuki konprometituta».

«Herri serbiarren nortasun nazional osoari eta bere betiko autodeterminazioaren eskubideari uko egin gabe».

«Alderdi Demokratiko Serbiarreko diputatuen taldeak erabaki hau hartzen du: Bosnia-Herzegovinaren printzipio konstituzionalak onartzen ditugu, Bosnia-Herzegovinari buruzko Genebako konferentziako dokumentuen pakete orokor moduan, bere osotasunean hartu behar dena».

Gaur egingo da Minsken EIK-ko lehendakariaren gailurra

MOSKU

Estatu Independententeen Komunitateko (EIK) buruzagiek gaur Bielorrusiako hiriburuan, Minsken, egingo duten gailurra erabakiorra izango da, Sobiet Batasun ohiko hondakinetatik sortutako elkarrearen etorkizuna zehazteko.

Komunitatea duela urte bete pasatxo sortu zenetik egitekoa duten bederatzigarren bilkura honetan, asko izango dira konpondu beharreko gaiak, proiektu bateratua jasaten ari den paralisiak, ageri-agerian utzi baitu EIK-ko kideen arteko krisia.

Honela bada, arazoa irtenbidean jartzeko proiektu berriak mahaigaineratuko dira gaurtik aurrera. Boris Ieltsin Errusiako lehendakaria bera «Komunitatea indarberritzeko ideia berriekin» iritsiko dela, jakinarazi zuen herenegun bertan Minsken Andrei Kozirev, Errusiako atzerri ministroak.

Minskeko gailurrean EIK-ko errepubliketako lehendakariak intentzio deklarazio bat sinatzeko asmoa dute. Beronek, Komunitatearen izaera definitzeko prozesua irekiko duela adierazi dute EIK-ko agintariek eta urte beteko «integrazio malguko» epea irekiko duela gaineratu.

Honelako integrazio prozesuak bere helburuak betetzea beharrezko izango da, krisia gainditu eta EIKren etorkizuna kolokan jarriko ez bada, ez baita oso txukuna komunitateko errepublikarren euren artean agertzen duten egoera:

Asia erdiko errepublikak (Kazakhstan, Uzbekistan, Kirgizistan eta Tadjikistan), prozesu erregional bat bultzatu dute eta, EIKren aurreko alternatiba bihur daiteke eskualde hartan.

Ukrainiak bestalde, EIK-ko Karta Proiektua ez sinatzeko asmoa agertu du, egitura supranazionalak aurreikusten dituela eta. Moldavia eta Azerbaidjanek onartu dute hitzarmena, oraindik ordea berresteke daukate.

Armenia bada EIKren barneko integrazio handiago baten aldekoa. Jarrera hau ordea, Karabakh Garaiko gerran jasan duen desgastea gainditzeko nahiak eragiten du gehiago.

Bi petroliountzik elkar jo dute Indonesian

JAKARTA

Sumatra irlaren parean (Indonesian) ekologi hondamendi garrantzitsua gerta daiteke laster, herenegun gauean bi petroliountzik elkar jo eta petrolio ugari isuri baitzen Andaman itsasoko uretara. Istripuaren ostean, Malasiako agintariek alerta egoera agindu zuten, fauna eta landaretan oso aberatsa den eskualde hurra marea beltzak gogor jo dezakeenez.

Asteazken iluntzeko 8.00ak inguru zirela, 96.545 tona petrolio zeramatzan 'Maersk Naviga-

tor' untzi danimarkarrak, une hartan kargarik ez zuen 'Sanko Honour' japoniarra jo zuen.

Kolpearen ondorioz, sute handia piztu zen Danimarkako untzian, eta berehalakoan beste untzira ere zabaldu ziren sugarrak. Istripu lekura bertaratuak erreskate lanek laster itzali zuten sua Japoniako untzian, beronen biltegiak hutsik egoteak lana asko erraztu zuen eta.

Petrolioz gainezka zegoen untziko sutea itzaltzeak ordea, lan luze eta gogorra eragin zuen, eta arriskuan jarri zuen gainera, Danimarkako untzian zihazten

marinel korearren bizia. Singapurretik bertaratuak ekipa bereziek baina, artean untzia sutan zela lortu zuten marinelak bertatik ateratzea.

KANPORATZE GUNEAK PETROLIOUNTZIENTZAT

Azkenaldian honetan ugariak izan dira petroliountziek izandako istripuak eta hauek eragindako hondamendi ekologikoak. Eskozian eta Galizian berriki gertatutakoek neurri berriak hartzera behartu dute Europako Komunitatea.

Ildo honi jarraiki, gai arrisku-

tsuak garraiatzen dituzten untziak, komunitatean dauden gune arriskutsuetan ez sartzeko agindua eman dezan eskatu dio Europako Parlamentuak Bruselari. Modu honetan, honelako itsasuntzi arriskutsuentzat kanporatze guneak mugatu nahi dira.

Ebazpenak era berean, itsasora isuritako petrolioaren eragina gutxitzeko gai kimikoek eskaintzen duten aukera zorrozki azter dadin eskatzen da. Honetaz gain, petroliountzi guztientzat, behar-beharrezko gutxienezko baldintza batzuk ere proposatu zituzten eurodiputatuak.

Hemezortzi pertsonak osatuko dute Clintonen administrazioa

Bost emakume, hiru beltz, bi hispano eta bi ministerio gehiago dira berrikuntza nagusiak

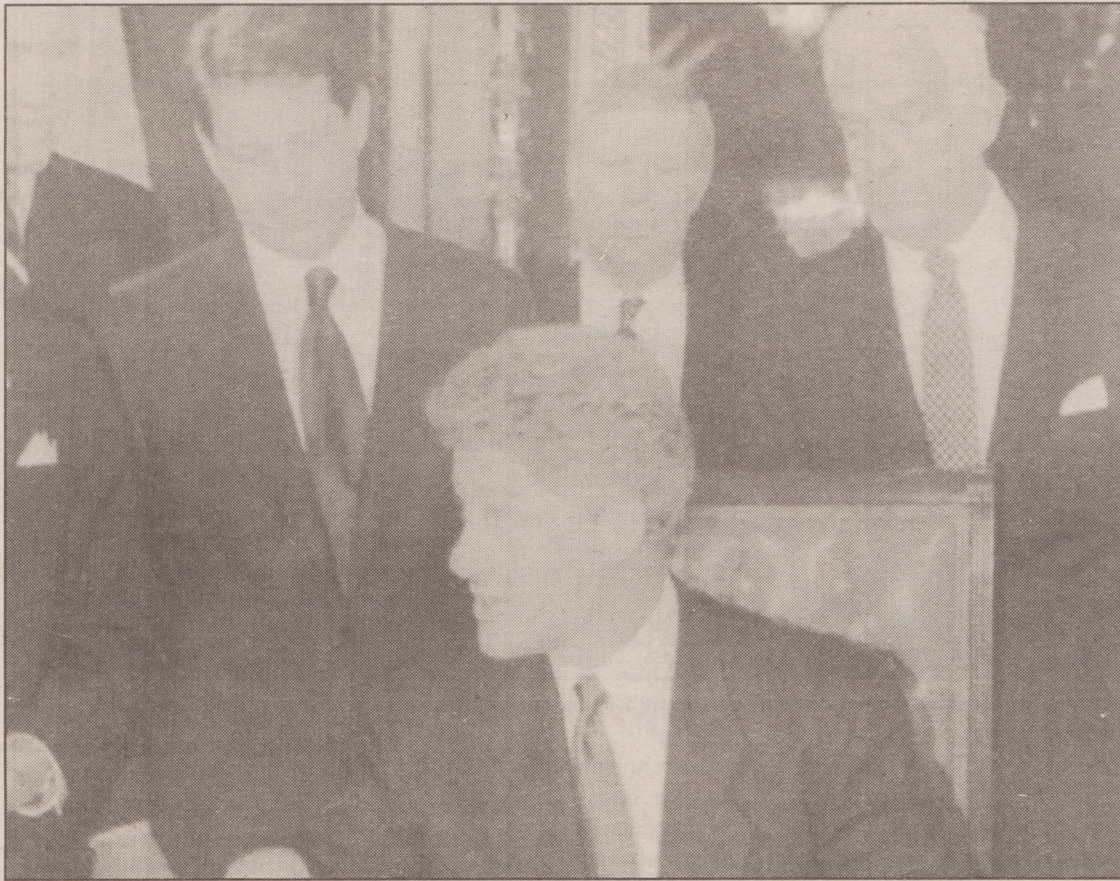
Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakari izendatu berriak osatua du dagoeneko bere administrazioa. Hemezortzi kidek osatuko duten bere kabinetearen berrikuntzarik nabarmenenak bost emakume, hiru beltz, bi hispano eta bi ministerio gehiago izango dira. Orain arte Senatuak hiru kargu berretsi ditu soilik.

KOLDO ALDABE / DONOSTIA

Herenegun Clintonek Estatu Batuetako lehendakari kargua zin egin eta ordu batzuetara, Senatuak Lloyd Besnten Altxorren idazkaria, Les Aspin Defentsa idazkaria eta Warren Christopher Estatu idazkariaren izendapenak berretsi zituen. Senatuak, eztabaida labur bat eta gero, bere oniritzia eman zion, Bens-tenen (71 urte) izendapenari, eta horrela, Senatuko Finantza Batzordeko lehendakari izan zena Clintonen lehendabiziko idazkari berretsia bihurtu zen.

Ondoren, senadoreek Aspin (54 urte) berretsi zuten Defentsa idazkaritzan, duela gutxira arte Diputatuen Kongresuko Arazo Militarretarako Batzordeko lehendakari izan zena eta honekin batera, Christopher, Carterren garaian Estatu Idazkaritzako bigarren gizona izandakoa.

BATEZ BESTE 51 URTE Beste hamabost kideren izendapena, datozen egunotan berretsiko dute. Batez beste 51 urte dituen Administrazio honetan, bost emakume sartu dira, Hazel O'Learly (54), Zoe Baird (40), Donna Shalala (51), Madeleine Albright (55) eta Carol Browner (37). Hauek Energia, Justizia, Osasuna, Nazio Batuetako enbaxada eta Ingurugiroaren idaz-

Bill Clintonek herenegun kargua hartu bezain laster sinatu zituen lehendabiziko aginduak.

AP

karitzetan jardungo dute. Idazkaritza bana hartu duten hiru beltzak, Mike Espy (39), Ronald Brown (51) eta Jesse Brown (48), Nekazaritza, Komertzio eta Beteranoen Arazoetarako idazkaritzan arduradun izango dira. Federico Peña (45) eta Henry Cisneros (45) dira Administrazioa bi hispanoak, eta hauek Garraio eta Etxebizitza idazkaritzak izango dituzte. Atzerri Komertzioa Mickey Kantor (53) enpresariaren esku egongo da, Hezkuntza Richard Riley (60) abokatuaren esku, Barne Arazoak Burce Babbitten (54) ardura izango da eta Aurrekontuak Leon Panettak (54) zuzenduko du.

Clintonek esperientzia eta gaztetasuna batu ditu, arraza aniztasunak eta emakumearen presentziak garrantzi handia izango duten Administrazioan.

Adostasunezko hautaketa

K. A. / DONOSTIA

■ Estatu Batuetako lehendakari berriaren taldea, adostasunez lortutakoa da. Lehendakaritza irabazi zuenetik herenegun arte, Alderdi Demokratako sektore guztiak —moderatuenetatik hasi eta erradikaletaraino— ate joka izan ditu etengabe, eta bere emazte Hillary ere lehendakariak hainbeste kritikatu dituen presio talde edo lobby gisa izan du aldamenen. Alderdi Demokratako *stablishment* zaharrak hiru kartera nagusiak jaso ditu (Defentsa, Altxor eta Estatu Idazkaritza),

komunitate beltzak eta hispanoak bost jaso dituzte, eta Hillary Clintonek eta feministek beste bost.

Azken hauetan, gainera, Clintonen ezkontidearen hiru lagun min daude, emakumeen eskubideen aldeko borrokan batera ibili direnak, (Shalala, Baird eta O'Leary).

Clintonek, gainera, bi kargu ministerio mailara igo ditu, Nazio Batuetako enbaxadorearena eta Ingurugiroaren Babeserako Agentziarena, aurrerantzean bi gai hauei emango dien garrantzia argi utziz.

EEBBetako agintari ohiak itzuli dira nor bere jardunera

WASHINGTON

'Millie' txakurrak urrutixeago izango ditu aurrerantzean kazetariak, 'Socks' Clintondarren katua bihurtu baita dagoeneko Etxe Zuriko animalien arteko protagonista. Amaitu dira «*Show-ak*» eta festak. Lanari ekiteko eguna iritsi zaie Etxe Zuriko egoiliar berriei, eta zaharrak, berriz, hasi dira telebista eta argazkilarien kamaretatik ezkutatzen.

Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakari berriak kargua zin egin ondoren, Houstonera eramango zituen hegazkina hartzera abiatu ziren Gorge Bush eta Barbara bere emaztea. «Intimitatea eta atsedenen bila datozen herriar arruntak bihurtzea» da lehendakari ohiaren nahia, eta horretan hasiko dira Houstonen, Bush petrolio industriari famaduna bihurtu zen hirian.

Baina oraindik ez da jakin ahal izan erretiroa hartu ala enpresa munduan jarraituko duen George Bush lehendakari ohi. Bitartean, bi lege-gintzalditan Washingtoneko Gobernuan izan diren gai-nontzeko agintarien lanbideei buruzko xehetasunak zabaldu dituzte Estatu Batuetako kazetariak.

James Baker Estatu idazkariak, eta hamabi urte iraun duen lege-gintzaldi errepublikarrean eragin handienetakoa izan duenak, Texaseko Rice unibertsitate famatuan jarraituko du bere karrera, Politika Publikoaren departamenduari zuzendaritza gorde baitiote berarentzat.

Nicholas Brady Altxor idazkariak ere hartu du etxerako itzulia. Bere lan taldea agurtzean esan zuenez gainera, latinamerikarrak izango dira bera Etxe Zurian ez egoitea gehien sentituko dutenak, bere irteera «liburu on baten amaiera» izango dela azpimarratu zuen eta.

Mexikon geratu dira gaixotutako errefuxiatuak

LA MESILLA

Mexikon hamar urte luzez erbestertuak egon ondoren Guatemalara itzultzeko asmoa zuten errefuxiatu askok atzera egin behar izan zuten azken unean, ugari baitziren gaixotutako umeak edo erditzeko zorian dauden emakumeak sendiarteko dituztenak.

«Barizelak eta paperak jota dauden haurrak eta erditzeko oso denbora gutxi falta duten emakume asko zeuden artean; orain aberriatzea ez zen komeniga-

ria», jakinarazi zuten asteazkenean UNHCRko (Nazio Batuen Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusia) arduradunek.

UNHCRko bozeramaileek azpimarratu zutenenez baina, oso talde txikia da hau, Guatemalara abiatu den talde osoarekin konparatuz gero. Lehen talde honetan aberriatu ez diren errefuxiatuak, bigarrenari itxaron beharko diote, eta ez dirudi hasieran pentsa zitekeen moduan, hilabete honen amaieran abiatuko direnik.

Gainontzeko 2.500 errefuxiatu inguruk arazorik gabe igaro

zuten Mexiko eta Guatemalaren arteko muga. Gerratik ihesi joan ziren bezain pobre aberriatu berri den lehen taldeak, La Mesillan egin zuen lehen eguna.

Dokumentu eta agiri berriak jasotzen zituzten bitartean, eurentzat espreski antolatutako kanpamenduetan egokitu dira, euren bizileku izango den Guatemalako 14. barrutirantz abiatzeko orduaren zain. Behin beren lekuetan instalatu eta gero, Guatemalan giza eskubideak errespetatzeko presio talde bihurtuko direla aitortu dute.

ARAMAIOKO UDALA

OHAR GARRANTZITSUA

Honen bidez, Aramaioko Ibarrik Santa Agueda (Arrasate) bidea, A-2620 (L 625) bidea, erabiltzen dezutenoi jakinerazten zaizue, datorren **larunbata eta igandean, urtarrilak 23 eta 24, goizeko 8.15etatik eguerdiko 1etara eta arratsaldeko 2etatik 6etara**. Aramaioko Untzila auzora dihoan "Kataia" deritzaion kurtzetik "bolintxo bihurtunera" (31.00 eta 31.50) kilometroen artean bide zatia moztu egingo dela.

Gasteizera edo Aramaioko Ibarra joateko. "Kataia" - Untzila - Zabola - Azkoaga - Ibarra bidea erabili dezakezue.

Atsekabeak barkatu.

Aramaion, 1993ko urtarrilaren 20ean.
ALKATEA

Krisiaren ostean NBEko hegaldiek misio bereziari berrekin diote Iraken

Hegazkin estatubatuar batek misil bat bota zuen Irakeko iparraldean

Azken aste honetan A Pertsiar Golkoan gori-gorian izan den tentsioa apaltzen hastearrekin batera, berrekin zion NBEko lan talde bereziak, suntsiketa masiborako armak atzematea duen misioari. Nazio Batuetako hegaldiak arazorik gabe zeharkatu zuen atzo Irakeko zerua.

KAIRO

Armagintzan adituak diren 50 lagun zeramatzan NBEko hegazkinak Bahreinetik Bagdade-rako bidea egin zuen atzo, duela bi aste Irak eta Nazio Batuen artean tentsioa piztu zenez geroztik lehenengo aldiz.

Kairon entzun ahal izan zen Bahrein irratia zabaldu zuen NBEko hegaldiak berriro martxan daudela, eta gaur bertan beste hogeiren bat adituk bide bera egin dezaketela gaineratu zuen.

Etxe Zurian astezkenean izan zen aginte aldaketa aprobetxatuz, Irakek, urtarrilaren 7an debekatu zituen hegaldiak berriz ere baimentzea erabaki zuen, adituei hegazkinen segurtasuna bermatu egingo zuela jakinarazi ostean. Golkoko tentsioa baretzen lagundu eta ipar eta hegoaldeko aire eremuen aurkako erasoak bertan behera utzi dituen erabaki honen ondoren, suntsiketa masiborako armak atzeman eta desegitea helburu duen NBEko misioak hegaldiak apurka-apurka berriro hasia erabaki zuen herenegun. «Ez dugu arazorik aurrirakusten», jakinarazi zuen herenegun ikuskatzaile berezi batek, hegaldien segurtasunak arriskurik ez zuela azaltzean.

Butros Gali Nazio Batuetako idazkari nagusia ere, Errege egunaren biharamonean bertan

NBEko begiraleak atzo abiatu ziren Bahreinetik Bagdadera.

ASSOCIATED PRESS

behera geratu ziren hegaldiei berrekitaren aldeko agertu zen asteazkenean. Idazkariaren iritziz, Saddam Husseinen baimenak eta misioak bere lanari ekiteak,

egoerak hobera egin dezan lagunduko baitu. Su etenak eta «Segurtasun Kontseiluak agindutako ebazpen guztien betetzeak» krisia apalduko duten us-

tea ere agertu nahi izan zuen Butros Gali idazkari nagusiak.

ISTILUAK IPARRALDEKO EREMUAN

Estatu Batuetan baina, ez dute sinestu krisia irtenbidean dagoenik. Horren adibide nabarmena, atzo hegazkin iparramerikar batek Bagdadetik 36 paraleloaren iparraldean dituen erradarrei eraso egin ziela izan zen. Hau da lehendabiziko eraso Bill Clintonek herengun EEBBetako Lehendakartza hartu zuenetik. Pentagonoaren arabera, Irakeko iparraldean defentsa sistema irakiarra martxan jarri zen eta indar aliatuek alarma egoera eman zuten. Ondoren, hegazkin iparramerikar batek erradarraren kontra misil bat jaurtiki zuen.

EEBBetako gerra hegazkina mirage frantziar batekin batera zihoan 36 paralelotik iparraldean, errekonozimendu hegaldian. Pentagonoak ez zuen eraso honen xehetasun gehiagorik eman.

688aren ahultasuna

NEW YORK

■ Nazio Batuetako Lege Departamentuak aitortu egin zuen atzo 688 ebazpenak —Irakeko gutxiengo kurdu eta xiiten kontrako errepresioa gaitzesten duena— ez duela berau betetzeko mekanismorik. NBEko bozeramaileak, Joe Sills, adierazi zuen ez dela «gure betekizuna ezta idazkari nagusiarena (Butros Gali) ere erakunde honetako estatu kide bati ebazpen bat nola interpretatu behar duen azaltzea», eta batez ere 688a, NBEko

Konstituzioaren VII. atala aipatzen ez duelako. Iraki berriro eraso egin dioten indar aliatuen arabera, orde, 687 ebazpenetik —duela bi urte Golkoko Gerrako su etena ezarri zuena— irtendako ebazpen guztiek 687ak aurrirakusten duen VII. atalaren aipamena dute, Iraken oraina eta etorkizunari buruz dagokionez. Interpretazio desberdin hauen ondorioz, indar aliatuek egindako azken erasoak bidegabeak —lehenengoaren arabera— edo zilegiak —bigarrenengoaren arabera— izan dira.

Gharekhan esku hutsik joan da Israeletik

TEL AVIV

Duela bost aste Israelek lurralde okupatuetatik deportatu zituen 415 palestinarren auzia konpontzeko Nazio Batuek bidalitako ordezkari berezia, Chinmaya Gharekhan, esku hutsik aldegin zuen atzo, Israeleko Auzitegi Gorenak deportazioaren inguruan eman behar zuen epaia atzeratu egin zuelako. Epaia gutxienez datorren astera arte atzeratu zuten, baina ez zuten egun zehatzik jarri berau emateko.

Gharekhan bigarren aldiz joan

zen Israelera, lehendabizikoan ere esku hutsik bueltatu zelako New Yorkera, Nazio Batuen egoitza nagusira. Azken bidaiari, erakunde honetako Segurtasun Kontseiluaren mezu argi bat zezarman, hau da, erakundeak ezin duela gehiago itxaron. Hala ere, ez zuen erantzun positiborik jaso. Era berean, Yitzhak Rabin laboristaren Gobernuak ukatu egin zion deportatuak dauden lekura joateko baimena, «bidaiari politikotzat» jo baitzuen, eta ez «humanitariotzat», Gurutze Gorriko ordezkariari bertaratzeko emandako baimenean jo zuen moduan.

ORDEZKARI PALESTINARREN ESKAERA

Gharekhan lurralde okupatuak ordezkari palestinarrekin bildu zen atzo. Horien artean Hanan Axraui zegoen, Ekialde Erdiako Bake Negoziaketen bozeramaile palestinarra. Axraui mezu argi bat eman zion NBEko ordezkari bereziari: aberriratzetik gabe ez da bake elkarriketarik egongo. Deportatuaren senitartekoei ere bildu zen eta atzo gauean Rabin lehen ministroarekin biltzeko asmoa zeukan Gharekhanek. NBEko egoitzara bueltatzean,

Butros Gali NBEko idazkari nagusiari bere bigarren bidaiari ere porrot egin duela adierazi behar zion, deportatuaren etxeratzerik ez baitu lortu.

Horren ondorioz bake elkarriketen jarraipena zalantzan geratzen da, besteak beste. Hori gerta ez dadin, Israeleko prentsak atzo argitaratu zuenez eta iturri ofizial batzuek baieztatu zuten, Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakari izendatu berriak bere Estatu idazkaria bidaliko du Israelera, deportatu palestinarren auziak eragindako krisia konpontzeko.

LABURREAN

NBEk giza eskubideak zainduko ditu El Salvadorren

El Salvadorreko Gobernuak Nazio Batuen laguntza berezia jasoko du, bertako giza eskubideen babeserako bitarteko judizialak hobe daitezkeen. Izan ere, bake hitzarmenetik hona egoerak hobera egin duen arren, oraindik ere giza eskubideen bortxaketa larriak gertatzen ari dira El Salvadorren. Horretarako hitzarmena herenegun sinatu zuten, NBEko bitartekari bereziak eta Auzitegi Gorenak ●

Ku KLUX KLANeko buruzagia hil da

James Venable, 90 urteko abokatua eta Ku Klux Klan erakunde arrazistako «inperioko azitia» izan zena, astelehenean hil zen Atlantian, atzo bere sendiartekoei zabaldu zuten. Buruzagi honek zuzentzen zuen erakundeko adarra, biolentziaren kontra ezer egitearen aurka agertu izan zen inoiz, Venablek osotara arrazista zela aitortzen zuen arren ●

Bi lehendakari gaitz aurkeztu dira Lituaniar

Hasieran aurkeztutako zazpi hautagaietatik bi baino ezingo dira Lituaniako Lehendakartza aurkeztu: Algirdas Brazauskas, oraingo behin-behineko lehendakaria eta Stasis Lozoraitis, Baltikoko herrialde honek Estatu Batuetan duen enbaxadorea. Asteazkenean gaurdian amaitu zitzaizen hautagaiei lehendakari gaitz izateko behar dituzten 20.000 sinadura aurkezteko epea, eta bi hauek baino ezin izan zuten legeak eskatutakoa bete ●

ANGOLAK presionatu egin du Zaire

Atzo eztabaidatzeko zuten Angolak eta Zairek, Afrika Australerako Merkato Lehenagotako Akordioa. Angolak baina, presionatu egin du Zaire eta Angolaren Independentzia Osorako Batasun Nazionalari (UNITA) laguntza eskatzen jarraitzen badu, merkato erakundearen sartzea galerazi egingo diola mehatxatu ●

FUTBOLA

Cholo: «Sportingen kontra jokatu ez banuen ez dut inoiz jokatu»

Burgoseko aurrelariak bere amorraren berri eman zuen atzo Taxoaren

Jose Angel Ruiz 'Cholo' aurrelari gorritxoak denboraldi honetan jokatzeko itxaropenik ez duela adierazi zuen atzoko entrenamenduaren amaieran. Zabalzak, azken hilabete t'erdian Burgoseko jokalaria deialdietatik at utzi eta gero, Gijonen kontrako partiduan ere kanpoan utzi zuen, eta horrek aurrelariaren amorrua piztu du.

JUAN KRUIZ LAKASTA / IRUÑEA

Jose Angel Ruiz Lopez 'Cholo' haserre bizi adierazpen gogorak egin zituen atzoko entrenamenduaren amaieran. Aurrelari gorritxoak hilabete t'erdian ez du Zabalzaren deialdietan lekuri izan, eta hori ikusita denboraldi honetan jokatzeko itxaropenik ez duela adierazi zuen atzo. «Argi dago Gijonen kontrako partiduan behar beharrezkoa zela golak sartzea eta hala eta guztiz ere, Zabalzak ez ninduen deialdian sartu. Horrelako egoera batean deialdian lekuri ez badut, oso zaila izan da niretzat beste inoiz Zabalzaren eskemetan sartzerik izatea».

Itxaropenik ez badu ere, entrenamenduetan gogor ari da lanean Burgoseko jokalaria. «Entrenamenduetan bete-betean aritzen naiz, baina nire lana ez da konstante hartz. Jokalari batzuen alderdi onak besterik ez dira begiratzen, eta beste batzuen alderdi txarrak besterik ez dira konstante hartzen, gogor lan egin arren». Cholo oraindik ez du

Denboraldi amaiera arte dauka kontratua Cholo Osasunarekin.

JOXE

Pedro Mari Zabalzarekin hitz egin baina hala eta guztiz ere, denboraldiaren amaiera arte ziurrenik jokatzetik ez duela izan azaldu zuen. Jokalariak Osasunarekin duen kontratua ekainean amaitzen da.

MARTIN GONZALEZEN AFERA

Martin Gonzalez lezek «Redondok horrela jarraitzen badu, edozein zelaitan hilko dute» eta Redondok 'asto' deitu ziola adierazi zuen Osasuna eta Teneriferen arteko partiduan amaieran. Joan den igandean Larrañagak lesionatu zuen eta Santiago Llorente Tenerifeko idazkari teknikoak gorritxoaren

adierazpenek bortizkeria bultzatzen zutela adierazi zuen. «Ongi jokatzegatik ospetsua ez denez, horrelako adierazpenekin lortu nahi du fama». Osasunako zuzendaritza batzordeak Fernando Redondoren lesioa dela eta fax bat bidali zion atzo Teneriferi. Faxean jokalaria lesioak sortu dien kezka jakitera ematen zieten nafarrek Kanariar Irltako taldeko zuzendariari. Gonzalezek arazoa desbideratu egin duela adierazi du. «Nire adierazpenek sortu duten iskanbilak bildurtzen nau, baina esan dudana okertu egin dutela uste dut».

Horretaz gain, zer aipatzerik egon zen Taxoaren entrena-

menduan; izan ere, Roberto Santamaria atezaina ederki aritu zen atzo, eta beste taldekideen mailan egin zuen entrenamendua. Hori dela eta, argi dago jokatzeko prest izan dela igandean, Zabalzak hasierako hamaikakoan sartu nahi badu. Albert Aguila ere jokatzeko prest izan da, atzo gorritxoaren sendagilearen kontsultatik pasa eta gero. Kataluniako aurrelariak kolpe handia jaso zuen bularrean Gijonen kontrako norgehiagokan, eta horren ondorioz aldaketa eskatu behar izan zuen. Medikuek jokalaria ikusi eta gero, igandean inolako arazorik gabe jokatzeko prest izan dela adierazi zuen atzo.

Andoni Imaz. CARLOS VILLAGRAN

Guerrero eta Imaz A selekziora deitu ditu Clementek

DONOSTIA

Javier Clemente, Espainiako futbol selekzionatzaileak atzo eman zuen Mexikoren kontrako partidurako deialdia. Eta Barakaldokoaren zerrendan, ezusteak izan dira. Javier Clementek Athleticen Julio Guerrero deitu du, espero zen bezala. Realeko Andoni Imaz deitzea ordea, ezustea izan dela esan daiteke. Bi jokalarik hauek Espainiako Sub'21 selekzioarekin aritu izan dira azkenaldi honetan, titular modura. Hilaren 27an Mexikoren kontra jokatu duten partidua, ordea, 'handiekin' egiten duten lehena izango da.

Selekzionatzaileak orain arte inoiz selekzioan izan ez diren beste bi gizon ere deitu ditu, Barcelona B taldeko Tomas Christiansen eta Celta taldeko Cañizares atezaina (Lopetegile lesionatuaren tokia betetzeko).

Hau da atzo Javier Clementek azaldu zuen zerrenda osoa: Geli (Albacete), Lopez, Solozabal eta Toni (Atletico de Madrid), Julio Guerrero (Athletic), Christiansen, Ferrer, Guardiola eta Zubizarreta (Barcelona), Kiko (Cadiz), Claudio, Fran eta Nando (Deportivo), Alfonso (Real Madrid), Cristobal (Oviedo), Imaz (Real) eta Giner (Valencia).

GUERRERO: «AHALEGINAK EGINGO DITUT»

Julen Guerrero rori dagokionez, oso pozik agertu zen selekzionatzailearekin. Azken egunotan asko hitz egin da aukera horri buruz, eta azkenean ametsa egia bihurtu da. «Oso pozik nago, bai. Gauzak oso azkar doaz, baina aukera aprobetxatzen saiatuko naiz. Ahalegin guztiak egingo ditut aurrerantzean ere selekzioan egon ahal izateko». Dena den, gehiagotan deitua izatea zaila dela onartzen du Portugaldekoak. «Clemente Sub'21eko jokalariek deitzen ari da, eta hori eskertzea da guretzat».

Portugaldeko selekzioaren historian gazteen debutatu duen bigarren gizona da, Athleticen Zubieta jokalaria atzetik.

Julen Guerrero.

XOUSA SIMAL

Azken bi partiduetako hamaikakoa zelairatuko du Heynckesek Sarrian

R.B. / BILBO

Jupp Heynckesek bi zatitan banatu du Athletic taldeko plantila. Alde batetik igandean jokatzeko aukera dutenak aritzen dira. Bestean, ostera, aste barruan partidutxo bat jokatzeko dutenak, Liga txapelketako partiduetarako zeregin handirik ez duten arren. Atzo goizean ere, titularraren esku geratu zen Lezaman izan zen entrenamendura joatea, gainontzeko jokalarientzat beharrezkoa zen bitartean.

Aste honetako entrenamenduetan ikusitakoaren arabera,

Atletico de Madriden kontra Vicente Calderonen eta San Mamesen Zaragozaren aurka jokatu zuten 11 gizonak zelairatuko ditu igande arratsaldean Sarria futbol zelaiaren Espaiola taldearen kontra jokatzeko. Ikusi egin beharko da, ordea, zuri-gorrien entrenatzaileak Jabi Luke deialdian sartzen duen ala berriz ere deialditik at uzten duen.

Julen Guerrero da inolako zantzarik gabe, Athletic taldeko izar nagusia. Atzo ere, bera izan zen protagonista, Javier Clementek Mexikoren kontra jokatzeko deitu duelako. Azpimarra-

tzekoa da bai, orain dela urtebete sub-19 mailan jokatzeko ari zen mutila selekzioan izatea. Hala ere, Heynckesek esan duen bezala, horrenbeste gauza entzutea kaltegarria izan daiteke 19 urteko mutil batentzat. Ildo honetatik jarraituz selekzioan jokatzeko hasiz gero, Julen Guerrero nekea igertzen has liteke, Jupp Heynckesek berak astelehenean Lezaman eman zuen prentsaurrekoan esan zuenez. Ikusi egin beharko da aurrerantzean Guerrerok partidutxo guztiak jokatzeko dituen edo, aldiz, Heynckesek atsedena ematen dion.

SASKIBALOIA

Ramon Rivas bihar berrager daiteke OAR Ferrolen kontrako partiduan

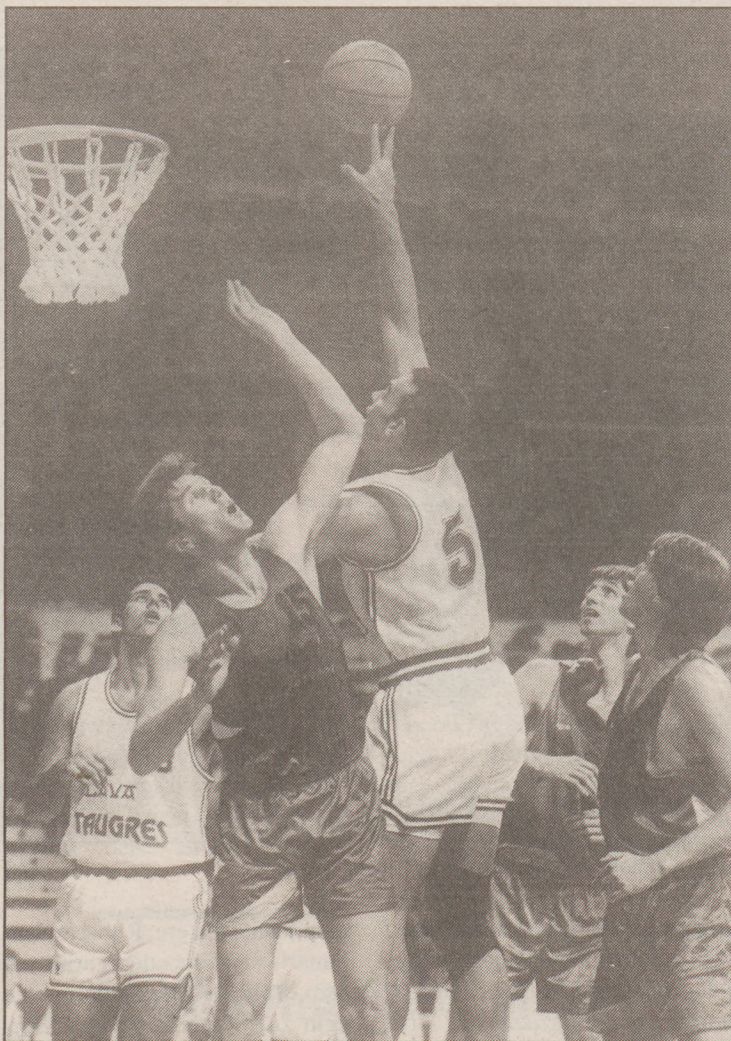
Kerejetak ezeztatu egin du Brad Sellers estatubatuarra fitxatu nahi duenik

Ramon Rivasek bihar egin dezake bere berragerpena, Taugresek OAR Ferrolen aurka jokatu duen partiduan. Puerto Ricoko jokalaria hainbat aste eman ditu kantxetatik kanpo, baina azkenik badirudi lesioa osatze bidean duela. Rivasek atzo arratsaldean egin behar zuen azken proba, jokatzeko moduan dagoen edo ez ikusi asmoz.

GASTEIZ

Biharkoa egun handia izan daiteke Taugres Baskonia taldearentzat. Hainbat aste lesionatuta eman ondoren, berragerpena egin dezake Ramon Rivasek, gasteiztarrek OAR Ferrolen aurka jokatu duten partiduan. Puerto Ricokoa duela bizpahiru aste hasi zen entrenatzen, eta jadanik osatuta dagoela esan daiteke. Herenegun goizez eta arratsaldean aritu zen lanean, eta atzo arratsaldean azken probak egitekoa zen, jokatzeko moduan dagoenentz erabaki asmoz.

Oraindik ere ez dugu proba horietan gertatutakoaren berri, baina ez dirudi kantxaratzeko arazorik izango duenik. Hori bai, minutu asko jokatzeko moduan ere ez da izango. Dena den, itxaron egin beharko da talde medikoak eta talde teknikoak zer erabakitzen duen jakin arte. Taugresek hurrengo astean Real Madriden kontra jokatu duen partidurako prest egotea da klubeko arduradunen desioa, eta ez dute gehiegizko arriskurik hartuko.

Ramon Rivasen lana erabakiorra da Taugres taldearentzat. OLALDE

Benetan albiste pozgarria izango da Iñaki Iriarte entrenatzaileak zuzentzen duen taldearentzat. Ramon Rivasek min hartu zuenetik, Gasteiko taldeak arazo handiak izan ditu barruko jokoarekin, batez ere errebotetan, eta ondorioz espero baino partidua gehiago ere galdu ditu. Horren adierazgarri Korac Kopan gertatutakoa. Pibotarekin,

esparruko jokoa asko sendotuko da, eta gainontzeko jokalariek —batez ere Joe Arlauckas— beren jokoa egiteko askatasun gehiago izango dute.

KEREJETA PIBOT BATEN BILA

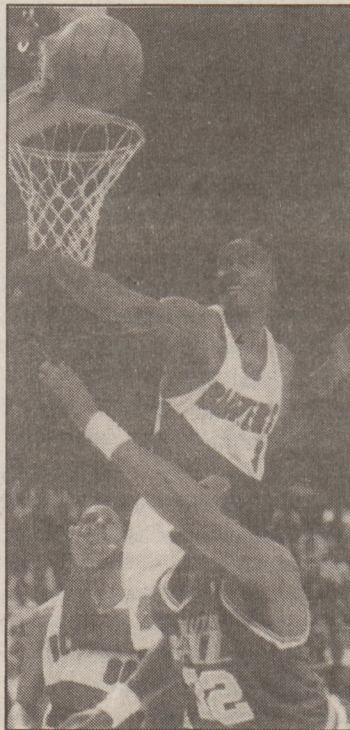
Josean Kerejeta, Saski-Baskonia-ko lehendakaria, pibot sendo baten bila ari da Estatu Batuetako merkatuan. Geor-

✓ Kerejeta: «Estatu Batuetan pibot interesgarriak aurkitzen ez badugu bakarrik segituko du Gloutxkovek Taugresen».

gi Goutxkov bulgariarrak otsailaren 10ean amaitzen du kontratua Taugresekin, eta ez du Gasteizen segitzeko aukera handirik, Kerejetak adierazitakoaren arabera. «Goutxkovek ez du maila onik eman orain arte, eta oraingoz ez dugu kontratua luzatzeko asmorik. Estatu Batuetan pibot interesgarriak aurkitzen ez badugu bakarrik segituko luke Goutxkovek taldean».

Ildo honetatik, hainbat albiste izan dira azken egunotan. EFE agentziak, herenegun azaldu zuenez, Taugresek Brad Sellers estatubatuarra fitxatu behar zuen. Kerejetak ordea, berehala gezurtatu zuen informazio hori, eta ezer ez dagoela ziurtatu zuen. Brad Sellers (29 urte eta 2.12 metro) 1986ko drafteko bederatzigarren tokian aukeratu zuen Chicagok. Bertan hiru urte jokatu ondoren, Seattle eta Minnesotan aritu zen. Iaz Greziako Aris Salonika taldean jokatu zuen, aurtan berriro ere NBAko Minnesota Timberwolves taldera itzultzeko.

Dena den, ez da hau fitxaketa posible bezala agertu den izen bakarra. NBAko taldeetan jokatzen ari diren beste pibot batzuen izenak ere aipatu dira komunikabide desberdinetan.

Cliff Robinson.

Phoenix Sunsek porrot egin zuen Clevelanden Charles Barkley gabe

NEW YORK

Phoenix Suns taldeak, Charles Barkley gabe, porrot egin zuen Cleveland Cavaliersen aurka (123-119). NBAk partidua bateko zigorra ezarri zion Barkleyri, eta hori ondo aprobetxatu zuen Lenny Wilkensek zuzentzen duen taldeak. Mark Price antolatzaileak 26 puntu egin zituen, eta Larry Nancek 20 puntu eta 15 errebote lortu zituen. Phoenixen aldetik, Richard Dumas *rookie* izan zen jokalaririk onena, 23 punturekin.

Sunsek 25-8ko marka dute denboraldi honetan, Liga osoko

onena. Dena den, urte berria ez da batere ona izan Arizonakoentzat, urtarrilean 4-4eko marka besterik ez baitute lortu.

New York Knicksek 114-91 irabazi zion Charlotte Hornets taldeari, erraz. Berriro ere, Patrick Ewing pibota erabakiorra izan zen Knicksen garaipenerako. Jamaikarrak 30 puntu, 13 errebote eta 2 txapel lortu zituen. Charlotten aldetik, Larry Johnsonek 19 puntu eta 4 errebote lortu zituen, eta Alonzo Mourning *rookie*-ak berri, 15 puntu, 12 errebote eta 5 txapel.

Portland Trail Blazersek ez zuen inongo arazorik izan Min-

neapolis bertako Timberwolves taldea gainditzeko (94-110). Cliff Robinsonek izugarrizko lana egin zuen. Ordezkoa izan arren, Robinsonek 22 puntu, 14 errebote, 8 asistentzia eta 4 txapel lortu zituen. Gainera, 3 baloi berreskuratzeko gai ere izan zen.

EMAITZAK

Boston	121	Atlanta	106
New York	114	Charlotte	91
Miami	112	Sixers	115
Cleveland	123	Phoenix	119
Minnesota	94	Portland	110
Lakers	101	Seattle	111
Warriors	120	Utah	113

FORMULA

Alain Prost.

Williams-Renault Mundialetik kanpo geratzeko arriskuan

PARISE

Williams Renault taldea eta bertako pilotuak, Alain Prost eta Damon Hill, ez dira ageri 1993ko Munduko 1 Formula Txapelketarako Nazioarteko Federazioak (FISA) argitaratu duen partehartzaileen zerrendan.

Frank Williams patroiak, iaz Nigel Mansell britainiarrarekin Munduko Txapelketa irabazi ondoren, Eraikitzaileen Elkarte-ko lehendakariari egin zion parte hartzeko eskaera, orain arte egin izan duen bezala. Baina FISARI ez zion horrela egin izen emateko epearen barruan.

Horrenbestez, Williams Renault taldeak Munduko Txapelketan parte hartzeko, gainontzeko talde guztien oneritzia jaso beharko luke. Eta dagoeneko hiru etxe aukera horren aurka azaldu dira. Otsailak 14ean estreinatuko da Hego Afrikan, Kyalamiko zirkuituan, Munduko Txapelketa; eta ordurako akordioak lortzen ez badute, erabat kaltetuta hasiko da.

PARTEHARTZAILEAK

Etxea

Etxea	Pilotua
3 Tyrrell	Katayama
4 Tyrrell	De Cesaris
5 Camel Benett.	Schumacher
6 Camel Benetton	Patrese
7 McLaren	Andretti
8 McLaren	?
9 Footwork	Suzuki
10 Footwork	Warwick
11 Lotus	Hakkinen
12 Lotus	Herbert
14 Jordan	Barrichello
15 Jordan	?
16 March	?
17 March	?
19 Larousse	?
20 Larousse	?
21 BMS Scuderia	Alboreto
22 BMS Scuderia	Badoer
23 Minardi	?
24 Minardi	?
25 Ligier	Brundle
26 Ligier	Blundell
27 Ferrari	Alesi
28 Ferrari	Berger
29 PP Sauber	Wendlinger
30 PP Sauber	Lehto

ZIKLO-KROSA

Lasarten Mundialerako txartela izango du jokoan Insaustik. J.GOYA

Izagirre Munduko Txapelketan arituko dela esan du Izkarak

BILBO

Jose Ramon Izagirre, Salgar taldeko txirrindularia Italian jokatu den Munduko Ziklo-kros Txapelketan ariko dela esan zuen atzo Txutxi Izkara selekzionatzaileak, azken egunetan entzundakoa gezurtatuz. Horrekin batera, Mikel Insausti afizionatuak ere Munduko Txapelketan parte hartzeko aukerak dituela adierazi zuen Izkarak. «Insausti kontzentratutik dago gainerako txirrindulariekin batera eta ikusi egin beharko da azkenean selekzioarekin ariko den Munduko Txapelketan. Azken karreretan ez da ondo ibili, eta ikusi egin beharko da sasoi onean dagoe-nentz».

Izagirrek berak ere gezurtatu egin du selekzionatzailearekin arazorik izan duenik. «Ez dut inolako arazorik izan Txutxi Izkara selekzionatzailearekin. Nik

argi eta garbi esan nion ezin zela kontzentrazioa joan, lan arazoak zirela eta. Horrez gain Izkarak ez dit inoiz esan selekzioetik at geratuko nintzenik. Egia da bai bestalde ez didatela orain dela bi urteko mundialetan parte hartzeagatik jaso behar nuen dirua ordaindu (150.000 pezeta). Dena den selekzioantzaileak esan didanez, guztia konponduta dago eta laster emango didate dirua».

TVEk antolatzen duen Challengearen azken lasterketa jokatu da bihar Lasarteko zirku-tuan. Izkara selekzionatzaileak esan duenez, Lasarteko lasterketan erabakiko du nor izango den, Pla, Igartua eta Cortesekin batera Italiako Munduko Txapelketan afizionatu mailan ariko dena. Mikel Insausti, Maceira eta Yus, Arabako txapelduna dira hautagaiak. Nolanahi ere, Yus da inolako zalantzarik gabe aukera handien dituen gizona.

TENISA

Pete Sampras eta Stefan Edberg indartsu ageri dira Australian

Emakumezkoetan faboritoak final hamaseirenetarako sailkatu dira

Magnus Larsson suediarren aurka set bat galdu eta aurreko egunetan bezain ondo jokatu ez arren, Pete Sampras estatubatuarra ageri da gizonezkoetan Australiako Irekia irabazteko hautagai nagusia, Jim Courier herkiea eta Stefan Edberg suediarrekin batera. Emakumezkoetan, faboritoek ez zuten huts egin atzo.

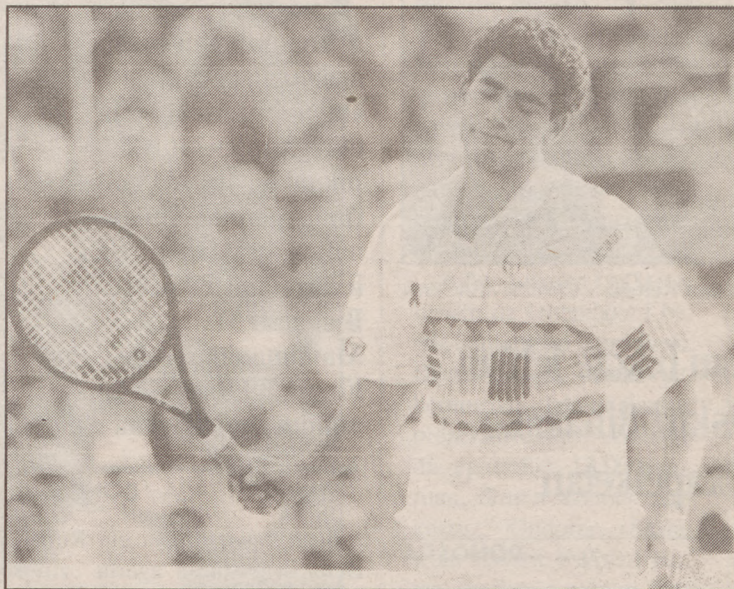
MELBOURNE

Orain arteko partidu zailena jokatu zuen atzo Pete Sampras (3) estatubatuarra Australiako Irekian, eta Magnus Larsson suediarra bigarren setean nagusi agertu arren, Samprasek denboraldiko lehen Grand Slama irabazteko faborito nagusienetakoa dela erakutsi zuen (6-3, 3-6, 6-3 eta 6-4). «Ez dut aurreko egunetan bezain ondo jokatu», adierazi zuen partidu ostean estatubatuarra, «baina partiduan sartzea lortu dut, eta horrelako neurtza gogorak ondo etorriko zaizkit hurrengo kanporaketetako». Azken partiduetan besteko sendotasunik ez zuen erakutsi Samprasek atzo, eta 13 ace lortu arren ez zen oso fin ibili sakean, zortzi falta bikoitz eginez. Nolanahi ere, boleaz segurtasun handia erakutsi zuen azken bi setetan.

Stefan Edberg (2) suediarra sakea eta bolea etengabe erabiliz, aise menderatu zuen David Prinosil txekarra (6-2, 6-0 eta 6-1), 81 minutuko lehia laburrean.

Wayne Ferreira (10), Carlos Costa (12), Malivai Washington (13) eta Alexander Volkov (16) ere sailkatu ziren.

Bezperako bero ikaragarriaren ondotik, atzo euria izan zen, eta egitaraua lau orduz atzeratu zen. Etenaldiaren ondoren, emaku-

Aurreko egunetan bezain ondo ez zuen jokatu atzo Samprasek. REUTER

mezkoetan faborito guztiek garaipena lortu zuten, eta Steffi Graf (2), Sanchez Vicario (4) eta Mary Joe Fernandez (5) dagoneko final hamaseirenetan dira.

Graf alemaniarra, ez zuen kupidarik izan eta ordubete pasatxoan kanporatu zuen Jennifer

Santrock (6-1 eta 6-1). Jennifer Capriati estatubatuarra aldiz, sukarra Florencia Labat argentinarra bezain aurkari gogorra izan zuen (6-7, 7-5 eta 6-2). Anke Huber (11), Katerina Maleeva (14) eta Magdalena Maleeva (15) ere garaile izan ziren atzo.

Istiluak Alemanian

BONN

■ Boris Becker alemaniarra Davis Kopa ez duela jokatu adierazi zuen Melbournen, aurreko kanporaketan Australiako Irekitik kanpo geratu ondoren. Aurtun, Tenislari Profesionalen Elkarteak (ATP) bi torneo gehiago jokatzera behartzen dituzte tenislari guztiak, eta Becker ez dago horrenbeste txapelketa jokatzeko prest. Jokalariak berak duela aste batzuk adierazi zuenez, munduko onena izatea da bere helburua, eta horretarako lan egingo du.

Alemanian ordea, Beckerren

adierazpenak ez dituzte batere ondo hartu. Alemaniako Tennis Federazioari (DTB) milioi bat dolar eskatu dionaren zurrumurrua ere zabaldu da. Federaziotik horrelakorik gezurtatu egin dute. «Ez da diru eskakizunik izan, ez Becker eta ez bere ordezkariaren partetik». Pentsamendu orokorra ordea Ion Tiriack, Beckerren entrenatzaile eta ordezkariak DTBren aurka jokatzeko desioa izan da jokalaria Davis Kopari uko egiteko benetako arrazoia.

Michael Stich jokalaria, argi utzi du bere jarrera. «Becker berriro selekzioa deitzen badute, nik ez dut jokatu».

XAKEA

Short eta Timman berdinduta daude zortzi partida jokatu direnean

DONOSTIA

Nigel Short eta Jan Timman xake jokalariek berdindu egin zuten Hautagaien Torneoako finalaren zortzigarren partidaren. Shortek, zuriekin jokatzen zuen, baina ez zuen abantaila hori aprobetxatzerik izan holandiarren aurka. Hasiera espainiarra erabili zuen britainiarra, baina Timmanek ondo erantzun zion eta gauzak parean joan ziren partidaren zehar. Azkenean, berdin-

keta sinatu eta amaitutzat eman zuten partida bi jokalariek.

Honenbestez, Hautagaien Torneoako finalaren zortzi partida jokatu direnean, launa puntu lortu dituzte bi jokalariek. Finala hamalau partidara jokatzen da, eta irabazten duenak munduko txapelduna izateko aukera izango du jokoan Gari Kasparov errusiarraren kontra. Txapelketa honetako bederatzigarren partida bihar jokatu dute Short eta Timmanek, 15.00etatik aurrera.

ZUBEROA

JATETXEA

Oporrak amaitu ondoren, berriro zabalik

Astero itxirik:

Igande gaua eta astelehenetan

Tf.ak: (943) 49 12 28 - 49 26 79
O I A R T Z U NAUKERAKO PIANOAK
AUKERAKO PREZIOAN

J. Bengoa

- Bulebarreko Arkupea, 20 - DONOSTIA
- Mamuteko Musika Zentroa - OIARTZUN

PILOTA

Julian Retegi. CARLOS VILLAGRAN

Lau bikote lehian Eskuz Binakako Txapelketan

X. M. / DONOSTIA

Urionaguena-Galarza, Retegi II-Tolosa, Etxaniz-Zezeaga eta Eugi-Beloki izango dira betiko enpresek antolatu duten Eskuz Binakako Txapelketa jokatu duten lau bikoteak. Aurreneko jardunaldian, urtarrilaren 30ean Bergaran, Urionaguena-Galarza eta Eugi-Beloki izango dira aurrez aurre.

Partiduen egutegia honakoa izango da: urtarrilak 31, Bergarea (ETB): Urionaguena-Galarza / Eugi-Beloki. Urtarrilak 31, Eibar: Retegi II-Tolosa / Etxaniz-Zezeaga. Otsailak 6, Iruñea (ETB): Etxaniz-Zezeaga / Eugi-Beloki. Otsailak 7, Eibar: Urionaguena-Galarza / Retegi II-Tolosa. Otsailak 13, Bergara (ETB): Urionaguena-Galarza / Etxaniz-Zezeaga. Otsailak 14, Logroño: Retegi II-Tolosa / Eugi-Beloki. Otsailak 20, Tolosa (ETB): Retegi II - Tolosa / Etxaniz-Zezeaga. Otsailak 22, Tolosa: Urionaguena-Galarza / Eugi-Beloki. Otsailak 27, Iruñea (ETB): Urionaguena-Galarza / Retegi II-Tolosa. Otsailak 28, Eibar: Etxaniz-Zezeaga / Eugi-Beloki. Martxoak 6, Bergara (ETB): Retegi II-Tolosa / Eugi-Beloki. Martxoak 13, Anoeta (ETB): Finala.

Irazola eta Beloki itxaropentsu agertu ziren material hautaketan

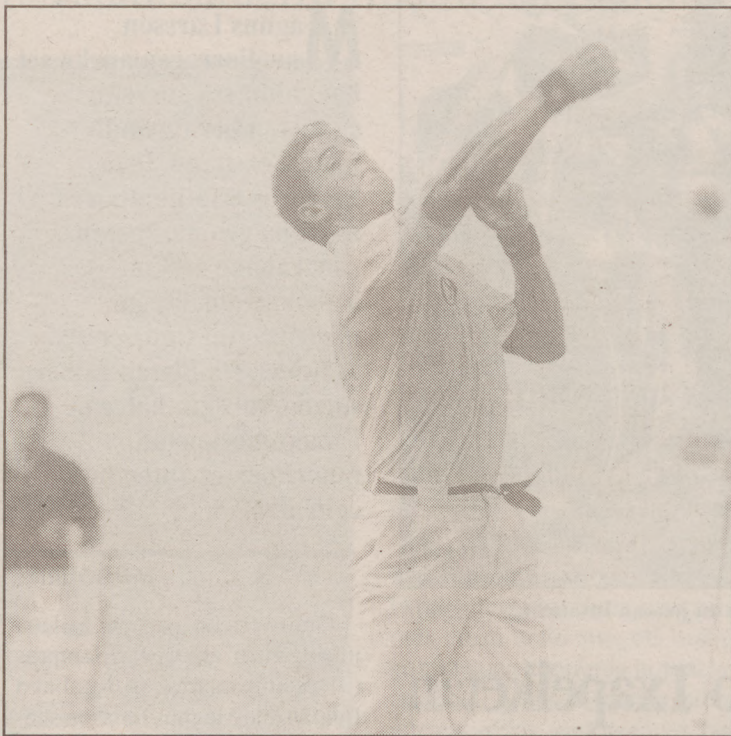
ETBk eskaintza egin dio TVEri finala bi kateek eskaintzeko

Anoetako material hautaketan gustura agertu ziren Ruben Beloki eta Juan Luis Irazola otarrean aurkitutako pilotekin. Igande goizeko finala gero eta hurbilago, nafarra eta bizkaitarra itxaropentsu daude Bigarren Mailako Manomanista irabazteko. Finala ETB eta TVEk eskaintzea litekeena da.

XABIN MAKAZAGA / DONOSTIA

Juan Luis Irazola eta Ruben Beloki gustura agertu ziren Anoetan, igandeko finalerako pilotak bereizi eta gero. Bigarren Mailako Manomanistaren finala Beloki faborito irtingo da, baina Irazolak «partidua jokatu egin behar da», adierazi zuen atzo material hautaketan, iaz irabazitako txapelari eusteko itxaropenak badituela erakutsiz. Etzi pilotekin behintzat ez du aitzakiarik izango Atxondokoak. «Materiala ona izan da, eta nik bi pilotak gustukoak hartu ditut, bat bolumen handiagokoa eta bestea normala». Irazolak 105 eta 103 gramoko pilota bana apartatu zuen, eta finalean Belokiri lanak emateko asmoa duela azpimarratu zuen. «Jende guztiak Beloki aipatzen du, faborittoa nabarmen bera dela diote, baina partidua jokatu egin behar da, eta kantxa gainean ikusiko da nor den gehiago. Nerbioek ere izaten dute horrelakoetan zeresanik, eta jokatu aurretik nik badut irabazteko itxaropena».

Ruben Belokik 104 gramoko bi pilota bereizi zituen atzo goizean Anoetan, eta Irazola bezala dagoeneko Aurreneko Mailarako txartela eskuratuta, igandean buruz buruko txapelaren bila kantxaratuko da. Jokalari gaztea izan arren esperientzia nahikoa du finaletan, eta Bartzelonako

Etzi faborito nabarmena izango da Ruben Beloki Anoetan. LEIRE ARZUAGA

Olinpiadan urrezko domina irabazi ondoren, profesionaletan arrakasta bideari jarraitzeko aukera da.

Antton Ibarrek, Belokiren botileroak, 18 urterekin burlatarrak finalaren beldurrik ez duela adierazi zuen atzo Anoetan. «Pilota politak hartu ditu, bai Rubenek eta baita Irazolak ere, eta igandean ez du zertan gaizki jokatu beharrik. Bai berak eta bai nik, itxaropen handiak ditugu txapela irabazteko».

Txapelaren defentsan aterako bada ere, Juan Luis Irazola 'aspirantea' izango da Ruben Belokiren aurkako finalean. Atxondarra ondo ezagutzen dutenek «manomanista handia» dela eta Belokiri aurre egiteko modua baduela argudiatu dute. Burlatarra, baina, beste galaxia bateko pilotaria da eta aurreneko mailako atzelariekin bikain moldatzen da, inoren beldur izan gabe. Lau t'erdian Errastiren aurka huts egin eta finaletik kanpora geratu arren, kantxa osoan eta

buruz buru dohain handiak ditu burlatarrak. Irazolak aurre egingo diola argi dago, baina bizkaitarra zenbat tanto egiteko gauza izango den ikusteke dago. 22 kartoira iristea ustekabe izugarria litzateke. Izan ere, eta Antton Ibarrek adierazi zuen bezala, «Ruben Beloki Eskuz Banakako Txapelketa nagusian inoiz izan den txapeldun gazteena bihurtu daiteke».

ETB-K ESKAINTZA TVE-RI Euskal Telebistak eskaintza egin dio TVEri, bi kateek

Irazola-Armendariz finala eskain dezaten, Konponbideak zaila zirudien arren, ETB prest agertu da emankizunaren produkzioa eta eskubide eta igorpen gastu guztiak bere gain hartzeko, berak euskaraz Euskal Autonomi Elkartearen eta TVEk erdaraz Estatuko gainontzeko lurralde guztietan nahiz nazioartean zabaltzeko. TVEk dohain hartuko luke ETBren seinalea, eskaintza onartuz gero.

LABURREAN

PARIS-DAKAR: Jean Claude Morellet zuzendari berria

Jean Claude Morellet izango da Paris-Dakar rallyko antolatzaileen burua aurrerantzean, Gilbert Sabinen ordeaz. Sabine 1986an hartu zuen proba antolatzeko erantzukizuna, Thierry Sabine bere semea istripu batean hil eta gero. Morelletek Faraoien Rallya sortu zuen 1982an, eta geroago proba horretako antolatzailea izan zen ●

CSKA Mosku taldeak Berlinen jokatuko ditu neurketak

Europako Futbol Batasunak (UEFA) CSKA Mosku taldearen eskakizuna onartu egin zuen atzo. Honen arabera, Errusiako taldeak etxean jokatu beharreko Europako Kopako hurrengo bi partidua (Marseille eta Brujasen aurka) Berlinen jokatuko dira. UEFAk partidua Moskutik kanpo jokatzera behartu zuen iaz CSKA, neguak sortzen dituen arazoak direla eta ●

BLACKHAWKS futbol taldeak ez du Mexikon jokatu

Mexikoko Futbol Federazioak «ezinezkotzat» jo du Estatu Batuetako San Francisco Blackhawks taldeak Mexikoko Ligan jokatzeko eginiko eskakizuna. «Estatutuak aldatu egin beharko lirateke, eta hori ezinezkoa da egun». San Franciscoko taldea Estatu Batuetako Ligako txapelduna izan zen 1991n, baina Mexikon jokatzeko desioa agertu du, bere herriko Liga oso kaskarra delako ●

ATLETISMOA: 1.000 dolar mundialetan parte hartzeagatik

Nazioarteko Atletismo Federazioak (IAAF) 1.000 dolar emango dizkie mundialetan parte hartzen duten atleta guztiei. Stuttgarten 1.500 atleta inguru izatea espero da, eta beraz IAAFek milioi t'erdia dolar gastatuko ditu horretan. Dena den, federazioei emango die diru horren kontrola. Erabaki honekin, boikotaren arriskua uxatu nahi du federazioak ●

PASAIKO UDALA

Pasaiako Udal Batzarreak joan den urriaren 26ko bilkuran "Ilunbe baserriari dagokion Pasaiako Plan Orokorren Elementu Aldaketa" hasieraz onartu zuen.

Planeamenduari buruzko Erregelamenduak 125. artikuluan aipatzen duenaren arabera, espediente hila beteko epean herriari erakusten da, interesatuen ustez egokia liratekeen alegazioak egin ditzaten.

Pasaian, 1993ko urtarrilaren 21ean
ALKATEA

JAIALDIK

Biharko partidua

BERGARA. 16.30. Soroa III - Andueza V / Ansotegi - Alberdi III. Ladutxe - Armendariz / Etxaniz - Aldazabal II. Gabilondo - Buenetxea / Kalonge - Garaita. **LABRIT. 16.30.** Eugi - Galarza III / Retegi II - Tolosa. Telletxea - Retegi IV / Goñi - Urrutia. **BEOTIBAR. 11.00.** Roteta - Iparragirre / Zabala - Zubillaga. Azpiroz - Soroa / Beristain - Garziarena. **EZKURDI. 16.30.** Aperribai - Olano / Madariaga - Okamika. Txikito bolibar - Arkarazo / Uriarte - Castro. Jauregi - Ando-

negi / Etxalus - Mandiola.

Igandeko partidua

ANOETA. 11.30. Bigarren Mailako Manomanistako finala: Irazola / Beloki.

ASTELENA. 16.30. Tolosa III - Galardi / Badiola - Andueza VI. Urionaguena - Martinikorena / Lejardi - Zezeaga. Intxaurren - Astarloa / Badiola II - Alberdi III.

Asteleheneko partidua

BEOTIBAR. 16.15. Arteaga - Oregi / Capellan - Andueza V. Ladutxe - Armendariz / Balerdi - Tolosa. Retegi III - Garaita / Urzainki - Buenetxea.

Festaroa 93k euskarazko emanaldi bat eskainiko dio hilero-hilero Donostiari

Oskorri taldearena izango da lehena, bihar gauean Victoria Eugenia

Donostiari hilero-hilero euskarazko emanaldi bat eskainiko dio aurten A&M promotorak, Foru Aldundiaren eta Udal Kultur Patronatuaren laguntzaz, antolaturiko Festaro 93 ekimenak. Musika izango da nagusi emanaldi horietan, baina antzerkiarekin zerikusirik duenik ere izango da tartean.

JUAN LUIS ZABALA / DONOSTIA

Iaz zabaldutako bidean pauso berriak emanez, aurten Donostian egingo den Festaroa 93 izeneko emanaldi zikloa aurkeztu zuen atzo A&M promotorak, ziklo honi babes ekonomiko emanen dion Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta Victoria Eugenia eta Antzoki Zaharreko aretoak antolatzaileen esku utzi dituen Donostiako Udal Kultur Patronatuaren laguntzaz.

Oskorri talde ezagunak bihar iluntzean Donostiako Victoria Eugenia antzokian egingo duen kantaldiak zabalduko du Festaroa 93 zikloa. Ondoren, hilero-hilero emanaldi edo ikuskari bat eskainiko da, Victoria Eugenia gehienak, Antzoki Zaharrean bat edo beste.

Musika emanaldiez gain, bestelako ikuskariak ere ikusiko dira Festaroa 93n, antzerkiarekin lotuak batipat eta euskarazkoak beti. Txomin Artola eta Amaia Zubiria, Anje Duhalde, Pello Serbielle, Olatz Zugasti eta Antonio Breschi, Benito Lertxundi eta Mikel Laboaren emanaldiez gain, Txirri, Mirri eta Txiribitonnen ikuskaria ere bere baitan hartuko du Festaroa 93k, bai eta, ezeren okerrik ez dela, Zuberoako pastoralaren emanaldia ere. «Zuberoan egindako bi emanaldiak ongi ateratzen bazaizkie, Donostiara ere etorriko direla agindu digute; ni ziur naiz ongi aterako zaiela eta Donostian ere ikusiko ditugula», adierazi zuen A&M promotora zuzentzen duen Joxean Arbelaitzek.

Urte osoko zerrenda erabat osatu gabe dago oraindik eta, aipatutakoek gain, Amaia Uranga ere Donostian kantari izatea espero du Arbelaitzek. Horretarako harremanak hasiak dira dagoneko.

«AURTENGOARI BEGIRA LASAIXEAGO» Donostia euskal musikarientzako eta euskal ikuskarientzako «plaza berezia» izan dela gogoratu zuen Arbelaitzek atzoko aurkezpenean. «Donostian emanaldiak antolatzen hasi ginenean, beldur pixka bat baguenen, beti-

Parte hartuko duten kantari eta musikarietako batzuk aurkezpenean ziren atzo.

ANDER GILLENEA

Aurtengo emanaldiak

Urtarrilak 23: Oskorri
Otsailak 6: Txomin Artola eta Amaia Zubiria
Martxoak 20: Anje Duhalde
Apirilak 17: Pello Serbielle
Maiatzak 15: Olatz Zugasti eta Antonio Breschi
Ekainak 19-20: Txirri, Mirri eta Txiribiton
Abuztuak 1: B. Lertxundi
Irailak 11: Pastoral
Urriak 23: Mikel Laboa.

* *Emanaldi guztiak Victoria Eugenia, maiatzaren 15eko izan ezik: hori Antzoki Zaharrean izango da.*

danik nahiko plaza berezia izan baita Donostia, zail samarra. Dena dela, orain arte antolatu ditugun emanaldiak oso ongi irten dira, eta aurtengoei begira lasaixeago gaudela esan daiteke».

Iazko emanaldien arrakasta

ilustratzeko, Benito Lertxundiren emanaldian gertatutakoa gogoratu zuen Arbelaitzek: 500 lagunetik gora geratu ziren sarrearik gabe. «Horregatik, sartu ezin izan zirenek beste aukera bat izan dezaten, eta Benito ikusteko gogo handia dagoela sumatzen dugunez, aurtengo egitarauan ere bere emanaldi bat sartzea erabaki dugu».

Bestalde, Donostian egindakoa eredutzat hartuz, era honetako ekimenak Bilbo, Gasteiz eta Euskal Herriko beste zenbait hiritan ere egin daitezkeela aipatu zuen Arbelaitzek, eta adibidetzat Bilbon eta Gasteizen ekainera bitartean antolatu dituzten emanaldiak jarri zituen.

Gipuzkoako Aldundiaren ordezkari gisa, Garbiñe Egibarrek iazko zikloa arrakastatsua izan zela eta aurtengoa ere hala izango delako ziurtasuna agertu zuen. Kontzertuen antolaketaz gain, iaz ere egin zen bezala, aurten ere

zenbait emanaldi grabatu eta ETBn emateko asmoa dago, Egibarrek atzo adierazi zuenez. Aurrekontuei dagokienez, 17.000.000 pezeta (850.000 libera inguru) behar izan dira dena antolatzeko.

TEATRO VICTORIA EUGENIA ANTZOKIA

OSKORRI

ba dok hamairu

13 13 13 13

Antolatzailea

A&M Kultur Promotora

Babeslea:

Gipuzkoako Foru Aldundia
Kultura Departamentua

Laguntzaileak:
Egunkaria, Radio San Sebastián,
Euskadi Irratia, Euskal Telebista

Donostiako Udala
Ayuntamiento de San Sebastián

BIHAR
LARUNBATA

Iluntzeko
10,30etan

SARRERAK SALGAI
Salneurria: 1.000 pta.
Berezia: 500 pta.

Takila orduak:
16,00/20,00

KULTUR
UDAL
PATRONATUA

Azken kanpaiak jo du Mari Errauskinentzat

Audrey Hepburn aktorea **A**herenegun gauean hil zen Suitzako Morgues herrian orain dela hilabete batzuk aurkitu zioten koloneko minbiziak jota. Hepburnek 63 urte zituen eta Unicef erakundeko enbaxadore lanak egiten zituen egun Somalia aldean. 'My fair lady', 'Ariane', 'Charade' eta beste hainbat filme ederretan hartu zuen parte gaztetan.

A. GOSTIN / DONOSTIA

Fabula baten gisakoa izan zen bere bizitza. Sissi enperatriz jaio zen, aita bankari judua eta ama holandar baronesa izanik. Zinema geroxeago egokitu zitzaion Mari Errauskinen rola bete zuen gaztetan, naziek ondasunak ostu eta hezur hutsean geratu zenean. Europarrek Marilyn garaian amesten zuten printzesa bihurtu zen gero pantaila handian. Eta urteen joan etorriak azala zimelitzen eta zimurak ateratzeari ekin zionean, printzesa behartsu egin zen Mark Twainen nobelan bezala eta Covent Gardeneko auzo zuloa jaitsi zen berriro ere pobreei loreak saltzeko. Horrelakoa izan zen azken batean 'My Fair Lady' hala errealtatean nola fikzioan. 'My Fair Lady', herenegun gauean minbiziak jota hil zen Audrey Hepburnen rol dibinoa, zenizienta modernoa, bada.

Begi handi sentsualak, gorputz estilizatua, irribarre gozoa eta zinemak inoiz eman duen gerri meherik ederrena izan ziren Givenchy jostun sonatuak jantzitako Mari Errauskin moderno honen armak. Colette idazlearen bitartez hasi zen lanean Broadwayen 'Gigi-ren' rolean, eta bere ibilera aristokratiko eta dotorezia biktoriarak aho zabalik utzi zituen ikusle gehientsuenak. Hortik aurrera etorri zena eskura izan zuen Hepburn «ttikiak», beti ere Katharine sugetzarrarekin konparatua abizenaren poderioz. Wylarren zuzendaritzapean eman zituen estreineko urratsak zinemak 'Roman Holiday' izeneko komedia atseginarekin bitartez. Hor bete zuen bizitza osorako markatuko zion lehen rola, kaleko kontuez ezer gutxirik zekien printzesa batena eginez.

PRINTZESA, BETI PRINTZESA Printzesa izan zen harrezkero zinemak eta halatsu nahi zuen errealtatean ere. Baina fikzioan eskaintzen zuen ahul-tsun argala ez zetorren bat berez bizitzan zuen korajearekin eta ekoizle batek baino gehiagok izango du gogoan oraindik, Alfred Hitchcocki eman zion desplante nabarmena: Audreyk ez zuen eszena batean bortxatua izan zedin nahi.

Urte batzuk lehenxeago, eta Wylarren agindupean lan egin ondoren, gaiztoa, maltzura eta lotsa gaiztokoa zen gizonetako batekin jarri zen harremanetan: Billy Wilder. Elkarrekin egin zuten 'Sabrina' dotorea Humphrey Bogarten ondoan. Audreyk takoirik gabeko oinetakoak eta Humphreyk plantillak jantzi behar izan zituzten bien altuerak pareka zitezen pantailan. Bogart, gogorra gogorren artean, Wilderrek aktoreei eragiten zien tratatu txarra salatu zuen handik urte batzutura, baina Audrey ez zen sekula zuzendariaren esanetara makurtu eta aurpegia jarri zion. Wilderrek harentzat prestatu zuen rola. Honela zioen esperientzia hartaz: «Audrey Hepburn korrontearen kontra igeri egiten duen salmoi baten antzekoa da. Greta Garboren ondoren ez da honelakorik izan inoiz. Ingrid Bergman, beharbada».

Printzesa izaten segi zuen fikzioan, ordea, eta errealtatea harekin uztar zezakeen printze egiazkoa topatu zuen bidean: Mel Ferrer. 'Ondine' antzerki obraren entseietan ezagutu zuten elkar eta handik gutxira ezkondu egin ziren. Fikzioak eta errealtateak bat egin zuten, gainera, eta Tolstoik ezin imajina zitzakeen Natasha eta Andreiren rola bete zituzten Vidorren 'War and Peace' nostalgikoan.

ILE HORIEN KONTRA Stanley Donen 'Funny Face' ederra egin zuen ordurako eta bere kotizazioa puntaren puntan segitzen zuen oraindik. Hollywood aktore ile hori boluptoso eta handiekin betetzen ari zen bitartean, Audrey Hepburn meheak Europa erdia konkistatu zuen bere gorputz ahul eta dotorearekin. Ikusleak eta aktoreak bere oinetara makurtu ziren: Gary Cooper dantzara ateratzako kapaz izan zen 'Ariane' samurrean —Wilderrek esan zuenez, sekula ez zuen Cooper baino baldarragorik ikusi dantzarako; George Peppard ezezik gainerakoak ere txundituta utzi zituen Tiffanys aldean Manciniren 'Moon River-en' konpasean; dramarako gaitasuna erakutsi zuen Zinnemanen 'The Nun's Story' itxian; eta guztiok aztoratzeraino eraman gintuen 'Two for the Road-en'.

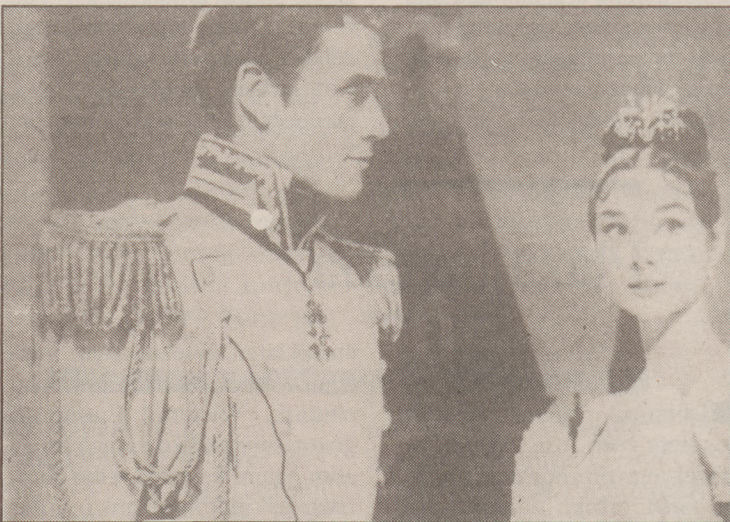
Mel Ferrerrek banandu ondoren Andrea Dotti izeneko psikiatra italiarrarekin ezkondu zen eta, bapatean, zinema ustea erabaki zuen. Kostata itzuli zen orduan pantaila handira eta psikiatrarekin banandu arte ez zuen beste antzezlanik bete. Richard Lesterrek konbentzitu zuen azkenean eta Robin eta Lady Marianen mitoa berpiztu zuen Sean Conneryekin batera. Bikote mitikoaren desmitifikazioa kontatu zuten maitasun krepuskular eta

Audrey Hepburnen edertasuna 'My Fair Lady' filmean.

Filmografia laburra

'Roman Holiday' (1953) William Wyler
'Sabrina' (1954) Billy Wilder
'Funny Face' (1954) Stanley Donen
'War and Peace' (1956) King Vidor
'Ariane' (1957) Billy Wilder
'The Nun's Story' (1958) Fred Zinnemann
'Charade' (1963) Stanley Donen
'My Fair Lady' (1964) George Cukor
'Two for the Road' (1966) Stanley Donen
'Robin and Marian' (1976) Richard Lester
'They all laughed' (1981) Peter Bogdanovic

Mel Ferrer senar ohiarekin 'War and Peace' pelikulan.

triste baten bidez, harik eta Richard Lester enamoratzera.

Zahartaroak bestelako edertasuna eman zion bere gorputz estilizatuari. Bogdanovichek 'They all laughed' komedian parte har zezan eskatu zion duela hamar urte eta Spielbergekin berari propio zuzendutako omenaldia eskaini zion 'Always-en'. Eder-tasunak ez zuen hemen ere mu-

garik Hepburnen paradisuan. Gero dena utzi eta Unicefeko enbaxadore lanetan hasi zen Egiptoan eta Somalian.

Herenegun arte. John Hustonen 'The Unforgiven' western-ean bezala, belazeetako sukarrak eragindako bakardadeaz hil da apatriden herrialdean, Chaplinen antzera. Agandean ehortziko dute.

Isiltasun sakona

AUDREY HEPBURN

Oraindik orain, iazko udazkenean idatzi zituen Audrey Hepburnek ondoko lehen hauek. Somaliari eta somaliarren egoera ezin larriagoari buruzko kezka, eta era honetako larrialdietan laguntzeko erari buruzko gogoeta biltzen dira aktore zendu berriaren lan honetan:

Hilabete luzetan izan dut Somalia buruan. Liburu ugari irakurri eta erreportaia asko ikusi nituen somaliarrek gain-gai-nean zituzten nahigabeei buruz, gerrak bertako umeengan utziko zuen arrastoari buruz. Eta dena egia bihurtu zen. Eta imajinatu genuen bezalaxe gertatzen joan zen. Hainbeste nahigaberen artean, egoera horretan lagungarri nola izan nitekeen erakutsi zidaten, munduaren begirada puntu ahaztu horretara zuzenduarazi besterik ez nuen egin behar. Zeregin horretarako prest al nengoen galdetu zidaten, eta ezetz esan nien.

(...) Arnasa hartzeko ahalegi-nak egiten zituen ume txiki bati erreparatu nion. Ezagun zuen biriketan gaitzen bat zuela. Hamalau bat urte izango zituen. Ezin nion begirik kendu. Azkenean, kuzkurtu eta hil egin zen. Ez zuten hilotza handik eraman denbora puska batean. Toki guztietan, bultxo txikiak ikusten ziren, burusi eta oihala artean bildutako haurrak ziren. Erabateko isiltasunean zeuden. Isiltasuna ezin da inoiz ahaztu. Orain esan behar dudana, kontuz esan nahi dut. Ez dut dramatikoegia agertu nahi. Baina benetan, zeure buruari galdetzen diozu ea Jainkoak ez ote duen Somalia ahaztu. Abandonatutako herria dela iruditzen zaizu, baina ez mundu guztiak abandonatutakoa. Mirari hiritar ikaragarria ari da gertatzen eta oraindik ere bada-go giza ontasunean konfidantza izaterik. Uste dut hau dela, historia osoan zehar, laguntza taldeek herri bati bizirik eusten dioten lehendabiziko aldia. Herri honetan ez baitago ez gobernurik, ez azpiegitura, ez komunikaziorik. Errepiderik ere ez dago. Mogadiscio bi militar bururen artean banatzen da aginte guztia, baina euren inguruko klanetara ez dago iristerik. Ez dago besterik. Eta ezin da esan laguntza taldeak diruarengatik daudenik han. Beren lagundu nahia nabarmena da.

(...) Ba ote dago irtenbiderik? Denborarekin izango dela sinistu beharra dugu. Gogo jarduntan ari naiz etengabe, neure kontzientzia aztertzen. Ez erortzeko, behin eta berriz diot neure buruari ez dela nire egitekoa arazo guztiei irtenbidea aurkitzea. Nire lana UNICEFi umeak salbatzen laguntzea da, ume horiek biharko egunean beren herria aldatzeko gauza diren hiritarrak izan daitezen.

Gerra karlisten garaiko garapena ikusgai San Telmon

DONOSTIA

Ormaiztegiko Zumalakarregi Museoak 'Gipuzkoa 1840-1872' izenburupean antolatutako duen erakusketa ikus daiteke atzotanik eta datorren otsailaren 14era bitartean Donostiako San Telmo museoan.

Euskal Herriak orokorrean eta Gipuzkoak bereziki aurreko mendean gertatu ziren bi gerra karlisten artean izan zituzten aldaketak eta izandako bilakaera azaltzea da erakusketa honen helburu nagusia. Kapitulu eta atal desberdinetan banatuta dago eta aduana, kapitalitatea, foruak, trenbidea edo Donostiako zabalduan izandako aldaketak erakusten ditu erakusketa honek.

Garbiñe Egibar Diputazioako zuzendariak, Gurutz Larrañaga Donostiako Udaletxeko zinegotziak eta Zumalakarregi Museoako arduradunek aurkeztu zuten garai hartako berrikuntzak eta eztabaidak biltzen dituen erakusketaaren inaugurazioa.

Horrezaz gainera, izkribu, aldizkari, liburu, ilustrazio, maketa, bertso paper eta garaian garaiko inprenta ikus daitezke San Telmon gaurtik aurrera.

Bankari ala anarkista?

Pessoaren 'El banquero anarquista' antzeztuko dute gaur Tolosan

Fernando Pessoaen 'El banquero anarquista' obra taularatuko du Abel Viton aktoreak gaur gaueko 10.30etan Tolosako Iparragirre antzokian. Javier Maqua idazle, zinemagile eta kritikariak egokitu du Pessoaen testua eta antzerki bakarriketa baten moldean eman dio. Ikusle ugari eta kritika onak jaso ditu obrak orain arteko emanaldietan.

TOLOSA

«Praktikan teoriarik bezain anarkista naiz» esanez ekiten dio Pessoaen bankari anarkistak obraren tituluak berak lehen momentutik iragartzen duen kontradikzioa justifikatzeari. Nekez irudika dezake edonork anarkista den bankaririk, baina idazle portugaldarraren imaginazio agortezinak eta umore lotsa-gaitztoak honelako egoera esperpentikoa sortu zuten luzeraz laburra baina edukinez handia eta aberatsa den entseiu honetan. Javier Maqua gizon polifazetikoak antzerki moldaketa eragin dio testuari, eta justifikazio ariketa filosofiko-eskolastikoa zirudiena, bakarriketa teatral bihurtu du Pessoaen izpiritu burleskoari errespetu izanez.

Geografias Teatro taldeko Abel Viton aktoreak antzeztuko du bakarriketa luze hau gaur gauean Tolosan eta bihar Zumarragan. Obraren izaerak astuna

Fernando Pessoa (eskuinean) 'Bankari anarkista' liburuaren egilea.

dirudi itxuraz, baina hitzaldi baten traza eman dio Javier Maquak. Horrela, bere zuzeneko emanaldiko ikusentzule den publikoaren aurrean hitz egingo du jokariak, bere hitzaldiko eta bere ikuskariko ikusleak bat egingez. Izaera horrek bestelako bizitasuna ematen dio berez ere paradoxa hutsa den egoerari. Bankari anarkistaren helburua aberastea baita, azken buruan.

Filosofia eskolastikoaren ikasketetatik hartu zuen Fernando Pessoa azken sententzia horretara iristeko aukera eman zion logika, logika ironiko eta zorrotza, bada. Portugaldarrak 1922. urtean idatzi zuen errelato labur hau eta beste zenbait ipuinekin batera eman zuen argitara. Idazlearen filosofiari erreparatu dio Maquak moldaketa egin eta obra zuzentzerakoan, logika eskolas-

tikoaren arauari, hain zuzen. Gerardo Verak prestatu du «aberrateko metodo iraultzaile» honen eszenografia.

Taldeak kontu handiz zaindu nahi izan ditu pertsonaiaren kontradikzioak, bakarriketak eskatzen duen ariketa estilo astuna eta konplexua kontuan harturik. Abel Vitonek bakar bakarrik ekiten baitio ikusleari bankariaren eta anarkistaren arteko desberdintasunak baretu asmoz. Eta dena zilegi da obran hori horrela gerta dadin, dena zilegi helburua lortzeko. Zentzu horretan, «Aberats zaitezte!» oihu eginez bankari anarkistak egiten duen gonbitea ez da batere txantxetako, bi pertsonaien soslaia egiterakoan justifikazio hutsa bilatzen baitu Pessoaen pertsonaiak liburuan eta Abel Vitonek taula gainean. Aberastea, finean.

Museorik handienek indar handiz ekin diote informatizazioari

PARISE

Munduko arte museorik garrantzitsuenak beren ondare artistikoak informatizatzen hasi dira, ondare hori katalogatzeko eta, bide batez, obrei buruzko kontsulta sakonak egiteko aukera emateko. Le Louvre, El Prado, National Gallery, British Museum, Vatikanoko museoak eta Municheko Pinakoteka dira, oraingoz, teknologi aukera berrienei ateak zabaldu dizkietenak.

CD-ROM izeneko sistemaren bidez, artelan bati buruz hainbat entziklopedia eta bildumatan agertzen diren datu guztiak jaso daitezke, bideo zinta baten neurriko disket txiki batean. CD-ROM sistema honen bitartez, segundu gutxi batzuk nahikoa dira bestela denbora luzea eta zailtasun eta oztupo ugari gainditu beharra eskatuko luketen kontsultak egiteko.

Teknologia berriek eskaintzen duten beste aukera bat, eskanerraren bitartez irudiak artxibatzearena da. Obra zaharren jatorrizko kolorea zein zen jakitea ezinezkoa da gaur egun, baina gerora begira, obrek egun duten kolorearen berri jakin ahal izango da 100, 500 urte barru ere.

NAFARROAKO AEK:

Jarauta kalea, 2-5. ezk. ☎ 22 02 13

IRUÑERRIA

Compañía kalea, 25-2. ☎ 21 27 01

ARROSADIA: Arrosadiako Euskaltegia. Larregla

kalea. ☎ 24 34 66. BERRIOZAR: Berriozarko

Euskaltegia. Artekale kalea. ☎ 30 06 02

ANTSOAIN ETA ERROTXAPEA: Xalbador

Euskaltegia. Avda. Villaba, 27-2. ☎ 12 74 08.

TXANTREA: Txantreako Euskaltegia. Monreal, 3-5.

☎ 12 97 56. ALDE ZAHARRA: Iruñezar Euskaltegia.

Nagusia, 28-5. ☎ 21 04 33. DONIBANE: Donibaneko

Gau Eskola. Auzo Elkarte. Virgen de Oskia kalea.

ITURRAMA: Iturramako Gau Eskola. ☎ 22 07 54

IRUNTZU

BURLATA: Burlatako Gau Eskola. Axular Elkarte.

La Ermita, 20. ATARRABIA: Kultur Etxea. Kale Nagusia,

57. ☎ 12 04 77. UHARTE: Udaletxea. Euskara

Zerbitzua. ☎ 33 19 01. ARRE: ☎ 12 04 77.

ZIZUR

Ipurtargi Gau Eskola. Kontzejua. ☎ 26 31 78

OLTZA

ORKOEN: Kontzejua. ARAZURI: Kontzejua.

OROBIA: Udaletxea. ETXAURI: Denok Bat elk.

NOAIN

Noaingo Gau Eskola. Kultur Etxea. ☎ 31 73 05.

BAZTAN

ELIZONDO: Elizondoko Ikastola. ☎ 58 02 56.

AGOITZALDEA

AGOITZ: Agoitzeko Ikastola. KASEDA. ZANGOTZA:

Zangotzako Ikastola.

TAFALLALDEA

TAFALLA: Kultur Etxea. Tubal kalea. ☎ 70 21 00.

ZARRAKAZTELU. AZKOIEN.

SAKANA

ALTSASU: Itsasi Euskaltegia. San Juan, 25. ☎ 46 71

63. IRURTZUN. ETXARREN. LAKUNTZA. ETXARRI.

OLAZTI. BAKAIKU.

LIZARRALDEA

LIZARRA: Beñat Etxepare Euskaltegia. Kale Nagusia,

40. ☎ 55 24 06. GARES. ANDOSILLA.

ERRIBERA

TUTERA: Harrigarai Euskaltegia. Herrerías 63-5. ☎

82 58 61. ZINTRONIKO. KORTES.

AEZKOA - ERRO

ORBAITZA. GARRALDA. AUZPERRI. AURITZ.

ERROIBAR. LUZAIDE. Informazioa: ☎ 76 00 19.

ARAITZ

ARRIBE: Herri Etxea. ☎ 51 31 55.

ULTZAMA

ULTZAMA: ☎ 30 65 03. OLAGUE.

ERRONKARI.

GERO GEROKOAK.

ORAIN

EUSKARAZ BIZI!

æk
izan euskaldun!

MATRIKULA EPEA: URTARRILAREN 31 ARTE

Sixto V.aren
garaiko obrei
buruzko
erakusketa

ERROMA

Sixto V aita santuaren irudiari eskainitako erakusketaren atea zabaltzen atzo bertan Erromako Venezia Jauregian. Aita Santu urbanista eta polemikoaren garaian eraiki eta eraitsitako obren bilduma azaldu nahi du ikusleen begi bistara erakusketak eta, arkitektura lanez aparte, musika, numismatika, eskultura eta gainerako arloetan garai horretan egindako hainbat obra aurkeztuko du 'Sixto V.aren Erroma' izenburua hartu duen erakusketa honek.

Orain dela bi urte bete zen aipatu Aita Santuaren heriotzaren laugarren mendeurrena. Ordurako prestatu nahi izan zuten hasiera batean erakusketa, baina zenbait arazo medio, bi urtez atzeratu dute Erroma goitik behera itxuraldatu zuen Aita Santuari buruzko erakusketa hau. Sixto V bost urtez izan zen aita santu eta epe labur horretan honako obra hauek egin zituen, besteak beste: San Pedro Basilikako kupula burutu, lehendik Michelangelok egindako proiektuari jarraiki; Scala Santata eta Vatikanoko Liburutegia eraiki; bere mausoleo erraldoia egin; lau obeslisko egiptiar jarri Erromako enparantza nagusietan eta Antonino eta Trajanoren garai arkuak berritu.

Erakusketako plano eta marrazkiek azaltzen duteenez, Erroma paganismoaren atzaparretatik libratzea izan zen Sixto V aita santuaren helburua, eta horren ondorioz ekin zion gurutzeak kale nagusietan egiteari.

Geronimo de Uztariz Institutuaren
buletin bikoitza dagoeneko salgai

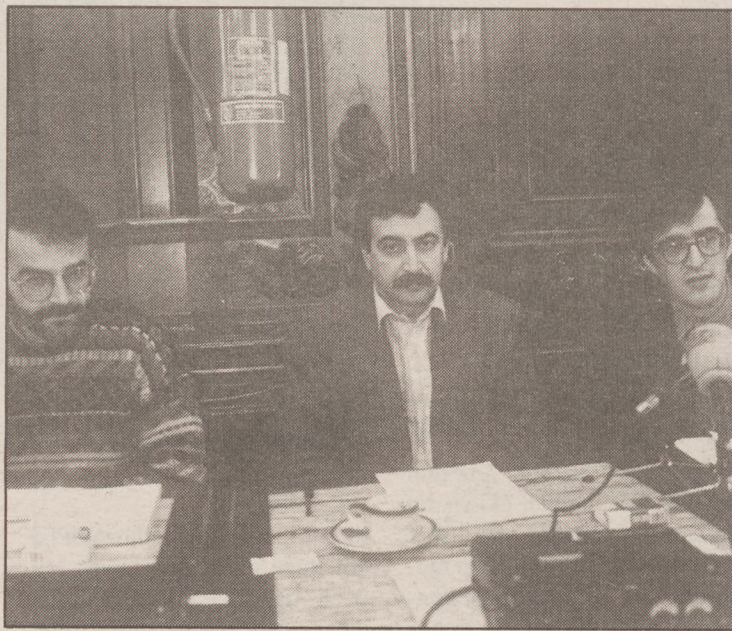
Elkarteak urte berrirako dituen asmoak plazaratu zituen atzo

Geronimo de Uztariz Institutuak bere seigarren eta zapigarren buletinak biltzen dituen ale bikoitza plazaratu zuen atzo. Nafarroako azken hiru mendeetako historia aztertzen duen elkarte honek, ikuspuntu kritiko eta berritzaileen topagune izaten segi nahi du, bere X. urteurrenaren atarian.

JUAN KRUIZ LAKASTA / IRUÑEA

Geronimo de Uztariz Institutuak, 1984ean sortu zenetik, «ikuspuntu berritzaile eta kritiko batetik abiatuta Nafarroaren historia garaikidea ikertzen ari direnen topagune izan nahi du», Mikeas Lanak atzo azaldu zenez, eta institutuak helburu horri eutsi nahi dio bere X. urteurrenaren atarian. Atzo plazaratu zuten buletin bikoitza helburu horren isla da. Joseba de la Torre institutuko kideak argitalpenak biltzen dituen lanen kalitatea nabarmendu zuen plazaratze prentsurrekoan. «Estatu espainolean argitaratzen den edozein historia aldizkariaren parekoa da, unibertsitate zein beste erakundek argitaratutakoen parekoa».

Seigarren eta zapigarren aleak bere baitan biltzen dituen buletin bikoitz honek Euskal Herria, Zaragoza eta Nafarroako unibertsitate publikoetako irakasleek eginiko lanak plazaratzen ditu, 'Nafarroako Ekonomi Historian ikerketa berriak: Antzinako Erregimenetik erregimen berrira' titulupean. Buletina irekitzen duen lana, Mario Garcia Zuñigarena da, eta duela gutxi Espainiako Ekonomi Historia Elkartearen saria jaso du gizon honek. Garciak ezezik, Angel Garcia-Sanz, Fernando Mikelarena, Mikeas Lana, Fernando Ripodas eta Ludger Meesek ere hartzen dute parte buletinean. Horretaz gain, institutuko kideek

Geronimo de Uztariz Institutuak ale bikoitza kaleratu du. JOXE LACALLE

✓ Institutuak, epe luzera, euskal historiografiaren ardatz berritzaileak finkatzen dituen eztabaida bultzatu nahi du.

azken urtean argitaratutako liburuen inguruko aburuak plazaratzen ditu buletinak, eta gainera, interes handiko agiri historikoak, Iosu Txuek aukeratutakoak.

URTE
BERRIAK
DAKARRENA

Historialari gazteek ikerkuntzan haien lehen esperientziak eduki ditzaten, institutua historialari gazteen arreta erakartzen saiatzen da. Arlo honetan aurrera egin ahal izateko, 92an historiaren ikuspuntu metodologiko eta teoriko batetik abiatuta 80ko hamarkadako Euskal Herriko historia aztertzea helburutzat zuen ikastaroa hasi zuen institutuak. Iaz bi jardunaldi egin ziren, eta aurren aurrera segituko du ikastaroak. Epe luzera

begira, Geronimo de Uztariz Institutuak nafar historiografiaren eta beraz, euskal historiografiaren ardatz berritzaileak finkatzen dituen eztabaida bultzatu nahi du. Horretaz gain, 1991ko apirilean institutuak antolatu zuen jardunaldien egunkaria aurren argitaratuko dute, 92ak ekarri zituen laguntza murrizketak direla medio.

Iaz ekintza mota berri bati ekin zion institutuak, eta ikerketa taldeen sorrera bultzatu zuen, bi hain zuzen ere, eta aurren horiekin aurrera segituko du. Ikerketa hauek Nafarroako Gobernuaren eta beste erakunde batzuen dirulaguntzen bidez aurrera ateratzen dira, eta hiru urte iraute dute. Talde batek Domingo Gallegoren gidaritzapean 'Nekazarien lanaren ustiapena eta lurraren jabetza Nafarroan XIX. eta XX. mendeetan' lanari ekin zion iaz. Beste talde batek Emilio Majueloren ardurapean 'Karlismoa eta nafar nekazarien arteko erlazioak XIX. mendearen amaieran' ikerketa lana hasi du. Azkenik, aurren beste bat sortu dute Jesus Ramosen inguruan 'Psikiatriaren historia Nafarroan XIX. mendearen amaieran eta XX.aren hasieran'.

LABURREAN

TXILLARDEGIren
'Antigua 1900-en'
2. argitalpena

Jose Luis Alvarez Enparantza 'Txillardegiren' idazlearen 'Antigua 1900' liburuaren gaztelarazko bertsioaren bigarren argitalpena aurkeztuko dute gaur, eguerdiko 13.00ean, Donostiako Dr. Camino liburutegiko Serapio Mujika aretoan. Historia Donostiarreko Dr. Camino Institutua da 'Antigua 1900' liburuaren argitalpenaz arduratu dena. ●

SAVATERek saiakera
bilduma bat
zuzenduko du

Fernando Savater idazle eta pentsalariak, berak zuzendu eta Tusquets argitaletxe katalanak argitaratzen duen 'A Mejor Vida' izeneko saiakera bilduma aurkeztu du. Enrique Gil Calvoren 'Los placeres. Extasis, prohibición y templanza' eta Vicente Verduren 'Nuevos amores, nuevas familias' dira Savaterrek zuzenduriko saiakera bilduma hau zabaltzen duten liburuak. ●

PAVAROTTIri
koadroak plagiatu
izana leporatu
diote

Mary Hicks marrazkilari eta pintoreak, berak egindako lan batzuk plagiatu izana leporatu dio Pavarotti tenore italiar ezagunari. Pavarottiren 'Venezia', 'Casa Florita' eta 'Parigi' izeneko lanak, berak egindako zenbait ilustrazioen kopiak baino ez dira, 87 urte beteak dituen Mary Hicksen aditzera eman duenez. ●

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

Underground-en hitz eginez ikasten da. Hain erraz
2. lau hilekoaren hasiera

- Hasberriak! Ingeles erabilgarri eta praktikoa hasiera-hasieratik.
- Beste mailak. Badakizula zerbait ingelesez? Bada hemen arindu eta hobetu ezazu.

Elkano 8 behea.
Donostia. Tel. 420831

LEIOAKO
UDAL EUSKALTEGIAK

Lan-poltsa osatzeko irakasleak behar ditu. Curriculumak. Iparragirre Etorbidea, 78 (LEIOA) helbidera bidali hilak 29a baino lehen.

31 x 10 mm

EGUN BAT 520pta/211
ASTEBETE 2.600 pta/1041
BI ASTE 4.400 pta/1801
HILABETE 6.800 pta/2751

31 x 15 mm

EGUN BAT 1.040 pta/421.
ASTEBETE 5.100 pta/2081.
BI ASTE 9.000 pta/3601.

31 x 33mm

31x33
MODULO A

EGUN BAT 2.100 pta/841
ASTEBETE 10.200 pta/4161
BI ASTE 18.000 pta/7201
HILABETE 25.000 pta/1.0101

31 x 33ko
BI MODULO

EGUN BAT 4.200 pta/1681
ASTEBETE 20.400 pta/8321
BI ASTE 36.000 pta/1.4401
HILABETE 50.000 pta/2.2001

31 x 33ko
LAU MODULO

EGUN BAT 8.400 pta/3361
ASTEBETE 40.800 pta/1.6641
BI ASTE 72.000 pta/2.8801
HILABETE 100.000 pta/4.0401

31 x 33 mm
LAU MODULO

EGUN BAT 8.400 pta./336 l.
ASTEBETE 40.800 pta./1.664 l.
BI ASTE 72.000 pta./ 2.880 l.
HILABETE 100.000 pta./ 4.040 l.

MENDI IRTEERAK

● TOLOSA

Deba eta Zumaiara ibilaldia antolatu du Alpino Uzturre elkar-teak urtarrilaren 24rako. Informazio gehiago Elkartearen egoitzan (Gudari, 5 behe) edo ☎ 65 27 89 telefonora deituz.

M U S I K A

● BARAKALDO

Urtz eta Zarama taldeek kontzertua eskainiko dute San Bizente auzoko plazan 23.30etan.

● BILBO

San Inazio eta Ibas Ama abesbatzak kontzertua eskainiko dute Bidebarrietako Liburutegian 20.15ean.

● ELORRIO

All Nighters Arriola Kafe Ate-neoan 23.00etan.

● GASTEIZ

Laudioko Santa Lucia Abesbatzak kontzertua eskainiko du Araba Kultur Aretoa 20.00etan.

'Doña Francisquita' zarzuela Principal Antzokian 22.30ean.

ERAKUSKETAK

● ANGELU

Pompidou Galeria. Henri Lauga margolariaren erakusketa. Urtarrilaren 30era arte.

● BASAURI

Kultur Etxea. Fernando Lazaro Belloren lanak. Urtarrilaren 27ra arte.

● BEASAIN

Kultur Etxea. Rosa Mª Gullonen pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● BILBO

Arte Ederretako Museoa. 'Adquisiciones de carteles antiguos' erakusketa eta K.H. Hödickeren 36 pintura lan. Urtarrilaren 31era arte. Cuatro Direcciones argazki erakusketa. Urtarrilaren 31ra arte.

Arteta. Potxo Onandiaren 'Respirar en Bilbao' pintura erakusketa. Bihar amaituko da.

Rekalde. T. Smithen eskulturak. Urtarrila osoa.

Torres. Fabeloren akuarelak. Urtarrilaren 30ra arte.

Vanguardia. Zaldunbideren lanak. Urtarrilaren 31era arte.

Windsor. Jon Mikel Euba, Itziar Okariz, Paco Polan, Anabel Quincoces, Sonia Rueda, Santi-Saiz eta Rita Sixtoren erakusketa kolektiboa. Urtarrilaren 31era arte.

San Frantzisko auzoko Kultur-Bar elkarte. Alberto Martinezen eskulturak. Otsailaren 4ra arte.

● DONOSTIA

San Telmo Museoa. Abangoardia Aretoa Ricardo Iriarteren argazkiak. Otsailaren 7ra arte. 'Imajina ezazu Euskadi' lehiaketan saritutako pintura eta argazkiak. Otsailaren 2ra arte.

Diozesiaren Museoa (Amara Berri). '14 imágenes navideñas de Gipuzkoa' erakusketa. Urtarrila osoa.

Garibai Aretoa. Tomas Hernandez Mendizabalen pinturak. Urtarrilaren 29ra arte.

Arrasate Aretoa. Yoshiyasu Zenitaren pinturak. Gaur azken

eguna.

El Muro taberna (Sagues auzoa). Ramos Okarizen olioak eta marrazkiak. Otsailaren 2ra arte.

● ERRETERIA

Xenpelar Etxea. 'Fototeca Kutxa 1915-1930' argazki erakusketa. Urtarrilaren 30era arte.

● GASTEIZ

Trayecto. Marisa Fernandezek eskulturak. Martxoaren 6ra arte.

Olagibel. Fernando Callejaren pinturak. Urtarrilaren 28ra arte.

Caruso kafetegia. Michel Villaverderen oleoak. Otsailaren 6ra arte.

Espacio 40. Pintura erakusketa kolektiboa. Urtarrila osoa.

Artelarre. 'Alava vista por sus pintores' pintura erakusketa. Urtarrilaren 28ra arte.

Exposiciones. 'Vitoria pintada por los rusos' eta 'Flores, bodegones, paisajes y marinas' pintura erakusketa. Urtarrila osoa.

CM2. Julio Hernandez Grimaren pinturak. Otsailaren 6ra arte.

San Prudencio. Pilar Albajar eta Antonio Altarribaren argazkiak. Urtarrilaren 31ra arte.

Pajarita. Juan Armentiarren argazki erakusketa. Urtarrilaren 31ra arte.

Luis de Ajuria. Juan Mieg-en pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● GETXO

Algortako Kultur Aretoa. Jose Luis Perez Diez pintorearen omenezko erakusketa kolektiboa. Urtarrilaren 30era arte.

● LEGAZPI

Kultur Etxea. 'Kolorerako bidaia' erakusketa: Amable Arias, Daniel Vazquez Diaz, Carlos Añibarro, Jesus Montes Iribarren eta Bonifacio Alonsoren lanak. Urtarrilaren 31ra arte.

● MUNGIA

Torrebillera Kultur Etxea. Joaquin Lara eta Carmeloren pinturak. Urtarrilaren 31ra arte.

● ORDIZIA

Barrena Kultur Etxea. Iñaki Epelde eta Jose Luis Longaronen pinturak. Gaur azken eguna. Tren maketen erakusketa. Urtarrilaren 24era arte.

● ZARAUTZ

Sanz-Enean Diputazioaren 'Ikusten Ikastea' erakusketa. Otsailaren 4ra arte.

ZINEMA-BIDEOA

● BILBO

'Au pays des basques'. 1930. urtean eginiko euskal zinemagintzako lehen pelikula soinuaduna. Foru Aldundiko Artxiboan 19.30ean.

'Die moral der Ruth Halbfass'. Zuzendaria: Volker Schlöndorff. Arte Ederretako Museoa 17.00etan.

● GASTEIZ

'Un soplo en el corazón'. Zuzendaria: Louis Malle. Luis de Ajuria aretoa 20.00etan.

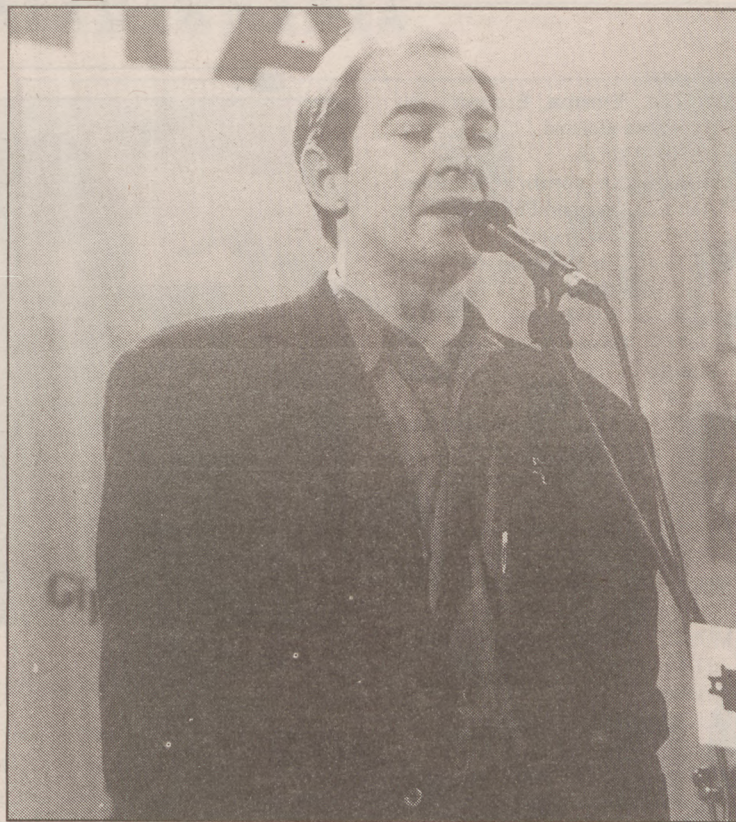
● GETXO

'Night on earth' filmea eta 'Café y cigarrillos' laburmetraia. Zuzendaria: Jim Jarmusch. Getxo Antzokian 22.00etan.

● IRUÑEA

Hal Roach-en omenezko zikloa. Nafarroako Museoa 19.30ean.

● MUNGIA

JUAN EGAÑA

Bertso afaria Elgoibarren

Eguberriak zirela eta, bertso afari nahiz bertso saio eskas izan badira ere, urtarrila aurrera doan ehinean Euskal Herriko plaza eta elkarateak animatuz doaz. Elgoibarren, Andoni Egaña, Mikel Mendizabal, German Meababasterretxea eta Jesus Mari Irazu bertso-tan arituko dira Kimetz elkartean egingo den afariaren ondoren.

'Noches de Harlem'. Torrebillera Kultur Etxean 19.00etan.

'Yo, tú y mamá'. Torrebillera Kultur Etxean 17.00etan.

● TUTERA

'Cuento de invierno'. Zuzendaria: Eric Rohmer. Versalles Zinema 20.15ean.

BESTELAKOAK

● DONOSTIA

Jose Luis Alvarez Enparantza 'Txillardegiren 'Antigua 1900' liburuaren aurkezpena Camino Doktorea Liburutegian 13.00etan.

● ERRETERIA

Lau Haizetara Euskaldunon Elkarteak urtarrilaren 29an egingo duen lehen ostiral kulturalaren barnean ospatuko den danborradarako deialdia zabaldu du. Entseuak Agustina auzoko Auzo Elkartearen diru astearte eta ostegunetan 19.30etik aurrera.

● ORDIZIA

Malabarismo ikastaroak ostiraleroko Gaztetxean 19.00etan.

● ZARAUTZ

Malabarrak: pilotak, mazak, diabolok, monozikloa... Ikastolako gimnasialekuan asteazkenero 20.30etik aurrera.

JARDUNALDIAK

● BEASAIN

Lorezaintza ikastaroa Loinazpe Ikastxean otsailaren 4tik 11ra arte. Informazio gehiago Udaletxean.

● BILBO

Dantza klasikoko ikastaroa Jacqueline Arenal Kubako Balet Nazionaleko dantzari ohiaien eskutik. Ikastaroa urtarrilaren 25ean hasikoda. Informazio gehiago La Fundición Danza Taller elkartearen egoitzan (Ramon y Cajal, 39, 2. Deustu).

● DONOSTIA

Hirugarren Adinekoen jardun-

naldiak. 'Edadetuen istripuak eta erorketak' hitzaldia Arrasate kaleko Kutxaren Aretoa 17.00etan.

Irakasle Elkartearen Psikopedagogia ikastaroak. Mª Jesus Urangaren hauraren garapen psikologikoari buruzko ikastaroa otsailaren 12tik aurrera. Marian Gojenolaren psikomotrizitate ikastaroa urtarrilaren 23tik aurrera. Informazio gehiago Amezketarren Plaza, 12, 8. F. helbidean eta telefono zenbaki honetan: ☎ 45 51 00.

BERTSOLARITZA

● ASTIGARRAGA

Bertso afaria. Bertsolariak: Iñaki Murua, Millan Telleria eta Jokin Sorozabal. Guruzeta sagardotegian 21.00etan.

● BARAKALDO

Bertso afaria. Bertsolariak: Esti-txu Arozena, Iratxe Ibarra eta Ainhoa Munitxa. San Bizente auzoko Mukusulubako eskolan 21.30etan.

● BERRIZ

Bertso saioa. Bertsolariak: Unai Iturriaga eta Igor Elortza. Kultur Etxean 22.00etan.

● LEMOA

Bertso afaria. Bertsolariak: Jon Lopategi eta Xabier Amuriza. Arraino auzoan 21.00etan.

● ELGOIBAR

Bertso afaria. Bertsolariak: Mikel Mendizabal, Andoni Egaña, German Meababasterretxea eta Jesus Mari Irazu. Kimetz elkartean 21.30ean.

ANTZERKIA

● PASAI ANTZO

'Todo bajo clowntról'. Oihulari Kl^e ki taldeak musika, dantza eta inprobisazioak taularatuko ditu Kultur Etxean 21.30ean.

● TOLOSA

'El banquero anarquista' Fernando Pessoa idazle portugaldarraren antzezlanaren iparragire Antzokian taularatuko da 22.30etan.

EUSKAL IRRATI TELEBISTAK AURKEZTEN DU

oskorri

badok hamahiru

Teatro VICTORIA Urtarrilaren 23an Gaueko 10,30etan

EUGENIA Larunbatarekin

13 13 13 13

ZINEMATOKIAK

A R A B A

● GASTEIZ

AZUL 1. 'Mujer blanca soltera busca'. Akt: Birget Fonda / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

AZUL 2. 'Reservoir dogs. (Perros encerrados)'. Zuz: Quentin Tarantino / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'Todas las mañanas del mundo'. Akt: Gerard Depardieu / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'El beso del sueño'. Akt: Maribel Verdu / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

MIKELDI. 'La Bella y la Bestia' / 17.30.

MIKELDI. 'La sombra del lobo'. Akt: Lou Diamond-Phillips / 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder, Anthony Hopkins / 17.30 - 20.00 - 22.30.

MIKELDI. 'Algunos hombres buenos'. Akt: Tom Cruise / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma / 17.30 - 20.00 - 22.30.

B I Z K A I A

● BILBO

ASTORIA. 'Sneaker. (Los fisgonas)'. / 17.00 - 19.45 - 22.15.

AVENIDA. 'El guardaespaldas'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AVENIDA. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'La bella y la bestia'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'Sneaker. (Los fisgonas)'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.

AVENIDA. 'Alerta Máxima'. Akt: Steven Seagal / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AVENIDA. 'Belle epoque'. Zuz: Fernando Trueba / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.

AYALA. 'El ojo público' / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

CAPITOL. 'Dracula de Bram Stoker'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

CAPITOL. 'El guardaespaldas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

CAPITOL. 'Algunos hombres buenos'. Akt: Jack Nicholson, Tom Cruise / 17.00 - 19.45 - 22.30.

CAPITOL. 'Los fisgonas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

COLISEO ALBIA. 'The reflecting Skin'. (La piel que brilla). Zuz: Philips Ridley / 17.30 - 19.45 - 22.00. (Jatorrizko bertsioan) 18 gorak.

CONSULADO. 'Alerta máxima'. / 17.30 - 20.00 - 22.15.

GRAN VIA. 'Una extraña entre nosotros'. Zuz: Sidney Lumet. / 17.45 - 20.00 - 22.15.

IDEALES 1. 'Alerta máxima'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 2. 'Dracula de Bram Stoker'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 3. 'Reservoir dogs'. Zuz: Quentin Tarantino / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

IDEALES 4. 'Una monja de cuidado'. / 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 5. 'El guardaespaldas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 6. 'La bella y la bestia'. Walt Disney / 17.30 - 20.00 - 22.30.

IDEALES 7. 'Belle epoque' / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

IDEALES 8. 'Algunos hombres buenos'. / 17.00 - 19.45 - 22.30.

MIKELDI. 'El beso del sueño'. Akt: Maribel Verdu / 17.30 - 20.00 - 22.30.

18 gorak.

MIKELDI. 'Europa, Europa'. Zuz: Agnieszka Holland / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MIKELDI. 'La sombra del lobo'. Akt: Lou Diamond-Phillips / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 1. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 2. 'Diario de un asesino a sueldo'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

MULTI 3. 'La muerte os sienta tan bien'. / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

MULTI 4. 'Un lugar en el mundo'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

MULTI 5. 'Ellas dan el golpe'. / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

MULTI 6. 'Lunas de hiel'. / 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

MULTI 7. 'El último Mohicano'. / 11.15 - 17.15 - 19.45 - 22.30.

13 gorak.

MULTI 8. 'Belle epoque'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

VISTARAMA. 'El juego de Hollywood'. Zuz: Robert Altman / 17.45 - 20.00 - 22.15. 13 gorak.

X ARETOA 1. 'El sexo de la mujer Dragón'. / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

X ARETOA 2. 'Mega Pits'. / 11.30 - 15.15 - 16.45 - 17.45 - 19.00 - 20.15 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

● ALGORTA

GUREA. 'Solo en casa 2'. / 17.30 - 19.30.

● AREETA

GRAN CINEMA. 'Sister Act'. / 17.30 - 22.00.

● BARAKALDO

DUPLES A. 'Ellas dan el golpe'. / 17.30 (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.

DUPLES B. 'Los fisgonas'. / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.

● DURANGO

ZUGAZA. Ez dago emankizunik.

● ELORRIO

ARRIOLA. Ikus musika.

● GERNIKA

GERNIKA. 'The Commitments'. / 20.00. 13 gorak.

● LEKEITIO

ANTZOKI. Ez dago emankizunik.

● ONDARROA

BIDE ONERA. 'Soldado universal'. / 18.30 - 22.15.

● SESTAO

AMEZAGA. 'Solo en casa 2' / 20.00.

● ZORNOTZA

UDAL ANTZOKIA. 'Mujer blanca soltera busca'. / 19.30.

G I P U Z K O A

● DONOSTIA

AMAIA. 'La ciudad de la alegría'. / 17.30 - 19.30 - 22.30.

ASTORIA 1. 'Alerta máxima'. Zuz: Andrew Davis. Akt: Steven Seagal / 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 2. 'En nombre de Caín'. Zuz: Brian de Palma. / 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 3. 'Sneakers. (Los fisgonas)'. Zuz: Phil Alden Robinson. / 17.00 - 19.30 - 22.15. 7 gorak.

ASTORIA 4. 'La sombra del lobo'. Zuz: Jacques Dorfmann. / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 5. 'Ciudadano Bob Roberts'. Zuz: Tim Robbins. / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 6. 'Belle Epoque'. Zuz: Fernando Trueba. Akt: Maribel Verdu / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ASTORIA 7. 'Las mejores intenciones'. Zuz: Bille August. / 17.30 - 21.30. 13 gorak.

'Qiu Ju, une femme chinoise'

1992ko Veneziako Zinemaldian Urrezko Lehoia irabazi zuen Zhang Timouren 'Qui Ju, une femme chinoise' filmea Baionan dago ikusgai egun hauetan. Horrez gain, Gong Li aktoreak emakumezkoen interpretazio onenagatik saria eskuratu zuen. Zhang Timouren laugarren pelikula hau gaur egungo Txinan kokatzen da, beste hirurak ez bezala. Emakume baten istorio gogorra kontatzen da bertan. Umorea ere agertzen da, umore tragikoa batzuetan.

PETIT CASINO 1. 'El último Mohicano'. Zuz: Michael Mann. Akt: Daniel Day-Lewis, Madeleine Stowe / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

PETIT CASINO 2. 'Sister act (Una monja de cuidado)'. Zuz: Emile Ardolino. Akt: Whoopi Goldberg / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

PETIT CASINO 3. 'La bella y la bestia'. / 16.45 - 18.45 - 20.45. 'Un lugar en el mundo'. Zuz: Adolfo Aristarain / 22.45.

PRINCIPE. 'El guardaespaldas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

TRUEBA 1. 'Algunos hombres buenos'. Zuz: Rob Reiner. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

TRUEBA 2. 'Toto el heroe'. Zuz: Jacobo Van Dormael. / 17.15 - 20.00 - 22.45. (Jatorrizko bertsioan). 13 gorak.

ANTZOKI ZAHARRA. 'Balada de benito' (laburmetraia) eta 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

VICTORIA EUGENIA. Ez dago emankizunik.

SAVOY. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder, Anthony Hopkins, Keanu Reeves / 17.00 - 19.45 - 22.30.

● ARRASATE

ALAI. 'Más pelas'. / 19.00 - 22.00.

● AZKOITIA

BAZTARTXO. 'La villa de los vienes'. / 22.00.

● AZPEITIA

SOREASU. 'Solo en casa 2' / 22.00. ZELAITXO. 'Indochina' / 22.00.

● BERGARA

NOVEDADES. 'La sombra del lobo'. / 22.30.

● DEBA

ZUBELTZU. 'Morir todavía'. / 19.30 - 22.30.

● EIBAR

UNZAGA. 'El guardaespaldas'. / 19.30 - 22.15.

RIALTO. 'Ellas dan el golpe'. / 19.30 - 22.15.

● ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● IRUN

AVENIDA. 'El último mohicano'. / 17.00 - 19.30 - 22.15.

BIDASOA. 'El sótano del miedo'. / 17.00 - 19.30 - 22.15.

● LEGAZPI

LATXARTEGI ARETOA. Ez dago emankizunik.

● LEGORRETA

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● MUTRIKU

EDERRENA. Ez dago emankizunik.

● OÑATI

SANTA ANA. 'Un hoizante muy lejano'. / 22.30.

● ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. 'La ciudad de la alegría'. / 22.15.

● TOLOSA

IPARRAGIRRE. Ikus antzerkia. LEIDOR. 'El guardaespaldas'. / 22.30.

● ZARAUTZ

MODELO. 'Más pelas'. / 19.30 - 22.15.

● ZUMARRAGA

ITZALON. Ez dago emankizunik.

L A P U R D I

● BAIONA

ATALANTE. 'Léolo'. Zuz: Jean Claude Lauzon / 22.30.

ATALANTE. 'Un coeur en hiver'. Zuz: Claude Sautet / 20.30.

ATALANTE. 'Beignets de tomates vertes'. / 16.00.

ATALANTE. 'Grock'. Zuz: Carl Boese / 18.30.

MARINE PLUS. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Bodyguard'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner, Whitney Houston / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'La crise'. Zuz: Coline Serreau. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Sister act'. Zuz: Emile Ardolino. Akt: Whoopi Goldberg / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'La mort vous va si bien'. Zuz: Robert Zemeckis. Akt: Meryl Steep / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE. 'Une journée chez ma mère'. Zuz: Dominique Cheminal. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN PLUS. 'Et au milieu coule une rivière'. Zuz: Robert Redford. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUVAN. 'Arizona Dream'. Zuz: Emir Kusturica. Akt: Johnny Deep, Jerry Lewis / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Qui ju une femme chinoise'. Zuz: Zhang Yimou. Akt: Gong Li / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Les experts'. Zuz: Phil Alden Robinson. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Des hommes d'honneur'. Zuz: Rob Reiner. Akt: Tom Cruise / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN. 'Maman j'ai encore rate l'avion et je suis perdu dans New York'. Zuz: Chris Columbus.

-Akt: Maclaulay Culkin / 14.30. 'Une étrangère parmi nous'. Zuz: Sidney Lumet / 19.45 - 22.15.

● DONIBANE LOHIZUNE

PERGOLA 1. Ez dago emankizunik. PERGOLA 2. Ez dago emankizunik.

● HENDAIA

VARIÉTÉS. 'Les nuits fauves'. Zuz: Cyril Collard / 21.00.

● KANBO

AIGLON. 'Jeux de guerre' / 20.30.

● MIARRITZE

ROYAL. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. / 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Le petit prince a dit'. Zuz: Christine Pascal. Akt: Richard Berry, Anemone / 15.00 - 21.00.

ROYAL. 'Bodyguard'. Zuz: Mick Jackson. / 15.00 - 21.00.

N A F A R R O A

● IRUÑEA

GOLEM. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola. Akt: Gary Oldman, Winona Ryder / 17.15 - 19.45 - 22.30.

GOLEM. 'Belle epoque'. Zuz: Fernando Trueba. Akt: Gabino Diego, Jorge Sanz / 17.30 - 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'La sombra del lobo'. Zuz: Jacques Dorfmann. Akt: Donald Sutherland, Lou Diamond Phillips / 17.30 - 19.45.

GOLEM. 'Un lugar en el mundo'. Zuz: Adolfo Aristarain / 22.30.

GOLEM. 'La bella y la bestia'. Walt Disney / 17.30.

GOLEM. 'El último Mohicano'. Zuz: Michael Mann. Akt: Daniel Day-Lewis, madeleine Stowe / 20.00 - 22.45.

GOLEM. 'El guardaespaldas'. Zuz: Mick Jackson. Akt: Kevin Costner, Whitney Houston / 17.15 - 19.45 - 22.30.

GOLEM. 'Jamon Jamon'. Zuz: Bigas Luna. Akt: Stefania Sandrelli, Anna Galiena, Penelope Cruz / 17.30 - 20.00 - 22.45.

ITURRAMA. 'Solo en casa 2' / 17.30 - 20.00 - 22.30.

ITURRAMA. 'Ellas dan el golpe'. Zuz: Penny Marshall. Akt: Tom Hanks, Geena Davis, Maddona / 17.30 - 20.00 - 22.30.

ITURRAMA. 'Boomerang. El principe de las mujeres'. Zuz: Reginal Hudlin. Akt: Eddie Murphy, Robin Givens / 17.30. 'Lunas de hiel'. Zuz: Roman Polanski. Akt: Emmanuelle Seigner / 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ITURRAMA. 'El niño que gritó puta'. Zuz: Juan Jose Campanella / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

CARLOS III. 'Sneakers'. Akt: Robert Redford, Sidney Poitier / 17.15 - 19.45 - 22.30.

PRINCIPE DE VIANA 1. 'Dracula'. Zuz: Francis Ford Coppola / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 2. 'Algunos hombres buenos'. Zuz: Bob Reiner. Akt: Tom Cruise, Jack Nicholson, Demi Moore / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'Sister act'. Akt: Whoopi Goldberg / 17.30. OLITE. 'El ojo público'. Zuz: Howard Franklin / 20.00 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'El juego de Hollywood'. / 17.30 - 20.00 - 22.30.

OLITE. 'El guardaespaldas'. Akt: Kevin Costner, Whitney Houston / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

OLITE. 'La bella y la bestia' / 17.30 - 20.00 - 22.30.

N A F A R R O A B E H E R E A

● DONAPALEU

ARGITZE. 'Maman j'ai raté l'avion' / 21.00.

● DONIBANE GARAZI

VAUBAN. Ez dago emankizunik.

Z U B E R O A

● MAULE

MAULE BAITHA. 'La crise' / 21.00.

Sortu

08.32

Gorde

18.21

URTARRILA

22

OSTIRALA

Ilberri

HOROSKOPOA

UXUE AGIRRE

ARIES
martxoak 21 — apirilak 20
Lorazaintza ikastaroa egitea hobe duzu, belarra ez da motozerraz ebakitzen.

TAURUS
apirilak 21 — maiatzak 20
Sudurra malgua duzu, eta belarra, eta eskuak... txikilezko gizaki bihurtu zara!

GEMINI
maiatzak 21 — ekainak 20
Zer teoria da hori? Lan egitea ez dela osasuntsua, estresa eragiten duela. Aitzakiak!

CANCER
ekainak 21 — uztailak 21
Zilborrean behatzarekin kontuz: torlojua ateratzen baduzu ipurdia eroriko zaizu.

LEO
uztailak 21 — abuztuak 23
Eguna luzatzen doan heinean, gehiago gustatzen zaizu gaua. Paradoxikoa, ezta?

VIRGO
abuztuak 24 — irailak 23
Popeye? Donald Ahatea? Gadget inspektorea? Ez, zuk aitonaren antza duzu!

LIBRA
irailak 24 — urriak 23
Zure sentimenduak disimulatzeke ez duzu izotz puxka baten planta hartu beharrik.

SCORPIUS
urriak 24 — azaroak 23
Astronauta izan nahi duzula? Hobe idazkari. Zu botoiak sakatzen hasiz gero...

SAGGITARIUS
azaroak 23 — abenduak 23
Nora zoaz praka motzetan? Oraindik negua da. Euskadi Tropikala mitoa da txo!

CAPRICORNIUS
abenduak 22 — urtarrilak 20
Pilek dagoeneko beren onena eman dute edo ez duzu 220 voltioko inor topatzen?

AQUARIUS
urtarrilak 21 — otsailak 18
Berririo kafea? Zamarra azpian kafetera hartu eta hoditxo batez zurrupatu.

PISCIS
otsailak 19 — martxoak 20
Gaur parranda egiteko asmoa: asteburua bururik gabe burutzeko plan ederra.

EFEMERIDEAK

Bentura Barkaiztegiaren heriotza

1816. urteko urtarrilaren 22an hil zen Bentura Bazkaiztegi itsagizon eta matematikari donostiarra. Itsas Armadako jenerala izatera heldu zen, geografo bezala ospea lortuz. Filipinetan ere ibili zen, bertan zegoen Espainiako Itsas Armadaren komandante jenerala izendatu bait zuten. Aipatutako irlan lan nabariak egin zituen, garaiko mapak hobetuz. Kubako mapa aipagarria egin zuen, garai hartako onenetakoa.

1868. Donostia eta Ondarroa bitartean 19 arrantzale hil ziren ekaitzaren ondorioz.

1874. Karlitzak Bilbo hartzeko ahaleginetan zebiltzala, Portugalete errenditu zuten.

SANTORALA. Bixintxo, Bizente, Anastasio, Domingo.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera
hots egiteko: 07-33-
aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera:
19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48,
Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo
Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15 / 59 63 33 33
Pozindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAm-en	59 63 55 55
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak	14 / 59 52 10 18
Errepideetako berri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarritzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	59 22 03 30
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak	088
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA

Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepideetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Miñoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santiago O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritetxea	28 28 00
"N° S° Esperanza" klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
"Radio Taxi"	13 60 60

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoko ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritexea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
"Radio Taxi"	444 88 88
"Tele Taxi"	444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresidentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritexea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18
Donosti Gas	45 02 00

NAFARROA

SOS Deiak/Foruzaingoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatri O.	27 38 12 / 61
Nafarroako Ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12 / 51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

EGURALDIA

Eguzkia

Lainotua

Estalia

Euri zaparrada

Euria

Ekaitza

Kazkabarra

Elurra

Itsas barea

Itsas kirria

Itsakia

Itsas handia

Denboralea

Haize leuna

Haize gogorra

Ekaitz haizea

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsasgora

08.32-18.21

Itsasbehera

09.49-22.03

Laino ugari

Goizean laino ugari izango da, batez ere Araban eta Nafarroako bailaretan. Zerua oskarbi izango da egun osoz, hala ere, hodeiren bat azalduko da. Gauez izotza egingo du. Tenperaturek ez dute aldaketarik izango. Haizeak aldakorrek izango dira eta indar gutxirekin joko dute. Biharko ez da aldaketarik espero.

Itsasoa

Haize aldakorrek 2-3ko indarrarekin joko du. Bisibilitatea: Ona. Itsas hondoa: Iparmendebaldekoa 1-2 metroko olatuekin. Itsas-haizeari dagokionez, itsaskirritik kizkurrera.

Atzoko minimoak aireportuetan

Miarritze	8
Iruñea	-1
Donostia	8
Gasteiz	6
Bilbo	2

DENBORAPASA

ENBIDO

HITZ GEZIDUNAK

Irlak	Deitura	Eguzki	Zailak
Ehizaturiko animalia	Maindire	Auziak	Joan den urtean
(Pl.) Basa animalia			
Fruitu mota			
			Zaren hori
			Eskuaren atal
Itxura			Röntgen
Infusio mota			Emakume izena
		Mezu	
		50	
Bokala	Bakoitzari lau Lehenengo		
Betekada		Droga sintetikoa	

AUFIRIKOAREN SOLUZIOAK

EZKER ESKUT: 1. Historiagile. 2. Ezaugarri. Az. 3. Zer. 1. A. Dim. 4. (bilgu. To) IK. 5. Ka. Aintzina. 6. 1. l. lea. 7. T. Ere. Kikara. 8. Aski. Gor. N.

GOITIK BEHERA: 1. Heziketa. 2. Izebak. S. 3. sari. AEK. 4. Tu. Larri. 5. Ogigile. 6. Ra. Une. G. 7. Ira. Tako. 8. Ar. Tz. Ir. 9. Gidoiak. 10. I. I. Nian. 11. Lamiak. Ro. 12. Ezak. Gar.

TXORITXOARI MOKOKA

INES INTXAUSTI

Naturaren baimenarekin

Telebistarekiko konfidantza berpizten dute honelako saioek.

National geographic' aldizkari estatubatuarra munduan dagoen argitalpen etnografikorik eza-gunena da. Orain, eta unibertsitateen azken muturreko lekuak aztertu dituzten erreportaien bitartez, National Geographic Society fundazio zientifikoak formatoa aldatzea erabaki du eta abentura liluragarrienak ekoiztu ditu telebistarako.

Nahiz eta errealizazioa konpainia independente baten ardurapean egon, orain arte ikusitako programak aldizkariaren zigilu bereziaren usaina zabaldu dute. Lehendabizikoa bi eskaintzak ezin hobeak izan dira. Bikainak. Bali Irlari buruzko erreportaiarekin estreinatu zuten saioa eta Kanada eta EEBB-en artean daudden laku handiei buruzkoa izan zen bestea.

Nabari da ez direla egun batean egindako erreportaiak. Denboraren abantaila dute gaur egun «ikerkuntza kazetaritza» deitutakoaren erreportaiak efimeroekin konparatuz gero. Artxiboko irudiak (antzina filmatutakoak) eta kameraren erabileraren profesionala filmeetan baino ez ditugu ikusi orain arte; urpeko kamarak, helikopteroetan kokatutako kamarak, eta gaur egungo teknologiaren puntako tresnak irudia apaintzen dituzten elementuak dira. Ez diete mediei erreparatzen kalitatea lortzearen. Dena den, telebistari ez zaio batere erraza izango aldizkariak hartu duen ospea eskuratzea.

Gizonak naturarekiko duen joakera erakusten digute bizitza bezain gogorrek diren erreportaietan, naturaren naturaltasun erromantikoa lekuko izanik aldi

berean. Lurraren kemen eta handitasunak azal-azalean uzten digu giza-kumeon ahultasuna, bere erreportaiak agortezinak begietan ezarritik, izotz gainean egindako auto lasterketa eta mila milioi giharrez estalitako autoaren irudiek egiaztatzen dituztenez.

Giza-bihotzaren sentsibilitateaz egindako programak dira, nahiz eta audientzia gutxiak izan, eta telebistarekiko dugun konfidantza berpizten dute norberaren buruan. Channel Four da Ingalaterrako telebista katek famatuena eta dokumentalak dira gehien programatzen dituzten saioak. Urtuezinak dira audientzia serio batentzat eta hainbat telebista kateentzat (ETB, TVE eta kate pribatuak ia astero ematen dute Channel Fourrekoei erositako

ekoizpenen bat). Datu horiekin behingoz ahaz ditzakegu zein diren eta zergatik audientzia handiagoko saioei buruzko teoria sozialak.

National Geographicek egindako erreportaiak eginkizun klasiko baten barruan koka ditzakegu eta dokumentalista ospetsuen eragina argiro erakusten digute, Robert J. Flaherty, John Grierson, Joris Ivens edo Dziga Vertov aitzindari zaharrei bide batez omenaldia eskainiz.

Ez ditugu gaurko lerroak bukatutzat emango ETB-lean herenegun eskaintako pelikula aipatu gabe. Arrazismoaren kontrako kanpainari lagunduz, nolabaiteko puntua jarri zuten 'Urtaro zuri lehorrak' filme bikaina emitituz eta ikusentzulegoa sentsibilizatuz.

12.10: **AURKEZPENA.**
12.12: **IKUSBIT.** Saio didaktikoa.
'Lurreko garraioak'.
12.25: **RIVIERA.** Telesaila.
12.50: **BEGOÑAREN ETXEAN.** Etxerako aholkuak Begoña Huegunen eskutik.
13.00: **GAUR EGUN.** Albiste-gia.
13.30: **FOOFUR.** Marrazki bizidunak.
'Rocky etxetik aldegin du'.
13.55: **MAGNUM.** Telesaila.
'Datzari on xamarra'.
14.40: **GE ORAIN HURRENGO.** Albisteak.
14.45: **IKUSKARIA.** (Errepikapena).
'Tchaikovskyren Intxaur Kaskaria'.
16.20: **ETB-REN ESKUTIK.** Dokumentala.
'Cowboy-ak'. (Errepikapena).
16.50: **GE ORAIN HURRENGO.** Albisteak.
16.55: **ETB 10 URTE: GASTEXPRES.**
17.25: **EUSKAL HERRIKO IPUIN ZAHARRAK.**

17.55: **GE ORAIN HURRENGO.** Albisteak.
18.00: **SEABERT.** Marrazki bizidunak.
18.25: **GADGET INSPEKTORRA.** Marrazki bizidunak.
18.50: **GE IPARRALDEAREN ORENA.** Albisteak.
19.00: **GALAKT-HIKA.** Bideo-jokuei buruzko saioa.
19.30: **LEHENENGO MUSUAK.** Telesaila.
20.00: **GAUR EGUN.** Albiste-gia.
20.20: **JAMES BOND JR.** Telesaila.
'Lady Tamala'.
20.45: **DRAGOI BOLA Z.** Marrazki bizidunak.
'Kontuz! Tranpa bat airean'.
21.10: **EGUN BETE.** Errepotaia. Donostiako Danborrada.
21.40: **FLAMINGO BERRIA.** Umore eta barietate saioa.
22.40: **GE ORAIN HURRENGO.** Albisteak.
22.45: **ZINEA: 'PETE KELLYREN KANTA'.** Filmea.
Zuzendaria: Jack Weeb. Akto-reak: Jack Weeb, Jannet Leigh, Edmond O'Brien.
00.15: **AZKEN ALBISTEAK.** Albisteak.
00.20: **BOXEO IZARRAK.**
01.10: **AMAIERA.**

12.12: Aurkezpena.
12.15: Curso de francés.
12.30: Más de 10 años.
13.00: Mi bien, mi mal.
13.50: En casa de Begoña.
14.00: Menú del día.
Sukaldaritza saioa.
14.15: Teleberri Euskal-Herriak. Albistegia.
14.30: Teleberri. Albistegia.
15.30: El cine de las 3 y media: 'La estrella del sur'. Filmea.
17.15: Reporteros. Erreportaiak. (Errepikapena).
17.45: Doctor Livingstone supongo. Abentura saioa. (Errepikapena).
18.45: Curso de francés.
19.00: En casa de Begoña. (Errepikapena).
19.05: Verónica: el rostro del amor. Foiletoia.
19.50: Menú del día.
20.05: Chico listo.
20.58: Teleberri. Albistegia.
21.35: El derby. Kirol saioa.
22.10: Cine-2: 'Cactus Jack'. Filmea.
23.40: Vasta con V. Kultur saioa.
00.15: Teleberri.
00.40: Tiempo para Euskal Herria.
00.45: Amaiera.

07.30: Pinnic. Haurrentzako saioa.
07.45: Pinclips. Marrazki bizidunak.
08.00: Daniel, el travieso.
08.30: David el gnom. Marrazki bizidunak.
09.00: Alfred J. Kwak.
09.25: Jiban.
09.55: Noticias.
10.00: Tu mundo y el mío.
11.25: Noticias. Albisteak.
11.30: El show de la 1ª.
12.25: Cristal. Foiletoia.
13.30: El menú de cada día.
13.55: Noticias. Albisteak.
14.00: Informativos territoriales.
14.35: No te rías que es peor. Lehiaketa.
15.00: Telediario 1.
15.30: Abigail. Foiletoia.
16.20: Pasa la vida.
17.25: Noticias.
17.35: Especial cine: 'La paloma azul'. Filmea.
19.05: Mundo de fieras.
19.55: Noticias.
20.00: El sábado cocino yo.
20.30: Sin vergüenza.
21.00: Telediario 2.
21.30: Un, dos, tres.
00.00: Crónicas del mal.
00.30: Telediario 3.
00.45: El autoestopista.
01.15: Cine de medianoche: '300 años en un fin de semana'. Filmea.
02.35: La mujer sin rostro.
03.35: Amaiera.

06.00: El informativo de la mañana. Albisteak.
09.35: La aventura del saber.
11.50: Pase 2. Kirol saioa.
13.00: Euronews.
13.30: Hermanas. Telesaila.
14.30: Magazine territorial.
14.55: La isla del tesoro.
15.00: Cifras y letras. Lehiaketa.
15.30: La última frontera.
16.00: De polo a polo.
16.25: La isla del tesoro.
16.35: La película de la tarde: 'Mojada y peligrosa'. Filmea.
18.10: Para nosotros.
19.00: Jara y sedal.
19.30: Crónica Internacional. Bill Clintoni buruzko erreportaiak.
20.30: El informe del día.
21.00: Diga 33.
21.30: Esta noche gran estreno: 'Guerra y paz'. Filmea.
00.00: Alucine: 'La línea de la muerte'. Filmea.
01.30: Area reservada.
02.30: Telediario internacional. Albisteak.
03.30: Amaiera.

06.00: Riviera. Foiletoia.
06.25: Météo.
06.30: Le destin du docteur Calvet.
07.00: TF1 matin.
07.20: Club Dorothée avant l'école.
08.25: Télé shopping.
09.00: Hôpital central.
09.20: Haine et passions.
10.00: Remington Steele.
10.50: Tribunal.
11.20: Tournez... manège!
11.55: La roue de la fortune.
12.25: Le juste prix.
12.55: A vrai dire.
13.00: Le journal de la une.
13.35: Les feux de l'amour.
14.25: La loi est la loi.
15.15: Hawaï, police d'état. Telesaila.
16.10: Santa Barbara.
16.35: Club Dorothée.
17.25: Le miel et les abeilles.
17.55: Hélène et les garçons.
18.25: Une famille en or.
18.55: Coucou C'est nous!
19.50: Le bébé show.
20.00: Le journal de la une.
20.45: Les marches de la gloire.
22.25: Ushuaia.
23.25: Sexy dingo.
23.55: Arthur: Émission impossible.
00.50: Le bébé show.
00.55: TF1 nuit.

05.55: Beaumanoir.
06.20: Popeye.
06.30: Télématin.
08.30: Amoureuement votre. Telesaila.
08.55: Amour, gloire et beauté. Telesaila.
09.15: Matin bonheur.
11.20: Flash info.
11.25: Motus.
11.50: Pyramide.
12.25: Que le meilleur gagne. Lehiaketa.
13.00: Journal. Albistegia.
13.40: INC.
13.45: Tatort. Telesaila.
15.10: La chance aux chansons.
16.10: Des chiffres et des lettres. Lehiaketa.
16.40: Beaumanoir.
17.05: Giga. Gazteentzako saioa.
18.50: Score a battre.
19.20: Que le meilleur gagne plus.
20.00: Journal. Albisteak.
20.40: Journal des courses.
20.50: Maigret et les caves du majesté.
22.30: Bouillon de culture.
23.55: Journal.
00.15: 'Shangai express'. Filmea.
01.55: Envoyé spécial.
03.30: Grands entretiens.
04.40: Dessin animé.
04.50: 24 heures d'info.
05.10: La chance aux chansons.

07.30: Bonjour les petits loups.
08.00: Continentales.
09.30: Kofi de Saint-Coulitz.
10.25: Parole d'école.
10.55: L'homme du jour.
11.15: Le jardin des bêtes.
11.30: Confidentiel femmes.
11.45: La cuisine des mousquetaires.
12.00: Le 12-13 de l'information.
12.05: Décrochage régional.
12.45: Journal.
13.00: Français, si vous parliez.
14.20: Dona Beija.
14.45: Dynastie.
15.35: La croisière s'amuse.
16.25: Zapper n'est pas jouer.
17.55: Une pêche d'enfer.
18.25: Questions pour un champion.
18.55: Un livre, un jour.
19.00: Le 19-20 de l'information.
20.05: Hugo Délire.
20.15: La classe.
20.45: Thalassa.
21.50: Faut pas rêver.
22.45: Le soir.
23.05: Les incorruptibles.
00.15: Libre court.
00.40: Continentales.

GAURKO FILMEAK

'Shanghai Express-eko' erromantizismo mingarria

ANDRES GOSTIN

France 2 kateak Josef von Sternberg-Marlene Dietrich bikoteak egindako beste filme bat eskainiko digu aste honetan: 'Shanghai Express'. George Segal, Ursula Andress eta Orson Welles dira 'La estrella del sur' abentura kas-karreko protagonistak.

GUERRA Y PAZ (II)

(Voina i mir)
Zuzendaria: Sergei Bondartxuk. Aktoreak: Ludmila Savlieva, Irina Skobtseva, Anastasia Vertinskaia.

Tolstoinen nobela hilezko-rra mardula bada berez, are mardulagoa da Sergei Bondartxu- en moldaketa zinematografikoa. Telebista eskaintzen ari zaiguna laburra da, egia esanda, jatorrizko bertsioak 507 minutu baititu. Frantzia-ian lau zatitan eman zuten zinema antzokietan, baina bera banatzeko zituzten zailtasunak ikusirik, bi ordu t'erdiz laburtzea erabaki zuten. Bigarren zati honek aurrenekoaren arrastoari jarraitzen dio burubelarri. Narrazioa astuna da izatez. Pasadizu heroikoak, berriz, sentimenduz beteta daude. Bondartxuk- en azeria-rik nagusia-ia, hala ere, inguruko giza arazoak nobelara egokitze-ko izan zuten trebezia da.

15.30	T5	OO	ESTA NIÑA ES MIA	1985	David Green	92 m.
15.30	A3	OO	UN HOMBRE LLAMADO FLOR DE OTOÑO	1978	Pedro Olea	-
15.30	ETB2	OO	LA ESTRELLA DEL SUR	1969	Sidney Hayers	104 m.
16.30	TVE2	OO	MOJADA Y PELIGROSA	1953	Charles Walters	95 m.
17.35	TVE1	O	LA PALOMA AZUL	1980	Luis Manuel del Valle	86 m.
21.15	A3	OO	MUJERES DEL FBI	1988	Dan Golderg	91 m.
21.30	TVE2	OOO	GUERRA Y PAZ	1967	Sergei Bondartxuk	131 m.
22.00	C+(e)	OO	ROBOCOP 2	1990	Irvin Kershener	112 m.
22.10	ETB2	OO	CACTUS JACK	1979	Hal Needham	86 m.
22.45	ETB1	OO	PETE KELLYREN KANTA	1955	Jack Webb	95 m.
23.00	C+(f)	OO	JAMAIS SANS MA FILLE	1990	Brian Gilbert	110 m.
00.00	TVE2	OOO	LA LINEA DE LA MUERTE	1973	Gary Shermann	87 m.
00.15	F2	OOOO	SHANGAI EXPRESS	1931	Josef Von Stenberg	100 m.
01.05	T5	OO	LOBOS HUMANOS	1981	Michael Wadleigh	108 m.
01.15	TVE1	OO	300 AÑOS EN UN LIO DE SEMANA	1969	Victor Stoloff	77 m.
03.05	T5	O	REPOKER DE BRIBONES	1972	Tonino Ricci	89 m.
04.40	T5	OO	HAGAN JUEGO SEÑORAS	1965	Marcel Ophuls	84 m.

O TXARRA OO ESKASA OOO BALEKOA OOOO ONA OOOOO BIKAINA

CACTUS JACK

Zuzendaria: Hal Needham. Aktoreak: Kirk Douglas, Ann-Margret.

Western filme zaharren parodia antzekoa da. Lapurketa pobre batekin hasten da. Lapurra atxilotu egingo dute zaldia zeharo edanda zegoelako, eta kartzelan sartu orduko, nagu- siak beste lapurketa bat egin dezan aginduko dio. Kirk Douglas ez da akto- rerik aproposena horreta- rako, beharbada, baina erridikulu sentzaziorik ga-

be ekiten dio lanari.

SHANGHAI EXPRESS

Zuzendaria: Josef von Sternberg. Aktoreak: Marlene Dietrich, Clive Brook, Anna May Wong.

Sternberg-ek aitorpen be- ne-benetakoa egin zuen behin: «Edertasuna bana- tzen duen apaiza da artista eta era arraro-bitxian era- kuts dezake berak bere edertasuna». Sternberg- en edertasuna bitxia izan zen beti, misteriotsua eta

enigmatikoa bitxia baino, eta misterio horri lotu zi- tzaion maitasun istorio sutsuenak eta erromanti- zismorik eroena isladatze- ko. Amodio mingarri eta etsituak kontatu zituen fil- merik filme, Dietrich-ekin bizi zuen harremana hala- koxea izan zelako: minga- rria. Zazpi pelikula egin zituzten elkarrekin eta, horietako gehientsuene- tan, emakumeak barre egi- ten dio ondoko gizon-pan- pinari eta bertan behera hondatzen du. 'Shanghai Express-ek'

bereari eusten dioitsu- itsuan. Estudioetan eraiki eta apaindutako Txina isti- lutsua sortu zuen Sternber- gek. Gerra Zibilaren er- dian, bisitari europar ba- tzuek Shanghai Express tren- hartu beharko dute herrialde- tik ateratzeko, eta bertan maitale izandako bi lagun ezkor bilduko dira. Hauen maitasun istorio krudela isladatzen du peli- kulak, zuzendariaren ohizko estilo bisual pikto- riko, kamera mugimendu barroko eta plano hurbil adierazkorren bitartez.

LA LINEA DE LA MUERTE

(Death line)

Zuzendaria: Gary Sherman. Aktoreak: Donald Pleasance, David Ladd, Sharon Gurney.

Londreseko metro inguru- ko azpimundua jasotzen du obra beldurgarri honek. Sherman-ek joan zen men- dean kokatu zuen istorioa eta istripu baten ondoren bertan lurperatuta geratu ziren lagunak protagonis- tatzen hartu. Kanibalismoa eta leialtasuna isladatzen ditu filmeak giro goibel eta tentso baten inguruan.

300 AÑOS EN UN FIN DE SEMANA

(The 300 year weekend)

Zuzendaria: Victor Stoloff. Aktoreak: William Devane, Michael Tolan, Sharon Laughlin.

Handinahia da beste ezere- gainetik. Psikologo- en te- rapiak aztertu nahi ditu sustarretik, eta horretara- ko, zortzi lagun bilduko ditu 24 orduko saio baten bidez. Norberaren trau- mak, obsesioak eta frus- trazioak kaleratuko dira terapiaren bidez, harik eta elkarren artean konfronta- zioa sortuko den arte.

ETB1

EGUN BETE
Donostiako
Danborrada 21.10

F3

PAUT PAS REVER
Tailandia eta Madagaskar- i buruzko erreportaiak 21.50

ETB2

VASTA CON UVE
Maribel Verdu eta
Ruper Ordorika 23.10

A3

LA CLAVE
«Que medios
contra que delitos» 00.50

6

06.45: Boulevard des clips.
07.00: M6 express. 07.10:
Contact 6 manager. 09.05: M6
boutique. 09.30: Flash-info-
conso. 11.05: Cagney et Lacey.
12.10: Papa Schultz. 12.30:
Ma sorcière bien-aimée. 13.00:
Cosby show. 13.30: Drôles de
dames. 14.15: Destination mu-
sique. 17.00: Multitop. 17.30:
Les aventures de Tintin. 18.00:
Equalizer. 19.00: Les routes du
paradis. 19.54: 6 minutes.
20.00: Cosby Show. 20.35:
Capital. 20.45: Enquête a Chi-
natown. 22.30: Mission impos-
sible, 20 ans après. 23.30: Emo-
tion. 00.00: Culture rock.
00.25: 6 minutes première
heure. 00.35: Rapline. 02.00:
Fréquentstar. 02.55: Salsa, opus
5. 03.50: Les lumières dans la
ville. 04.45: Les conquérants,
de l'impossible. 05.40: Les
Mawkens. 06.35: Archéologie
aérienne. 07.25: Les fous du ri-
re.

CANAL+

07.00: CBS evening news.
07.25: Canaille peluche.
07.50: Ça cartoon. 08.05: Sa-
medi soir avec les nouveaux.
08.55: Le journal du cinéma.
09.00: Les Kennedy, destin
tragique d'une dynastie. 12.00:
Les Razmokett. 12.30: La
grande famille. 13.35:
L'expérience interdite. Fil-
mea. 15.25: L'oeil du cyclone.
16.00: 'Tout pour réussir'. Fil-
mea. 18.00: Canaille peluche.
18.30: Le top. 19.15: Flash
info. 19.20: Football. 19.30:
Football: Caen-Paris Saint

5

Germain. 21.20: Le retour de
Sam McCloud. 22.55: Le jour-
nal du cinéma. 23.05: 'Jamais
sans ma fille'. Filmea. 00.50:
'L'amie mortelle'. Filmea.
02.20: 'Enquête pour une ven-
geance'. Filmea. 03.50: 'Signe
de feu'. Filmea. 05.25: 'La fu-
reur des gladiateurs'. Filmea.

5

07.10: Entre hoy y mañana.
07.30: DESayuna con alegría.
09.30: Alicia. 10.00: Las dos
Dianas. 10.45: Entre platos
anda el juego. 11.20: Topacio.
12.10: Date un respiro. 13.30:
A mediodía alegría. 14.05: La
casa de la pradera. 14.55: Entre
hoy y mañana. 15.30: Cine co-
razón: 'Esta niña es mia'. Fil-
mea. 17.25: Superguay. 18.55:
Queridos padres. 19.30: Ha-
blando se entiende la basca.
20.00: La loba herida. 20.50:
Telecupón. 21.10: Su media
naranja. 22.00: Sensación de
vivir. 22.55: Melrose Place.
23.50: Contacto con tacto.
00.35: Entre hoy y mañana.
01.05: Noche de miedo: 'Lobos
humanos'. Filmea. 03.05: Cine:
'Repoker de bribones'. Filmea.
04.40: Cine: 'Hagan juego,
señoras'. Filmea. 06.10: FBI.

5

07.35: La guarderia. 09.30:
Viva la vida. 10.00: Atrévete.
10.45: Cara sucia. 11.35: Vi-
vir, vivir, ¡Que bonito!. 12.40:
Santa Barbara. 13.30: Cosas de
casa. 14.00: Vivir, vivir ¡Que
bonito!. 15.00: Noticias.
15.30: Telecine: 'Un hombre
llamado Flor de Otoño'. Filmea.
18.00: La merienda. 18.10:

CANAL+

Superjuego. 18.40: El coche
fantástico. 19.35: Tropical
Heat. 20.30: Noticias. 21.00:
Con ustedes... Pedro Ruiz.
21.15: Gran cine: 'Mujeres del
FBI'. Filmea. 22.45: Sabor a
Lolas. 00.15: Noticias. 00.45:
Rally de Montecarlo. 00.50: La
clave. 02.50: Amaiera.

CANAL+

08.00: ABC world news.
08.30: Victor y Hugo. 09.00:
Videominuto. 09.52: Noticias.
10.00: Cine: 'Eduardo Manos-
tijeras'. Filmea. 11.41: Cine:
'Beltenebros'. Filmea. 13.35:
Los 40 principales. 14.00: Noti-
cias. 14.05: Los gatos samurais.
14.30: Los primeros de la clase.
15.00: Cine: 'Habana'. Filmea.
17.19: Cine: 'Todos los perros
van al cielo'. Filmea. 18.40: Do-
cumental naturaleza. 19.35:
Max en la Casa Blanca. 20.00:
Avance redacción. 20.05: Los
40 principales. 20.30: Primer
plano. 21.00: Entrenador.
21.30: Noticias. 22.00: Estre-
no Canal+: 'Robocop 2'. Filmea.
23.52: Cine: 'Los heroes del
tiempo'. Filmea. 01.43: Piezas.
01.48: Cine X: 'Kamasutra'.
Filmea. 03.08: Cuentos desde la
oscuridad. 03.30: Cine: 'House
III'. Filmea. 05.02: Cine: 'Casi
un angel'. Filmea. 06.34: Cine:
'Curso de 1999'. Filmea.

ARTE

19.00: Rencontre. 19.30: Une
couple dans sa différence.
20.15: Graphic: tout va bien.
20.30: 8 1/2 journée. 22.10:
Concert Marvin Gaye. 23.50:
Témoins de Notre Siècle: Carlo
Schmid (1896-1979).

IRRATIA

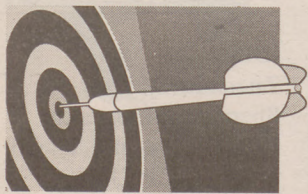
Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 106.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 91.08
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 88.8
Euskalerrria Irratia.	FM 91.4	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

Segura Irratia. Goizeko bederatzietan hasiko da 'Kalejira' zorion agurren tarte- a. Irauten duen ordu betean lagunak, sendia eta nahi dituzuen guztiak agurtu ahal izango dituzue. Agian norbait zuetaz gogoratu, eta sor- presatxo bat ematen dizue, agur berezi bat emanez. Jar- rraian 'Gure denda' irratsaioa iritsiko da. Egunero bezala eguraldiaren iragarpena emango du Pello Zabalak. Su- kaldeko kontuek ere euren tarte- a izango dute. Ostirala denez, astebukaer- an Euskal Herriko txoko desberdinetan izango diren ekitaldi eta ekintza desberdinen berri emango da. Ordu- bat- a- laurden gutxiagotan 'Segura al- detik' iritsiko da Inozentzio Olea berri- keta eta bertsoak botatzeko gogokin.

Arrate Irratia. Aiton- amona eta gaixoe- k mo- mentu alai eta atse- gina pasatzeko aukera izango dute goizeko hamar t'erdietatik aurrera, beraientzat bereziki egiten den 'Gora bihotzak' irratsaioan. Trikitixa doinuen konpainia izango du- zue afalorduan 'Sutondoko errome- ria' irratsaioari esker.

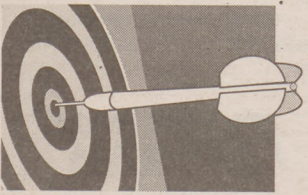
Xorroxin Irratia. 'Goiz argi' irratsaioa amaitu ondoren, musika entzuteko aukera izango du- zue goizeko hamar- rak arte. Ordu horretan 'Elkarrekin lanean' irra- tsaioren tarte- a iritsiko da.

EGUNEKO DIANAK

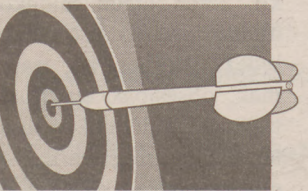
Irati Irratia

Gaur hasiko da emititzen Aezkoa bailaran Irati Irratia. Egunero bi ordu t'erdikoa izanen da programazioa, euskara zein erdaraz, baina «euskara bultzatzea» izango du helburu, arduradunek nabarmendu zutenez. / 10

Bizkaiko Diputazioa

Bilbo eta Britainia Handiko Portsmouth hiria lotuko dituen ferrya datorren apirilaren 25ean jarriko da martxan, Bizkaiko Diputazioaren ekimenez. Joan-etorriko bi bidaiari egingo ditu astero. / 11

A&M promotora

Hilero euskarazko emanaldi bat eskainiko du Donostian A&M kultur promotarak. Festaro 93 ekimenean musika izango da nagusi, baina bestelako ikuskaririk ere izango da. / 23

Karlos Linazasoro, literaturaren gurpilean

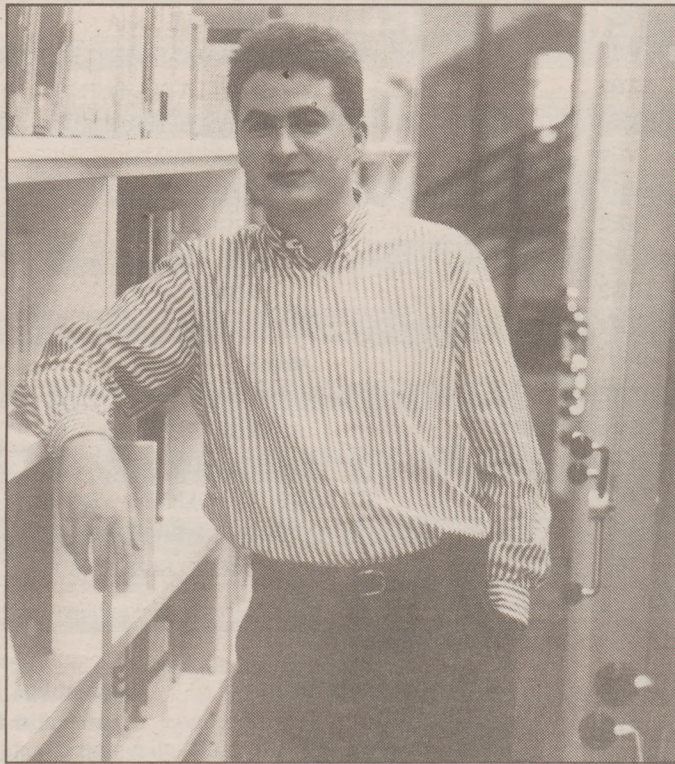
FELIX ALESTARAN / TOLOSA

Liburuetan kontsultatzera joaten diren ikasle zaratsuz eta apaletan txukun gordetako liburuz inguruta, Tolosako Kultur Etxeko liburutegian arduradun lanean harrapatu dugu 'Galtzaundi' aldizkariokoei Karlos Linazasoro idazlea. Ezer baino lehen, zoriandu egin dugu, aita egin delako berriki eta poesia saileko Irun saria irabazi duelako, azken edizioan, 'Apunte eta ahazturak' lanaren bidez.

Bere familian idazteko sena aitararen aldetik ageri izan bada ere, Euskal Filologia ikasten ari zeneko garaian ekin zion Karlosek euskaraz idazteari, bere kasa. SM argitaletxeak antolaturiko Bapote sarian bigarren geratzean ezusteko handia hartu zuen, idazteko grina piztu ziolarik. Poesia jorratu zuen lehenik, baina argitara emandako lehen liburua ipuin bilduma bat da, 'Eldarnioak' (1991ko maiatza). «Izugarrizko ilusioa egin zidakean. Hiru urteko lana duk, etengabeko zuzenketa eta lagunen aholkuz osaturiko emaitza». 'Udazkeneko karabana erratua' poemarioa etorriko zen geroa.

Haur literaturan ere egin du saioen bat; 'Besterik gabe, Albina' adibide bikaina da. Gaztetxoentzat idaztea lan nekeza dela dio, kontatzeko era xamurtu, erraztu eta umoretsuagoa egin behar delako. «Haurren munduan murgildu beharra dago eta hori niretzat nahiko zaila duk. Bertan, nik ezagutzen dudana emakume batengan oinarrituriko istorio xeble eta gogorra kontatzen diat».

Poesiagintza eta ipuingintza munduetan gustora ari da, eta bien arteko parekotasuna aipatu du. «Laburtasunaren aldetik badiate zerikusia; bestaldetik, tonua ere berdintua erabiltzen diate». Nobelagintza

A. BAYO

SOSLAIA

Kritika serioa faltan

Gaztelaniaz inguraturiko hiri euskaratik abiatuta, ikastola eta unibertsitatearen euskara landu duen belaunaldi gazteko partaidea da. Indarrean murgildu da literaturan, argitalpenak, irabazitako beka eta hainbat literatur lehiaketaren bidez. Lehiaketen zilegitasuna aipatzean, hipokritatzat jo du horien aurka hitz egitea, euskal idazle guztiek beka eskatu edo lehiaketaren batean parte hartu izan dutela eta. «Lehiaketetara diruagatik azaltzen diat nire burua. Sareei ez zioet garrantzirik ematen; liburua ez duk hobea izango saria irabazi duelako». Euskal literaturak aurrera egingo badu, kritika serioaren beharra azpimarratu du: «Bazeudek bi edo hiru kritiko ofizialak, baina kritika kaxkarrak egiten dizkiate gehienetan. Lagun artean moldatzen gaitu».

tzara pasatzeko asmorik ote duen galdegin diogu: «Orriak sobran dituzten nobela ugari zegoen. Irakurleek irakurri gabe pasatzen dizkiate orri horiek eta hori idazlearentzat oso gogorra duk. Ipuin batean ez zegoen ezer sobran eta dena zehaztua zegoen. Ipuin on bat idaztea, nobela on bat idaztea bezain zaila duk».

Karlosen irakurketak poesia eta poema liburua dira. Ipuingintza arloan, Borges, Cortazar, Aldekoa,... eta bereziki Kafkaren miresletzat aurkezten du bere burua. Bere poesia lanetan garatzen den hizkuntza aberatsa da eta irudi modernistez zipriztinduriko natur baliabideetan finkatzen da. «Progresoa eta Natura ez dituk kontrajarriak, niri asko gustatzen zaidak Natura eta mendia. Baina, bestetik, nahiko futurista nauk, Marinettik eta esaten ziaten moduan: makina, abiadura...».

Tolosako kaleko euskaratik abiatu, ikastola eta unibertsitatearen galbahetik pasa eta bere kasa ordu ugari arituaz, beste euskalkiez hornituriko euskara aberatsa lortu du. «Berastegiko euskara Tolosakoa baino askoz ere aberatsagoa duk, noski, baina edozein tokitan ere, idazterakoan hizkuntza norberak landu behar dik».

Euskal literatura egoera onean dagoela aitortu du, «ondo landuriko emaitza lortu gabe ez delako edozer gauza argitaratzen eta unibertsalismoaren kontzeptua ere zabaldu delako». Idazleek elkar asko ezagutzen dutela aipatu du eta Atxagak euskal literaturari ate ugari ireki dizkiola azpimarratu: «Atxaga fenomeno estraliterarioa duk, egun bera bakarrik duk itzulia, baina berak esaten du ondoren gazteok ere itzuliak izango garela. Felipe Juaristi, Angel Lertxundi, eta abar ere ari dituk itzultzen, prozesua martxan zegoen».

LERRO GUTXITAN

INDAR GUTXIKO BI LEHERKARIK EGIN ZUTEN EZTAN-

DA atzo goizean goiz Valentziako Institutu Amerikarrean eta Renault auto kontzesionari batean, bertako Gobernu Ordezkaritzakoei jakinarazi zuten. Auto dendako kristalak apurtu zituen lehen leherkariak eta Institutuko atea hondatu eta zoruko baldosak altxatu, bigarrenak. Bolbora trinkatuz eginda zeuden. Egunkari batera egindako telefono deian, Herri Arabiarrekiko Elkartasunerako Mugimendu Espainiarrak hartu zuen bere gain atentatua. «Mendebaldeak herri arabiarren aurkako erasoak eteten ez dituen artean atentatu gehiago izango dira», ziurtatu zuen gainera.

UME IJITOAK IRAINDU ETA mehatxatzeagatik, 50.000 pezetako isuna ordaindu eta bost eguneko arrestatze txikia bete beharko dute Mancha Realeko (Jaen) 19 bizilagunek. 1991ko irailean izan zen gertakaria, ikasturte berriarekin batera, herritik kanporatu zuten ijito familiako haurrak eskolara itzuli zirenean. Maiatzean bota zituzten herritik, ijitoekin izan liskarrean bizia galdu zuelako bizilagun batek.

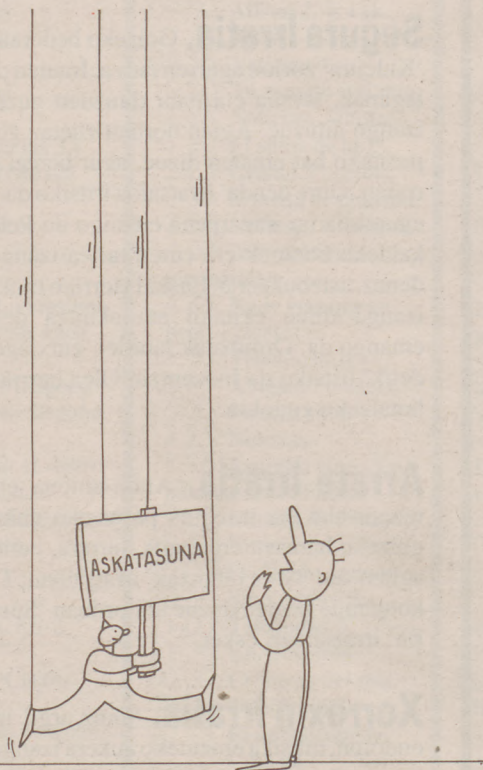
ARREBARI ERASO ZION 19 urteko gaztea atxilotu zuen atzo Erztaintzak Trapagan (Bizkaia). Eladio R.F.k emandako astinduaren ondotik, ospitalera eraman behar izan zuten neskatila: kolpeak zituen nonnahi eta zerbikaletako zartadura. Amak salatu zuenez, orain bi urtetik hona eman dizkie tratatu txarrak semeak, gurasoei bezala baita bost anai-arreba gazteei ere.

BALEA BATEN hezurdura aurkitu zuten atzo Argentinako La Plata hirian igerileku bat egiten ari ziren langileek. 30 metro luze, orain 7.000 urteko balea batena da hezurdura, Paleontologi Institutuko zientzilarien esanetan. Itsasorik ez du egun La Plata hiriak.

Ziklista bat larri zaurituta

Zauri larriak izan zituen atzo ziklista batek Ugaon (Bizkaia) izandako istripuan. Gurutze Gorriko iturrien arabera, arratsaldeko ordu bata inguruan izan zen ezbeharra; Mercedes Benz 180 furgoneta batek aurretik eraman zuen txirrindularia. Galdakaoko ospitalean dago gaztea eta zauriak ditu buru, izter eta besoetan.

ONCE	
OSTEGUNA	
23.710	
ASTELEHENA	87.166
ASTEARTEA	52.407
ASTEAZKENA	51.187
OSTIRALA KUPOTZARRA	

© Jon Zabaleta